

Udskriftsdato: mandag den 12. januar 2026

2024/1 LSF 183 (Gældende)

Forslag til Lov om ændring af lov om miljøbeskyttelse, lov om vandforsyning m.v., lov om betalingsregler for spildevandsforsyningsselskaber m.v. og vandsektorloven (Spildevandsforsyningsselskabernes håndtering af terrænnært grundvand ved grundvandssænkende foranstaltninger og takstfinansiering heraf, og ændrede regler om tilladelse til bortledning eller anden sænkning af grundvand)

Ministerium: Miljø- og Ligestillingsministeriet

Journalnummer: Miljø- og Ligestillingsmin., j.nr. 2025-1509

Forslag

til

Lov om ændring af lov om miljøbeskyttelse, lov om vandforsyning m.v., lov om betalingsregler for spildevandsforsyningsselskaber m.v. og vandsektorloven

(Spildevandsforsyningsselskabernes håndtering af terrænnært grundvand ved grundvandssænkende foranstaltninger og takstfinansiering heraf, og ændrede regler om tilladelse til bortledning eller anden sænkning af grundvand)

§ 1

I lov om miljøbeskyttelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 1093 af 11. oktober 2024, som ændret senest ved lov nr. 1684 af 30. december 2024, foretages følgende ændringer:

1. Overalt i loven ændres »lov om vandsektorens organisering og økonomiske forhold« til: »vandsektorloven«.

2. *Overskriften* til kapitel 4 affattes således:

»Kapitel 4

Beskyttelse af overfladevand m.v.«

3. I § 30, stk. 1, 1. pkt., ændres »§ 32, stk. 4« til: »§ 32, stk. 5«.

4. I § 32 indsættes efter stk. 1 som nyt stykke:

»Stk. 2. I spildevandsplanen fastlægger kommunalbestyrelsen områder inden for eksisterende eller planlagte kloakerede områder til håndtering af tag- og overfladevand, jf. stk. 1, 1. pkt., hvor terrænnært grundvand medfører en fare for oversvømmelse af infrastruktur og bygninger eller for uønsket indsivning i spildevandsanlæg, der tilhører spildevandsforsyningsselskaber, som er omfattet af § 2, stk. 1, i vandsektorloven.«

Stk. 2-5 bliver herefter stk. 3-6.

5. I § 32, stk. 2, der bliver stk. 3, ændres »stk. 4« til: »stk. 5«.

6. I § 32, stk. 4, 1. pkt., der bliver stk. 5, 1. pkt., indsættes efter »stk. 1«: »og 2«.

7. I § 32, stk. 4, 3. pkt., der bliver stk. 5, 3. pkt., indsættes efter »nærmere angivne forudsætninger«: », herunder kortlægning, data m.v.,«.

8. I § 32, stk. 4, der bliver stk. 5, indsættes som 4. pkt.:

»Ministeren kan i den forbindelse fastsætte regler om, at visse områder ikke må fastlægges efter stk. 2.«

9. I § 32, stk. 5, nr. 3, der bliver stk. 6, nr. 3, ændres »stk. 6« til: »stk. 7«.

10. I § 32 a, stk. 1, indsættes efter »§ 32, stk. 1«: »og 2«.

11. I § 32 b indsættes efter stk. 1 som nyt stykke:

»Stk. 2. Spildevandsforsyningsselskaber, som er omfattet af § 2, stk. 1, i vandsektorloven, er forpligtet til at forsyne områder, som fastlagt af kommunalbestyrelsen, jf. § 32, stk. 2, med grundvandssænkende foranstaltninger i spildevandsforsyningsselskabets kloakeringsområde, jf. stk. 1, hvis det er samfundsøkonomisk hensigtsmæssigt efter regler fastsat i medfør af stk. 8.«

Stk. 2-6 bliver herefter stk. 3-7.

12. I § 32 b, stk. 2, 2. pkt., og to steder i 3. pkt., der bliver stk. 3, 2. og 3. pkt., ændres »§ 32, stk. 5« til: »§ 32, stk. 6«.

13. I § 32 b, stk. 2, 1. pkt., der bliver stk. 3, 1. pkt., indsættes efter »stk. 1«: »og 2«.

14. I § 32 b, stk. 2, 3. pkt., der bliver stk. 3, 3. pkt., ændres »stk. 6« til: »stk. 7«.

15. I § 32 b, stk. 3, der bliver stk. 4, indsættes efter »stk. 1«: »og 2, og pligt til beregninger efter regler fastsat i medfør af stk. 8«.

16. I § 32 b, stk. 4, der bliver stk. 5, ændres »stk. 3« til: »stk. 4«, og efter »spildevandsplanen,« indsættes: »eller at foretage beregninger efter regler fastsat i medfør af stk. 8,«.

17. I § 32 b, stk. 5, der bliver stk. 6, indsættes efter »stk. 1«: »og 2«.

18. I § 32 b, stk. 6, nr. 1 og 3, der bliver stk. 7, nr. 1 og 3, ændres »stk. 2, 3. pkt.« til: »stk. 3, 3. pkt.«

19. I § 32 b indsættes som stk. 8:

»Stk. 8. Miljøministeren kan fastsætte regler om følgende:

- 1) Pligt for spildevandsforsyningsselskaber til at beregne den samfundsøkonomiske hensigtsmæssighed ved forsyning af områder med grundvandssænkende foranstaltninger i spildevandsforsyningsselskabets kloakeringsområde, jf. stk. 2, og om tidsfrister herfor. Ministeren kan i den forbindelse fastsætte regler om beregningen af den samfundsøkonomiske hensigtsmæssighed, herunder hvilke kortlægninger, data, beregninger og vurderinger, som spildevandsforsyningsselskaberne skal udarbejde, foretage og lægge til grund for beregningen.
- 2) Pligt for spildevandsforsyningsselskaber til at inddrage kommunalbestyrelsen ved beregning af den samfundsøkonomiske hensigtsmæssighed, jf. nr. 1.
- 3) Pligt for spildevandsforsyningsselskaber til at offentliggøre resultatet af selskabernes beregninger, herunder hvilke kortlægninger, data, beregninger og vurderinger, som indgår i beregningerne på spildevandsforsyningsselskabernes hjemmeside.«

§ 2

I lov om vandforsyning m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 1149 af 28. oktober 2024, som ændret ved § 2 i lov nr. 668 af 11. juni 2024, foretages følgende ændringer:

1. § 26, stk. 1, 1. pkt., affattes således:

»Bortledning af grundvand eller anden sænkning af grundvandsstanden må ikke ske uden tilladelse.«

2. I § 26, stk. 2, indsættes som 3. pkt.:

»Bortledning af grundvand eller anden sænkning af grundvandsstanden kan foretages uden tilladelse, når bortledning af grundvand eller anden sænkning af grundvandsstanden hvert år må antages højst at omfatte 10.000 m³ grundvand.«

3. I § 26 indsættes efter stk. 2 som nye stykker:

»Stk. 3. Tilladelse efter stk. 1, bortset fra tilladelse ved bygge- og anlægsarbejder eller indvinding af råstoffer, meddeles for et bestemt tidsrum, som højst kan være 30 år.

Stk. 4. Når en tilladelse efter stk. 1 bortfalder som følge af en tidsbegrænsning, skal en ny tilladelse meddeles i det omfang, der fortsat er behov for bortledning af grundvand eller anden sænkning af grundvandsstanden, medmindre samfundsmæssige hensyn, jf. lovens §§ 1 og 2, er til hinder herfor.«

Stk. 3 bliver herefter stk. 5.

4. I § 26 indsættes efter stk. 3, der bliver stk. 5, som nyt stykke:

»Stk. 6. En tilladelse efter stk. 1 kan tilbagekaldes uden erstatning, hvis bortledning af grundvand eller anden sænkning af grundvandsstanden ikke er sket inden for et sammenhængende tidsrum af fem år.«

Stk. 4 og 5 bliver herefter stk. 7 og 8.

5. I § 26, stk. 4, der bliver stk. 7, ændres »stk. 1-3« til: »stk. 1-6«.

6. I § 26, stk. 5, der bliver stk. 8, ændres »stk. 1-3« til: »stk. 1-6«.

7. I § 28, stk. 3, ændres »stk. 4« til: »stk. 7«.

§ 3

I lov om betalingsregler for spildevandsforsyningsselskaber m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 187 af 19. februar 2025, foretages følgende ændringer:

1. I § 1, stk. 4, 1. pkt., indsættes efter »spildevand«: »eller terrænnært grundvand«.

2. To steder i § 1, stk. 5, 1. pkt., indsættes efter »spildevand«: »eller terrænnært grundvand«.

3. § 1, stk. 10, affattes således:

»Stk. 10. Klima-, energi- og forsyningsministeren kan fastsætte nærmere regler om følgende:

- 1) Indregning af udgifter i bidrag efter stk. 4 og 6-8, herunder om,
 - a) hvilke udgifter der kan indregnes i bidrag og betingelser herfor,
 - b) krav om samfundsøkonomisk hensigtsmæssighed,
 - c) krav om selskabsøkonomisk omkostningseffektivitet og
 - d) opgørelse af udgifter og indregning af lån og afdrag på lån.
- 2) Krav til aftaler, herunder om omkostningsfordeling med andre aftaleparter og offentliggørelse af aftalerne på spildevandsforsyningsselskabets hjemmeside.
- 3) Krav til dokumentation for overholdelse af de fastsatte regler og tilsyn hermed samt offentliggørelse af dokumentation og anden relevant information på spildevandsforsyningsselskabets hjemmeside.«

4. I § 2 a, stk. 2, indsættes efter »genanvendes,«: »terrænnært grundvand«.

§ 4

I vandsektorloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 265 af 6. marts 2025, foretages følgende ændringer:

1. I § 2, stk. 8, nr. 4, indsættes efter »betaling«: »og håndtering af terrænnært grundvand mod betaling«.

2. To steder i § 15, stk. 2, 1. pkt., og i 2. pkt., indsættes efter »spildevand«: »eller terrænnært grundvand«.

§ 5

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. juli 2025.

Stk. 2. § 2 finder ikke anvendelse for bortledning af grundvand eller anden sænkning af grundvandsstanden, der finder sted før den 1. juli 2035, når bortledning m.v. er påbegyndt inden lovens ikrafttræden og efter de hidtil gældende regler i § 26 i vandforsyningsloven ikke har været omfattet af krav om tilladelse, jf. dog stk. 3.

Stk. 3. § 2 finder ikke anvendelse for bortledning af grundvand eller anden sænkning af grundvandsstanden ved bestående vej- og jernbaneanlæg, som er påbegyndt inden lovens ikrafttræden og som efter de hidtil gældende regler i § 26 i vandforsyningsloven ikke har været omfattet af krav om tilladelse.

Stk. 4. Regler udstedt i medfør af § 32, stk. 4 og 5, og § 32 b, stk. 5 og 6, i lov om miljøbeskyttelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 1093 af 11. oktober 2024, forbliver i kraft, indtil de ophæves eller afløses af regler udstedt i medfør af § 32, stk. 5 og 6, og § 32 b, stk. 6 og 7, i lov om miljøbeskyttelse, jf. denne lovs § 1, nr. 4 og 11.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Indledning

2. Baggrund

3. Lovforslagets hovedpunkter

3.1. Kommunernes spildevandsplanlægning

3.1.1 Gældende ret

.

3.1.2 Miljø- og Ligestillingsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

.

3.2. Spildevandsforsyningsselskabernes forsyningspligt ved samfundsøkonomisk hensigtsmæssighed

3.2.1 Gældende ret

.

3.2.2 Miljø- og Ligestillingsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

.

3.2.2. Forsyningspligt

1.

3.2.2. Samfundsøkonomisk hensigtsmæssighed

2.

3.3. Tilladelse til bortledning eller anden sænkning af grundvandsstanden

3.3.1 Gældende ret

.

3.3.2 Miljø- og Ligestillingsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

.

3.4. Takstfinansiering og økonomiske rammer for spildevandsforsyningsselskaber

3.4.1 Gældende ret

.

3.4.1. Spildevandsforsyningsselskabernes udgifter, der kan indregnes i bi- 1. drag og aftaler om højere serviceniveau

3.4.1. Spildevandsforsyningsselskabernes økonomiske rammer

2.

3.4.2 Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

.

4. Konsekvenser for opfyldelsen af FN's verdensmål

5. Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige

5.1. Staten

5.2. Kommunerne

5.3. Regionerne

6. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

6.1. Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet

6.2. Administrative konsekvenser for erhvervslivet

7. Administrative konsekvenser for borgerne

8. Klimamæssige konsekvenser

9. Miljø- og naturmæssige konsekvenser

10 Forholdet til EU-retten

.

11 Hørte myndigheder og organisationer m.v.

.

12 Sammenfattende skema

.

1. Indledning

Terrænnært grundvand giver problemer med vand i bygningsfundamenter og kældre, underminering af infrastruktur, bl.a. veje, samt forsumpning af arealer. Derudover udgør terrænnært grundvand en udfordring for spildevandsforsyningsselskaber, fordi terrænnært grundvand uønsket siver ind i deres spildevandsanlæg, f.eks. gennem utætte kloakledninger.

Terrænnært grundvand, som dette lovforslag har til hensigt at skulle håndtere med grundvandssænkende foranstaltninger, er det vand, som står under terræn, og som medfører en fare for oversvømmelse af infrastruktur og bygninger eller for uønsket indsivning i spildevandsanlæg, der tilhører spildevandsforsyningsselskaber omfattet af § 2, stk. 1, i vandsektorloven.

I dag er hver grundejer selv ansvarlig for at håndtere og finansiere forebyggelse og udbedring af skader fra terrænnært grundvand gennem individuelle løsninger, selvom det i en række tilfælde i byer kan være samfundsøkonomisk hensigtsmæssigt at håndtere det med kollektive løsninger. Spildevandsforsyningsselskaberne håndterer desuden i dag en del terrænnært grundvand, der uønsket indsiver i deres anlæg, ligesom særlige former for drænvand også håndteres via spildevandsforsyningsselskabernes ledningsnet, f.eks. drænvand fra kirkegårde og private omfangsdræn.

Med henblik på at undgå eller begrænse oversvømmelse af infrastruktur og bygninger og uønsket indsivning af terrænnært grundvand i spildevandsforsyningsselskabernes spildevandsanlæg, foreslås det således med lovforslaget, at spildevandsforsyningsselskaberne skal foretage grundvandssænkende foranstaltninger inden for områder, der er fastlagt af kommunalbestyrelserne, i det omfang, at det er samfundsøkonomisk hensigtsmæssigt.

Lovforslaget har således til formål at etablere den lovgivningsmæssige ramme for kommunernes og spildevandsforsyningsselskabernes kollektive håndtering af terrænnært grundvand.

Kommunalbestyrelsen udarbejder i dag en plan for bortskaffelse af spildevand herunder tag- og overfladevand (regnvand) og fastlægger spildevandsforsyningsselskabernes kloakeringsområder. Tag- og overfladevand er en særlig kategori af spildevand.

Terrænnært grundvand inden for de kloakerede områder til håndtering af tag- og overfladevand vil som udgangspunkt have en sammensætning, der ikke fraviger væsentligt fra det vand, som er direkte omfattet af definitionen af tag- og overfladevand, ligesom det i dag i visse situationer håndteres i ledningsnettet.

Det foreslås i lovforslaget, at kommunalbestyrelsen i spildevandsplanen skal fastlægge områder inden for eksisterende eller planlagte kloakerede områder til håndtering af tag- og overfladevand (regnvand), hvor terrænnært grundvand medfører en fare for oversvømmelse af infrastruktur og bygninger eller for uønsket indsivning i spildevandsanlæg, der tilhører spildevandsforsyningsselskaber, som er omfattet af § 2, stk. 1, i vandsektorloven.

Det foreslås, at den gældende bemyndigelse for miljøministeren til at fastsætte de nærmere regler for planlægningen, herunder om spildevandsplanens indhold, inddragelse af offentligheden, tidsfrister og procedure herfor, også skal kunne finde anvendelse for planlægningen af områder med terrænnært grundvand. Hertil foreslås det, at bemyndigelsen udvides således, at der kan fastsættes regler om, at kommunalbestyrelsen skal lægge bestemte kortlægninger, data m.v. til grund for planlægningen, samt at der er visse områder, som ikke må fastlægges i spildevandsplanen.

Spildevandsforsyningsselskaberne har i dag pligt til at forsyne ejendomme inden for spildevandsforsyningsselskabets kloakeringsområde med ledningsnet til husspildevand og tag- og overfladevand (regnvand) i det omfang, som det fremgår af deres spildevandsplan. Det foreslås med lovforslaget, at spildevandsforsyningsselskaberne skal håndtere det terrænnære grundvand ved forsyning med grundvandssænkende foranstaltninger, hvis det er samfundsøkonomisk hensigtsmæssigt.

Formålet med fastlæggelse af, hvorvidt de grundvandssænkende foranstaltninger er samfundsøkonomisk hensigtsmæssige, er at sikre, at der kun gennemføres grundvandssænkende foranstaltninger i det omfang, at de forventede skadesomkostninger er større end de beregnede omkostninger til forebyggelse samt at undgå, at spildevandsforsyningsselskabernes forbrugere skal betale unødigt meget for løsninger.

Det foreslås med lovforslaget, at miljøministeren får bemyndigelse til at fastsætte regler i en ny bekendtgørelse om, at det er spildevandsforsyningsselskaberne, der skal beregne om forsyning med grundvandssænkende foranstaltninger indenfor de områder, som er fastlagt til håndtering af terrænnært grundvand i spildevandsplanen, er samfundsøkonomisk hensigtsmæssige. Det foreslås med lovforslaget, at spildevandsforsyningsselskaberne kun bliver pålagt en forsyningspligt vedrørende grundvandssænkende foranstaltninger for de områder, hvor det er samfundsøkonomisk hensigtsmæssigt at gennemføre grundvandssænkende foranstaltninger.

Med lovforslaget foreslås desuden, at miljøministeren får bemyndigelse til at kunne fastsætte regler om, hvordan spildevandsforsyningsselskaberne skal beregne den samfundsøkonomiske hensigtsmæssighed, herunder hvilke kortlægninger, data, beregninger og vurderinger, som spildevandsforsyningsselskaberne

skal udarbejde, foretage og lægge til grund for beregningerne, at spildevandsforsyningsselskaberne skal inddrage kommunalbestyrelsen, og at spildevandsforsyningsselskaberne på deres hjemmeside skal offentliggøre resultatet af deres beregninger, herunder hvilke kortlægninger, data, beregninger og vurderinger, som indgår i beregningerne. Dette kendes fra reglerne om spildevandsforsyningsselskabernes klimatilpasningsprojekter i forhold til tag- og overfladevand (regnvand).

Det foreslås med lovforslaget, at opfyldelsen af den foreslåede forsyningspligt med grundvandssænkende foranstaltninger, ligesom for spildevand og tag- og overfladevand (regnvand), aftales mellem kommunalbestyrelsen og spildevandsforsyningsselskabet som led i de årlige drøftelser om forsyningsforholdene i kommunen. Det foreslås med lovforslaget, at kommunalbestyrelsen og spildevandsforsyningsselskabet her skal aftale opfyldelse af forsyningspligten vedrørende håndtering af terrænnært grundvand. Såfremt kommunalbestyrelsen og spildevandsforsyningsselskabet ikke kan opnå en aftale på rimelige vilkår, eller spildevandsforsyningsselskabet overtræder aftalen, foreslås endvidere med lovforslaget, at kommunalbestyrelsen skal kunne påbyde spildevandsforsyningsselskabet at forsyne et område eller at foretage de samfundsøkonomiske beregninger.

Spildevandsforsyningsselskabernes opgave med håndtering af terrænnært grundvand med grundvandssænkende foranstaltninger (både samfundsøkonomisk beregning og gennemførelse af projekter) foreslås med lovforslaget, at kunne takstfinansieres over de almindelige spildevandstakster fra de tilsluttede forbrugere i selskabets forsyningsområde.

Bortledning eller anden sænkning af grundvand har hidtil ikke været omfattet af et krav om tilladelse bortset ved bygge- og anlægsarbejde og ved råstofudgravninger. I lovforslaget foreslås det, at der generelt vil skulle ansøges om tilladelse hos kommunerne til al bortledning eller anden sænkning af grundvandsstanden.

Der foreslås fastsat en minimumsgrænse for kravet om tilladelse til bortledning af grundvand. Grænsen foreslås bl.a. af proportionalitetshensyn, fastsat til et niveau, der friholder størstedelen af private husholdninger fra kravet om tilladelse. Det er ikke det forhold, at det er private husholdninger, der friholder dem fra kravet om tilladelse, men alene den bortledte mængde. De gældende undtagelser fra kravet om tilladelse foreslås endvidere videreført for det udvidede tilladelseskra.

2. Baggrund

I oktober 2023 præsenterede regeringen (Socialdemokratiet, Moderaterne og Venstre) Klimatilpasningsplan 1, hvor der er fokus på at skabe bedre rammer for håndtering af klimaudfordringerne i forhold til kystbeskyttelse og terrænnært grundvand.

Miljø- og Ligestillingsministeriet og Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet har i samarbejde med Kommunernes Landsforening (KL) og DANVA og med inddragelse af en række kommuner og spildevandsforsyningsselskaber i 2021 udført et pilotprojekt vedrørende håndteringen af terrænnært grundvand.

Af pilotprojektet fremgår det, at ca. 450.000 bygninger med boliger har mindre end en meter til grundvandsspejlet 80 procent af året. Det fremgår endvidere, at der er flere årsager til udfordringer med terrænnært grundvand, og at det kun bliver værre af klimaforandringerne med øget regn og stigende havvand. GEUS har foretaget modelberegninger, der viser, at grundvandet i gennemsnit vil stige med

mellem 10 og 27 centimeter i Danmark frem mod slutningen af dette århundrede i hhv. et mellem og højt udledningsscenarie (RCP4,5 og RCP8,5).

De økonomiske konsekvenser er store for den enkelte grundejer, og beregninger fra KL og DANVA peger på, at det er samfundsøkonomisk hensigtsmæssigt i områder med tættere bebyggelse at håndtere det terrænnære grundvand i kollektive løsninger.

Af de ca. 450.000 bygninger med boliger, hvor der er under en meter til grundvandsspejlet 80 procent af året, ligger ca. 360.000 bygninger inden for kloakerede områder, hvor spildevandsforsyningsselskabet har ansvaret for at håndtere tag- og overfladevand (regnvand). Nogle bygninger vil dog ligge for spredt til, at det forventes at være samfundsøkonomisk hensigtsmæssigt at etablere kollektive løsninger. Det betyder, at der også fremover vil være borgere, der selv må håndtere deres terrænnære grundvand indenfor de kloakerede områder.

Det er regeringens ønske, at kommunerne får myndighedsansvaret for at planlægge for håndteringen af terrænnært grundvand, og at spildevandsforsyningsselskaberne skal foretage grundvandssænkende foranstaltninger, som skal takstfinansieres i det omfang, at de grundvandssænkende foranstaltninger er samfundsøkonomisk hensigtsmæssige.

3. Lovforslagets hovedpunkter

3.1. Kommunernes spildevandsplanlægning

3.1.1. Gældende ret

Det følger af lov om miljøbeskyttelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 1093 af 11. oktober 2024 (herefter benævnt miljøbeskyttelsesloven) § 32, stk. 1, 1. pkt., at kommunalbestyrelsen skal udarbejde en plan for bortskaffelse af spildevand, der fastlægger kloakeringsområder for de enkelte spildevandsforsyningsselskaber, som er omfattet af § 2, stk. 1, i vandsektorloven. Spildevandsforsyningsselskaber er herefter forpligtet til at forsyne ejendomme i spildevandsforsyningsselskabets kloakeringsområder, som fastlagt af kommunalbestyrelsen, jf. miljøbeskyttelseslovens § 32 b, stk. 1. Der henvises til pkt. 3.2.1 vedrørende gældende ret for spildevandsforsyningsselskabernes forsyningspligt.

Ved spildevand forstås alt vand, der afledes fra beboelse, virksomheder, øvrig bebyggelse og befæstede arealer, jf. § 3, nr. 1, i bekendtgørelse nr. 532 af 27. maj 2024 om spildevandstilladelser m.v. efter miljøbeskyttelseslovens kapitel 3 og 4 (herefter benævnt spildevandsbekendtgørelsen), dvs. både almindeligt husspildevand samt regnvand, der afledes fra befæstede arealer, også kaldet tag- og overfladevand. Tag- og overfladevand er en særlig kategori af spildevand, jf. spildevandsbekendtgørelsens § 3, nr. 3. Kommunalbestyrelsen kan sidestille andet vand med spildevand, hvis det vurderes, at vandet har en sammensætning, der ikke afviger væsentligt fra sammensætningen af vand, der er direkte omfattet af definitionen på spildevand.

Miljøministeren kan fastsætte nærmere regler om planlægningen, herunder om planens indhold, inddragelse af offentligheden, tidsfrister og procedure herfor. Ministeren kan endvidere fastsætte regler om, at nærmere angivne forudsætninger skal lægges til grund for planlægningen og administrationen af loven, jf. miljøbeskyttelseslovens § 32, stk. 4. De nærmere regler om spildevandsplanens indhold, inddragelse af offentligheden, tidsfrister og procedure er nærmere fastsat i spildevandsbekendtgørelsen. Spildevandsplanen må endvidere ikke være i strid med regler om indsatsprogrammer udstedt i henhold til lov om

vandplanlægning, kommuneplanen og forudsætningerne efter § 32, stk. 4, jf. miljøbeskyttelseslovens § 32, stk. 2.

De nærmere indholdsmæssige krav til spildevandsplanen er fastsat i spildevandsbekendtgørelsen §§ 4 og 5.

Forud for planens vedtagelse skal forslaget til planen forhandles med spildevandsforsyningsselskabet og skal derefter i 8 ugers offentlig høring på kommunens hjemmeside, jf. spildevandsbekendtgørelsens § 7. Kommunalbestyrelsen offentliggør herefter den vedtagne spildevandsplan, jf. spildevandsbekendtgørelsens § 8. Kommunerne kan vælge at samarbejde om udarbejdelse af spildevandsplaner på tværs af kommunegrænserne, jf. miljøbeskyttelseslovens § 32, stk. 1.

Kommunalbestyrelsens vedtagelse af en spildevandsplan kan ikke påklages til en anden administrativ myndighed, jf. miljøbeskyttelseslovens § 32, stk. 3. Spørgsmål om lovligheden af en kommunes spildevandsplan vil imidlertid være omfattet af det kommunale tilsyns kompetence. Det kommunale tilsyn varetages af Ankestyrelsen med Indenrigs- og Sundhedsministeriet som overordnet tilsynsmyndighed.

Efter miljøbeskyttelseslovens § 32 a, stk. 1, kan kommunalbestyrelsen anmode spildevandsforsyningsselskaberne om oplysninger til brug for planlægningen i medfør af miljøbeskyttelseslovens § 32, stk. 1.

Bestemmelsen blev indsat ved lov nr. 460 af 12. juni 2009, og det fremgår af bemærkningerne, at bestemmelsen giver kommunalbestyrelsen mulighed for at indhente oplysninger fra spildevandsforsyningsselskabet, som kommunen ikke selv er i besiddelse af, men som, jf. miljøbeskyttelseslovens § 32, stk. 1 og spildevandsbekendtgørelsen, skal indgå i kommunens spildevandsplan, jf. Folketingstidende 2008-2009, tillæg A, side 4694.

3.1.2. Miljø- og Ligestillingsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Store mængder regnvand udgør sammen med terrænnært grundvand kilder til oversvømmelse af infrastruktur og bygninger og uønsket vand i spildevandsforsyningsselskabers spildevandsanlæg inden for de kloakerede områder (byer). Det er derfor regeringens ønske, at kommunalbestyrelsen skal have myndighedsansvaret for planlægningen for håndtering af terrænnært grundvand inden for de kloakerede områder.

Kommunalbestyrelsen har i dag ikke myndighedsansvar for at planlægge for håndteringen af terrænnært grundvand. Som følge heraf sker der ikke en kollektiv håndtering af terrænnært grundvand i kommunen.

Det er Miljø- og Ligestillingsministeriets vurdering, at det vand som udgør et problem i forhold til oversvømmelse af infrastruktur og bygninger eller for uønsket indsivning i spildevandsanlæg typisk vil være det grundvand, som står tæt på terræn.

Det bemærkes, at eventuelle oversvømmelser fra kyst, vandløb og søer, og oversvømmelser fra tag- og overfladevand (regnvand), ikke vil være omfattet af begrebet terrænnært grundvand, da disse vandstrømme udgøres af overfladevand. I det omfang det er muligt at identificere, at faren for oversvømmelse af infrastruktur og bygninger eller for uønsket vand i spildevandsanlæg er forårsaget af indsivende havvand, vil der heller ikke være tale om terrænnært grundvand.

Inden for kloakerede områder vurderer Miljø- og Ligestillingsministeriet, at det terrænnære grundvand som udgangspunkt vil have en forureningskarakter, der kan sidestilles med forureningskarakteren for tag- og overfladevand (regnvand). Dette skyldes, at den terrænnære del af jordbunden i disse områder indeholder forurenede stoffer fra aktiviteter på overfladen. Det terrænnære grundvand i disse områder kan derfor sidestilles med tag- og overfladevand (regnvand), som er en særlig kategori af spildevand. Sammensætningen af det terrænnære grundvand fraviger i disse områder derfor ikke væsentlig fra det vand, som i dag er omfattet af definitionen af spildevand i spildevandsbekendtgørelsen, jf. spildevandsbekendtgørelsens § 3, nr. 1 og 3.

Kommunalbestyrelsen udarbejder i dag en plan for bortskaffelse af spildevand i kommunen, herunder tag- og overfladevand (regnvand), og fastlægger spildevandsforsyningsselskabernes kloakeringsområder i spildevandsplanen. Denne plan benævnes spildevandsplanen og har til formål at give en samlet oversigt over den eksisterende og planlagte spildevandshåndtering i den pågældende kommune. Det kan være svært at adskille tag- og overfladevand (regnvand) fra terrænnært grundvand, da det kan være det samme vand, der på kort tid befinder sig over og under terræn. Miljø- og Ligestillingsministeriet vurderer, at planlægningen for begge vandkilder giver kommunen mulighed for at skabe bedre sammenhæng og synergi mellem kommunale opgaver.

Miljø- og Ligestillingsministeriet vurderer på denne baggrund, at spildevandsplanen vil være et velegnet planlægningsinstrument for afgrænsningen af de områder med terrænnært grundvand, hvor grundvandet medfører en fare for oversvømmelse af infrastruktur og bygninger eller uønsket siver ind i spildevandsanlæg, der tilhører spildevandsforsyningsselskaberne, og hvor der som følge heraf er behov for grundvandssænkende foranstaltninger. For nærmere om spildevandsforsyningsselskabernes foreslåede forsyningspligt med grundvandssænkende foranstaltninger se pkt. 3.2.2.1.

Ministeriet vurderer ligeledes, at det vil være hensigtsmæssigt at fokusere planlægningen for terrænnært grundvand til de områder inden for de kloakerede områder, hvor der er størst behov for at afhjælpe faren for oversvømmelse og for indsivning i spildevandsanlæg, og hvor det samtidig vil være mest effektivt at iværksætte en indsats.

I den kommunale spildevandsplan fastlægges, hvilke områder der skal kloakeres, herunder om der skal kloakeres for håndtering af tag- og overfladevand (regnvand), jf. § 32, stk. 1.

Inden for de eksisterende eller planlagte kloakerede områder til håndtering af tag- og overfladevand (regnvand) håndteres regnvand enten i fælles kloakledninger eller separate kloakledninger. I de områder, som ikke er eksisterende eller planlagte kloakerede områder til håndtering af tag- og overfladevand (regnvand), skal regnvandet nedsive gennem jorden. I områder, hvor regnvandet skal nedsive, er det en forudsætning, at det er muligt for vandet at sive ned gennem jorden, hvilket ikke er tilfældet, hvis der er terrænnært grundvand. Hvis man således nedsiver regnvand i områder med terrænnært grundvand, bidrager dette til at forårsage oversvømmelse og uønsket indsivning af vand i spildevandsanlæg, der tilhører spildevandsforsyningsselskaberne.

Hvis det terrænnære grundvand er et problem i et område, hvor regnvand er planlagt til nedsivning i spildevandsplanen, vurderer Miljø- og Ligestillingsministeriet derfor, at den primære løsning for håndtering af terrænnært grundvand vil være at planlægge området kloakeret for håndtering af tag- og overfladevand (regnvand) eller at terrænnært grundvand og tag- og overfladevand (regnvand) håndteres samlet af spildevandsforsyningsselskabet.

For et område, hvor terrænnært grundvand medfører en fare for oversvømmelse af infrastruktur og bygninger eller uønsket siver ind i spildevandsanlæg, der tilhører spildevandsforsyningsselskaber, som er omfattet af § 2, stk. 1, i vandsektorloven, vil der derfor være behov for, at kommunalbestyrelsen forinden planlægger for kloakering af tag- og overfladevand eller planlægger for kloakering af tag- og overfladevand samtidig med planlægning for terrænnært grundvand.

Miljø- og Ligestillingsministeriet vurderer derfor, at planlægningen for terrænnært grundvand i spildevandsplanen bør afgrænses til områder inden for de eksisterende eller planlagte kloakerede områder til håndtering af tag- og overfladevand (regnvand).

På den baggrund foreslås det, at kommunalbestyrelsen i spildevandsplanen skal fastlægge områder inden for eksisterende eller planlagte kloakerede områder til håndtering af tag- og overfladevand, hvor terrænnært grundvand medfører en fare for oversvømmelse af infrastruktur og bygninger eller for uønsket indsivning i spildevandsanlæg, der tilhører spildevandsforsyningsselskaber, som er omfattet af § 2, stk. 1, i vandsektorloven, jf. den foreslåede § 32, stk. 2, og lovforslagets § 1, nr. 4.

Ministeriet vurderer i den forbindelse, at der kan være områder, der ikke bør planlægges for. Dette vil f.eks. kunne være tilfældet i nye byområder, hvor der i medfør af lov om planlægning, jf. lovbekendtgørelse nr. 572 af 29. maj 2024, er fastsat retningslinjer for etablering af afværgeforanstaltninger for de områder, der er i fare for oversvømmelse eller erosion. For disse nye byområder bør afværgeforanstaltninger for oversvømmelse eller erosion således være indtænkt, allerede da området blev udlagt til byudvikling. Det vil herudover også kunne være områder, hvor det er åbenlyst for kommunalbestyrelsen, at spildevandsforsyningsselskaberne ikke vil kunne eller må gennemføre grundvandssænkende foranstaltninger. Dette vil f.eks. kunne være, hvis det er fysisk umuligt for spildevandsforsyningsselskaberne at gennemføre grundvandssænkende foranstaltninger, hvis det er åbenlyst, at det ikke er samfundsøkonomisk hensigtsmæssigt, eller hvis det er åbenlyst, at spildevandsforsyningsselskaberne ikke vil kunne opnå de nødvendige tilladelser, dispensationer eller godkendelser.

Det foreslås derfor med lovforslaget, at miljøministeren bemyndiges til at kunne fastsætte regler om, at kommunalbestyrelsen ikke må fastlægge visse områder til håndtering af terrænnært grundvand inden for eksisterende eller planlagte kloakerede områder til håndtering for tag- og overfladevand, jf. lovforslagets § 1, nr. 8.

Som led i planlægningen bør det efter Miljø- og Ligestillingsministeriets vurdering ligeledes sikres, at områderne bliver fastlagt på baggrund af den bedste tilgængelige viden. Det er derfor Miljø- og Ligestillingsministeriets vurdering, at der bør kunne stilles krav til, hvilke kortlægninger, data m.v. kommunen vil skulle lægge til grund ved planlægningen, herunder om der er ny viden og derfor nye forudsætninger, som kommunalbestyrelsen vil skulle lægge til grund i spildevandsplanlægningen. Dette vil f.eks. være relevante kortlægninger, data m.v. og lokal viden om forholdene i kommunen.

Det foreslås på den baggrund, at miljøministeren bemyndiges til at kunne fastsætte regler om, at kommunalbestyrelsen skal lægge specifikke kortlægninger, data m.v. til grund for fastlæggelsen af områderne, jf. lovforslagets § 1, nr. 7.

De nærmere regler for kommunalbestyrelsens fastlæggelse af områder med terrænnært grundvand, herunder hvilke områder, som ikke må fastlægges, jf. lovforslagets § 1, nr. 8, og hvilke specifikke kortlægning

ger, data m.v., som kommunalbestyrelsen skal lægge til grund ved planlægningen, jf. lovforslagets § 1, nr. 7, forventes at ville blive udmøntet i spildevandsbekendtgørelsen.

Miljø- og Ligestillingsministeriet vurderer desuden, at det vil være hensigtsmæssigt, at der stilles krav til det tidsmæssige perspektiv i planlægningen for at sikre den nødvendige fremdrift i alle kommuner.

Da der allerede er kendt viden om terrænnært grundvand, herunder konkret lokal viden om områder, hvor der tit sker oversvømmelse, vurderer Miljø- og Ligestillingsministeriet, at det er relevant at fastsætte minimum to tidsfrister. Én frist indenfor hvilken de første planlægninger på baggrund af eksisterende viden, som f.eks. kendte kortlægninger, data og viden, skal være gennemført, og en frist (eller eventuelt flere) til opdatering af planlægningen på baggrund af eventuelt yderligere viden til brug for fastlæggelsen af områderne, således at de grundvandssænkende foranstaltninger kan blive foretaget hurtigst muligt. Det er Miljø- og Ligestillingsministeriets vurdering, at den første frist bør fastsættes således, at kommunalbestyrelsen både kan udarbejde et forslag til spildevandsplanen indeholdende områder for terrænnært grundvand samt foretage de nødvendige processkridt, herunder at foretage en tilstrækkelig offentlig høring af spildevandsplanen. Den eller de efterfølgende frister bør desuden fastsættes ud fra, at kommunalbestyrelsen på et tidligt stadie skal vurdere, om der er tilkommet væsentlig ny viden om forholdene i kommunen, som medfører et behov for, at der fastlægges yderligere områder i kommunen. Miljø- og Ligestillingsministeriet vurderer, at der herefter bør ske opdatering af spildevandsplanen, herunder fastlæggelsen af områder for terrænnært grundvand, som følger den almindelige ajourføring af planen efter de gældende regler i spildevandsbekendtgørelsen.

Spildevandsplanen fungerer bl.a. som et informationsdokument til borgerne. Miljø- og Ligestillingsministeriet vurderer derfor, at spildevandsplanen bør indeholde relevante oplysninger om de grundvandssænkende foranstaltninger. Det vurderes endvidere, at de områder, hvor der ikke gennemføres grundvandssænkende foranstaltninger, fordi spildevandsforsyningsselskaberne har beregnet, at det ikke vil være samfundsøkonomisk hensigtsmæssigt, bør tages ud af spildevandsplanen igen. For nærmere om samfundsøkonomisk hensigtsmæssighed henvises til pkt. 3.2.2.

Det foreslås på den baggrund, at den gældende bemyndigelse for miljøministeren til at fastsætte de nærmere regler for planlægningen, herunder om spildevandsplanens indhold, inddragelse af offentligheden, tidsfrister og procedure herfor i § 32, stk. 4, også skal kunne finde anvendelse for planlægningen af områder med terrænnært grundvand, jf. lovforslagets § 1, nr. 6.

Det vil indebære, at der vil kunne fastsættes nærmere regler i spildevandsbekendtgørelsen om tidsfristen for planlægningen, som beskrevet ovenfor. Det er hensigten, at der herunder vil blive fastsat en tidsfrist for kommunalbestyrelsens vedtagelse af den første spildevandsplan eller tillæg til den eksisterende spildevandsplan, hvori der fastlægges områder til håndtering af terrænnært grundvand, og en tidsfrist for, hvornår kommunalbestyrelsen herefter skal foretage den første opdatering af spildevandsplanen.

Det er ligeledes hensigten i spildevandsbekendtgørelsen at fastsætte nærmere regler om, at de eksisterende regler i spildevandsbekendtgørelsens §§ 6-8 om inddragelse af offentligheden, tidsfrister og procedure for planlægningen også vil skulle finde anvendelse for den foreslåede planlægning i spildevandsplanen for terrænnært grundvand.

Det vil endvidere indebære, at der vil kunne fastsættes nærmere regler om planlægningen, herunder om

spildevandsplanens indhold, inddragelse af offentligheden, tidsfrister og procedure herfor, i spildevandsbekendtgørelsen. I den forbindelse er det hensigten at fastsætte regler om, at spildevandsplanen vil skulle indeholde oplysninger om den forventede tidsmæssige gennemførsel af de grundvandssænkende foranstaltninger til håndtering af terrænnært grundvand, at de gennemførte og planlagte grundvandssænkende foranstaltninger til håndtering af terrænnært grundvand vil skulle indskrives i spildevandsplanen, at kommunalbestyrelsen vil skulle udtage fastlagte områder eller dele heraf, og at spildevandsplanen vil skulle indeholde de relevante kortlægninger, data m.v., der er lagt til grund ved planlægningen.

Som følge af ovennævnte forslag om planlægning i spildevandsplanen vil den gældende regel i § 32, stk. 2, om spildevandsplanens forhold til regler udstedt i medfør af lov om vandplanlægning, kommuneplanen og forudsætninger for planlægningen, jf. miljøbeskyttelseslovens § 32, stk. 4, også finde anvendelse på kommunalbestyrelsens planlægning for områderne med terrænnært grundvand, jf. lovforslagets § 1, nr. 5.

Det foreslåede vil ligeledes medføre, at kommunalbestyrelsens vedtagelse af en spildevandsplan ikke kan påklages til anden administrativ myndighed, jf. miljøbeskyttelseslovens § 32, stk. 3. Dette skyldes, at klageadgangen for spildevandsplanen allerede er afskåret i medfør af miljøbeskyttelseslovens § 32, stk. 3, hvorfor Miljø- og Ligestillingsministeriet vurderer, at det er hensigtsmæssigt at videreføre ordningen. Hensynet til borgerne varetages i dag gennem krav om høring af spildevandsplanen, jf. spildevandsbekendtgørelsens §§ 7 og 8. Det er i den forbindelse hensigten, at der vil blive fastsat nærmere regler i spildevandsbekendtgørelsen om, at kravet om høring af spildevandsplanen også skal omfatte den foreslåede ordning i § 32, stk. 2, jf. lovforslagets § 1, nr. 4 og 6, og bemærkningerne hertil. Borgerne kan hermed afgive bemærkninger i forbindelse med høring af spildevandsplanen.

Miljø- og Ligestillingsministeriet antager, at spildevandsforsyningsselskaberne er i besiddelse af information om bl.a. uønsket terrænnært grundvand i deres spildevandsanlæg og oplysninger om, hvor problemerne med oversvømmelse fra terrænnært grundvand kan lokaliseres til, og bør derfor bidrage med relevant viden til brug for kommunernes planlægning. Kommunalbestyrelsen er ikke i besiddelse af konkret viden om uønsket indsivning af terrænnært grundvand i spildevandsforsyningsselskabernes spildevandsanlæg. Kommunalbestyrelsen kan dog allerede i dag anmode spildevandsforsyningsselskaberne om oplysninger til brug for spildevandsplanlægningen. Ministeriet vurderer derfor, at der bør tilvejebringes en tilsvarende mulighed for kommunalbestyrelsen til at anmode spildevandsforsyningsselskaberne om relevante oplysninger til brug for fastlæggelsen af områder i spildevandsplanen vedrørende planlægningen for terrænnært grundvand.

Miljø- og Ligestillingsministeriet foreslår på den baggrund, at den eksisterende bestemmelse om kommunalbestyrelsens mulighed for at anmode spildevandsforsyningsselskaberne om alle oplysninger, herunder om økonomiske og regnskabsmæssige forhold, som har betydning for kommunalbestyrelsens spildevandsplanlægning, udvides til at gælde for den samlede spildevandsplanlægning, herunder planlægningen for terrænnært grundvand, jf. den foreslåede § 32 a, stk. 1, og lovforslagets § 1, nr. 10. Det vil indebære, at kommunalbestyrelsen vil kunne anmode om oplysninger, som spildevandsforsyningsselskabet er i besiddelse af.

3.2. Spildevandsforsyningsselskabernes forsyningspligt ved samfundsøkonomisk hensigtsmæssighed

3.2.1. Gældende ret

Det følger af miljøbeskyttelseslovens § 32 b, stk. 1, at spildevandsforsyningsselskaber, som er omfattet

af § 2, stk. 1, i vandsektorloven, har en pligt til at forsyne ejendomme, der ligger inden for spildevandsforsyningsselskabets kloakeringsområder, som fastlægges af kommunalbestyrelsen i spildevandsplanen, jf. miljøbeskyttelseslovens § 32 b, stk. 1. Det fremgår af bemærkningerne til § 32 b, stk. 1, at forsyningspligten forstås således, at spildevandsforsyningsselskabet forpligtes til at føre stikledning frem til grundgrænsen, modtage spildevandet fra ejendommen og transportere dette videre til behandling, jf. Folketingstidende 2015-2016, tillæg A, L91 som fremsat, side 68.

Der henvises til pkt. 3.1.1 i forhold til definitionen af spildevand.

Der er tilslutningspligt for ejendommen, når stikledning er ført frem til grundgrænsen, jf. miljøbeskyttelseslovens § 28, stk. 4. Forsyningspligten går således i praksis til skelgrænsen, hvorefter de resterende anlæg inde på privat grund er grundejers ansvar.

Kommunalbestyrelsen giver tilladelse til tilslutning af spildevand til spildevandsforsyningsselskabernes anlæg samt udløbsledninger under overholdelse af udledningstilladelsen, jf. miljøbeskyttelseslovens § 28, stk. 3. Vilkår i en tilslutningstilladelse kan ændres i medfør af miljøbeskyttelseslovens § 30. Kommunalbestyrelsen kan i nødvendigt omfang træffe afgørelse om ekspropriation til fordel for spildevandsanlæg, når der er meddelt tilladelse til anlægget, jf. miljøbeskyttelseslovens § 58. Ved ekspropriation kan der erhverves ejendomsret til arealer, bygninger og indretninger, der er fast knyttet til arealer eller bygninger, samt tilbehør hertil, endeligt eller midlertidigt pålægges indskrænkninger i ejerens rådighed eller erhverves ret til at udøve en særlig råden over faste ejendomme og endeligt eller midlertidigt ske erhvervelse eller ophævelse af eller foretages begrænsninger i brugsrettigheder, servitutrettigheder samt andre rettigheder over faste ejendomme, jf. miljøbeskyttelseslovens § 58, stk. 3. Til fordel for spildevandsanlæg, der ikke er ejet af spildevandsforsyningsselskaber omfattet af § 2, stk. 1, i vandsektorloven, kan der dog kun ved ekspropriation foretages foranstaltninger som anført i § 58, stk. 3, nr. 2 og 3, jf. § 58, stk. 4.

Forsyningspligten udmøntes konkret gennem aftaler mellem kommunalbestyrelsen og spildevandsforsyningsselskabet, jf. miljøbeskyttelseslovens § 32 b, stk. 3. Aftalerne er en del af den årlige drøftelse om forsyningsforholdene i kommunen, jf. miljøbeskyttelseslovens § 32 c.

Spildevandsplanen fungerer som rammen for aftalerne, og kommunalbestyrelsen kan ikke påbyde spildevandsforsyningsselskaberne opgaver eller forsyning i andre områder end det, der fremgår af spildevandsplanen.

Kommunalbestyrelsen kan påbyde spildevandsforsyningsselskaberne at forsyne et givent område, hvis der ikke kan opnås en aftale på rimelige vilkår, eller hvis spildevandsforsyningsselskabet overtræder aftalen. Påbuddet kan indeholde afgørelse om omfanget af forsyningspligten. Med dette forstås, at påbuddet skal forholde sig til det geografiske område, der ønskes forsynet og den forventede mængde spildevand.

Påbuddet kan ikke meddeles før kommunalbestyrelsen har vurderet, hvorvidt de anser det pågældende aftaleudkast som værende på rimelige vilkår. Påbuddet kan påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet. Som en del af klagen vil nævnet kunne tage stilling til, om der har været foretaget de fornødne bestræbelser på at indgå en aftale på rimelige vilkår. Hvis spildevandsforsyningsselskabet ikke opfylder påbuddet, kan selskabet pålægges straf efter miljøbeskyttelseslovens § 110, stk. 1, nr. 2.

Kommunalbestyrelsen fører generelt tilsyn med, at loven og de regler, der er fastsat med hjemmel i loven, overholdes, jf. miljøbeskyttelseslovens § 65. Miljøministeren fører tilsyn med spildevandsudledninger fra spildevandsforsyningsselskaber, som er omfattet § 2, stk. 1, i vandsektorloven, jf. miljøbeskyttelseslovens § 66, stk. 4.

Det fremgår af § 32 b, stk. 2, i miljøbeskyttelsesloven, at spildevandsforsyningsselskaber ikke må anlægge ledningsnet i strid med spildevandsplanen, jf. § 32, stk. 1. Efter bemærkningerne til bestemmelsen indebærer dette, at spildevandsforsyningsselskaberne skal anlægge ledningsnet i overensstemmelse med den politisk vedtagne spildevandsplan, og at ledningerne skal dimensioneres således, at ledningerne sikrer en god og effektiv afledning af alt spildevand, herunder tag- og overfladevand, jf. bemærkninger til bestemmelsen i lov nr. 132 af 16. februar 2016, jf. Folketingstidende 2015-2016, tillæg A, L91 som fremsat, side 68.

Begrebet ledningsnet skal bl.a. forstås i overensstemmelse med spildevandsbekendtgørelsens § 3, nr. 7, hvorefter der ved spildevandsanlæg forstås åbne såvel som lukkede ledninger og andre anlæg, der tjener til afledning eller behandling af spildevand m.v. i forbindelse med udledning til vandløb, søer eller havet, afledning til jorden eller anden form for bortskaffelse. Begrebet omfatter således alle spildevandsforsyningsselskabets ledninger, pumper m.v.

Det følger af miljøbeskyttelseslovens § 32, stk. 5, og § 32 b, stk. 6, at miljøministeren efter forhandling med klima-, energi- og forsyningsministeren og erhvervsministeren kan fastsætte regler om, at serviceniveauet for håndtering af tag- og overfladevand skal fastsættes til et samfundsøkonomisk hensigtsmæssigt niveau. Bemyndigelserne er anvendt til udstedelse af bekendtgørelse nr. 2276 af 29. december 2020 om fastsættelse af serviceniveau m.v. for håndtering af tag- og overfladevand (serviceniveaubekendtgørelsen).

3.2.2. Miljø- og Ligestillingsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

3.2.2.1. Forsyningspligt

Med de øgede mængder af vand er det regeringens ønske, at spildevandsforsyningsselskaber, omfattet af § 2, stk. 1, i vandsektorloven, skal kunne bidrage til løsningen af opgaven med sænkning af det terrænnære grundvand i kommunerne under forudsætning af, at selskabets håndtering af grundvandet gennem grundvandssænkende foranstaltninger er samfundsøkonomisk hensigtsmæssigt. For nærmere om samfundsøkonomisk hensigtsmæssighed henvises til pkt. 3.2.2.2 nedenfor.

Spildevandsforsyningsselskaberne, omfattet af § 2, stk. 1, i vandsektorloven, har i dag ikke forsyningspligt med grundvandssænkende foranstaltninger inden for selskabernes fastlagte kloakeringsområder. Selskaberne kan som følge heraf ikke udføre eller takstfinansiere grundvandssænkende foranstaltninger inden for selskabernes fastlagte kloakeringsområder, hvor der er behov herfor.

Terrænnært grundvand inden for spildevandsforsyningsselskabernes kloakeringsområder fraviger ikke væsentligt fra det vand, som spildevandsforsyningsselskabet allerede håndterer i deres ledningsnet i dag. Desuden håndteres særlige former for drænvand allerede i spildevandsforsyningsselskabets ledningsnet, f.eks. drænvand fra kirkegårde og private omfangsdræn som blandes med de øvrige spildevandsstrømme i det eksisterende ledningsnet. For nærmere om karakteren og afgrænsningen af terrænnært grundvand henvises til pkt. 3.1.2.

Miljø- og Ligestillingsministeriet vurderer derfor, at det vil være en naturlig udvidelse af spildevandsforsyningsselskabernes eksisterende forsyningspligt at pålægge selskaberne en yderligere forsyningspligt med grundvandssænkende foranstaltninger inden for selskabernes fastlagte kloakeringsområder, forudsat at selskabets håndtering af grundvandet vil være samfundsøkonomisk hensigtsmæssigt, jf. pkt. 2. For nærmere om samfundsøkonomisk hensigtsmæssighed henvises til pkt. 3.2.2.2.

Som beskrevet i pkt. 3.1.2 foreslås det med lovforslaget, at kommunalbestyrelsen inden for de eksisterende eller planlagt kloakerede områder til håndtering af tag- og overfladevand, skal fastlægge områder, hvor terrænnært grundvand medfører en fare for oversvømmelse af infrastruktur og bygninger eller for uønsket indsivning i spildevandsanlæg, der tilhører spildevandsforsyningsselskaber. For nærmere herom henvises til pkt. 3.1.2.

På denne baggrund vurderer Miljø- og Ligestillingsministeriet, at der bør indføres en forsyningspligt for spildevandsforsyningsselskaber med grundvandssænkende foranstaltninger i de områder, som kommunalbestyrelsen vil skulle fastlægge i spildevandsplanen efter den foreslåede nye § 32, stk. 2, hvis det er samfundsøkonomisk hensigtsmæssigt efter regler fastsat af miljøministeren. For nærmere om samfundsøkonomisk hensigtsmæssighed henvises til pkt. 3.2.2.2.

Med denne afgrænsning vil selskabernes geografiske forsyningspligt ikke blive udvidet, men fastholdt til selskabernes kloakeringsområde, som selskaberne allerede i dag er ansvarlige for at forsyne med spildevandsløsninger efter den gældende forsyningspligt, jf. miljøbeskyttelseslovens § 32 b, stk. 1. Den indholdsmæssige del af spildevandsforsyningsselskabernes forsyningspligt vil dog blive udvidet til også at omfatte håndtering af terrænnært grundvand med grundvandssænkende foranstaltninger.

De grundvandssænkende foranstaltninger vil f.eks. kunne være anlæggelse af grøfter, dræn eller en 3. ledning til afledning af det terrænnære grundvand eller lignende med det formål at lede vandet væk fra området. Grundvandssænkning vil f.eks. også kunne ske via grundvandsboringer, hvor grundvand pumpes op og ledes væk.

Forsyningspligten vil således omfatte grundvandssænkende foranstaltninger, som har en generel grundvandssænkende effekt på det terrænnære grundvand i det område, som spildevandsforsyningsselskabet skal forsyne.

På denne baggrund foreslås det, at spildevandsforsyningsselskaber, som er omfattet af § 2, stk. 1, i vandsektorloven, pålægges en forsyningspligt med grundvandssænkende foranstaltninger i områder inden for spildevandsforsyningsselskabets kloakeringsområde, som fastlagt af kommunalbestyrelsen i spildevandsplanen i medfør af § 32, stk. 2, hvis dette er samfundsøkonomisk hensigtsmæssigt efter regler fastsat af miljøministeren, jf. den foreslåede § 32 b, stk. 2, og lovforslagets § 1, nr. 11.

Det foreslåede vil indebære, at forsyningspligten først vil indtræde, når kommunalbestyrelsen har fastlagt de relevante områder i spildevandsplanen i medfør af den foreslåede § 32, stk. 2, og hvis det er samfundsøkonomisk hensigtsmæssigt at forsyne området med grundvandssænkende foranstaltninger.

Forsyningspligten vil endvidere være betinget af, at de grundvandssænkende foranstaltninger i øvrigt opfylder eventuelle andre krav i miljøbeskyttelsesloven eller anden relevant lovgivning, herunder eventuelle krav om miljøvurdering og krav om godkendelser, tilladelser eller dispensationer til at gennemføre

de konkrete grundvandssænkende foranstaltninger. Hvilke regler, der i øvrigt vil finde anvendelse i miljøbeskyttelsesloven eller anden relevant lovgivning, vil afhænge af den konkrete grundvandssænkende foranstaltning. Spildevandsforsyningsselskaberne vil dog som udgangspunkt skulle have en tilladelse til at foretage de grundvandssænkende foranstaltninger. Der henvises til pkt. 3.3.2 om den foreslåede tilladelsesordning for bortledning eller anden sænkning af grundvand.

Den foreslåede forsyningspligt vil endvidere få den virkning, at spildevandsforsyningsselskaberne kan takstfinansiere udgifterne til de grundvandssænkende foranstaltninger og de samfundsøkonomiske beregninger over spildevandtaksten. For nærmere om spildevandsforsyningsselskabernes takstfinansiering henvises til pkt. 3.4.2 nedenfor.

Det foreslås endvidere, at de gældende regler for forsyningspligt i miljøbeskyttelseslovens § 32 b, stk. 2-5, som med lovforslaget bliver stk. 3-6, også skal finde anvendelse på den foreslåede forsyningspligt med grundvandssænkende foranstaltninger, jf. lovforslagets § 1, nr. 13-17. Det er i den forbindelse hensigten, at der vil blive fastsat regler om omfanget af forsyningspligten, jf. lovforslagets § 1, nr. 11 og 17. Det er således hensigten, at der vil blive fastsat regler om, hvordan spildevandsforsyningsselskaberne skal afgøre, hvilken grundvandssænkende foranstaltning de skal forsyne et område med i det tilfælde, hvor beregningerne viser, at der er positiv samfundsøkonomi ved flere forskellige grundvandssænkende foranstaltninger til forsyning af området.

Det foreslåede vil indebære, at den gældende regel i miljøbeskyttelseslovens § 32 b, stk. 2, om at spildevandsforsyningsselskaberne ikke må anlægge kloakledninger i strid med spildevandsplanen, også vil omfatte ledningsnettet, som anlægges som led i den foreslåede forsyningspligt, jf. lovforslagets § 1, nr. 13.

Det vil endvidere indebære, at forsyningspligten i § 32 b, stk. 2, skal indgå i de årlige drøftelser om forsyningsforholdene i kommunen. Kommunalbestyrelsen og spildevandsforsyningsselskaberne vil herefter skulle aftale omfang og tidsfrist for gennemførelsen af forsyningspligten og pligt til at beregne samfundsøkonomisk hensigtsmæssighed, jf. lovforslagets § 1, nr. 15.

Kommunalbestyrelsen vil endvidere kunne påbyde spildevandsforsyningsselskabet at forsyne et område inden for det område, som kommunalbestyrelsen har fastlagt i spildevandsplanen, jf. pkt. 3.1.2, og beregne samfundsøkonomisk hensigtsmæssighed, jf. pkt. 3.2.2.2, inden for en nærmere tidsfrist, jf. lovforslagets § 1, nr. 16. Påbud kan påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet, jf. miljøbeskyttelseslovens § 91. Som en del af klagen vil nævnet kunne tage stilling til, om der har været foretaget de fornødne bestræbelser på at indgå en aftale på rimelige vilkår. Hvis spildevandsforsyningsselskabet ikke opfylder påbuddet kan selskabet pålægges straf efter miljøbeskyttelseslovens § 110, stk. 1, nr. 2.

Det foreslåede vil endelig indebære, at i de tilfælde hvor kommunalbestyrelsens og spildevandsforsyningsselskabernes aftaler ikke vil være tilstrækkelige til at sikre forsyningen af områderne med grundvandssænkende foranstaltninger, vil det være muligt at fastsætte yderligere regler om forsyningspligten, herunder særligt om den tidsmæssige gennemførelse og omfanget af forsyningspligten, jf. lovforslagets § 1, nr. 17. Se nærmere om bemyndigelsen til at beregne samfundsøkonomisk hensigtsmæssighed, herunder tidsfrister herfor, i pkt. 3.2.2.2.

I de tilfælde, hvor forsyningspligten opfyldes med anlæg af f.eks. en tredje ledning til en ejendoms

skelgrænse, vil de gældende regler om pligt om tilslutning til anlæg, der tilhører spildevandsforsynings-selskaberne, jf. miljøbeskyttelseslovens § 28, stk. 3 og 4, og § 30, stk. 1, finde anvendelse. Reglerne om at kommunalbestyrelsen i nødvendigt omfang kan træffe afgørelse om ekspropriation til fordel for spildevandsanlæg, jf. miljøbeskyttelseslovens § 58, vil ligeledes kunne finde anvendelse for spildevandsanlæg, der anlægges som led i den foreslåede forsyningspligt i § 32 b, stk. 2, jf. lovforslagets § 1, nr. 11. For nærmere om ekspropriation se gældende ret i pkt. 3.2.1.

Kommunalbestyrelsen vil føre tilsyn med den foreslåede forsyningspligt efter miljøbeskyttelseslovens § 65. Miljøbeskyttelseslovens § 66, stk. 4, om ministerens tilsyn med spildevandsforsyningsselskabernes spildevandsudledninger, vil også finde anvendelse for den foreslåede ordning.

3.2.2.2. Samfundsøkonomisk hensigtsmæssighed

Det er regeringens ønske, at spildevandsforsyningsselskaberne kun skal være forpligtet til at forsyne områder med grundvandssænkende foranstaltninger i spildevandsforsyningsselskabernes kloakeringsområde, hvis det er samfundsøkonomisk hensigtsmæssigt. For nærmere herom henvises til pkt. 2 og 3.2.2.1.

Formålet hermed er således at sikre, at der kun gennemføres grundvandssænkende foranstaltninger i de pågældende områder i det omfang, at de forventede skadesomkostninger er større end de beregnede omkostninger til forebyggelse. Herved sikres det også, at spildevandsforsyningsselskabernes forbrugere ikke skal betale unødigt meget for løsningerne. For nærmere om takstfinansiering henvises til pkt. 3.4.2.

Det er Miljø- og Ligestillingsministeriets vurdering, at det vil være hensigtsmæssigt, at spildevandsforsyningsselskaberne og ikke kommunale eller statslige myndigheder skal foretage de samfundsøkonomiske hensigtsmæssige beregninger, da ministeriet vurderer, at selskaberne ligger inde med konkret viden til brug for beregningen af samfundsøkonomisk hensigtsmæssighed. Der vil hermed ske en klar opgavedeling mellem kommunalbestyrelsen, jf. pkt. 3.1.2 og spildevandsforsyningsselskaberne.

Det foreslås på den baggrund, at miljøministeren bemyndiges til at fastsætte regler om, at spildevandsforsyningsselskaber har pligt til at beregne den samfundsøkonomiske hensigtsmæssighed ved forsyning af områder med grundvandssænkende foranstaltninger i spildevandsforsyningsselskabets kloakeringsområde, og om tidsfrister herfor, jf. den foreslåede § 32 b, stk. 8, nr. 1, 1. pkt., og lovforslagets § 1, nr. 19.

Det vil indebære, at miljøministeren vil kunne fastsætte regler om pligten til at beregne den samfundsøkonomiske hensigtsmæssighed i en ny bekendtgørelse. Det er hensigten at fastsætte regler om, at spildevandsforsyningsselskaber skal beregne samfundsøkonomisk hensigtsmæssighed for alle de områder, som kommunalbestyrelsen i spildevandsplanen planlægger til håndtering af terrænnært grundvand, jf. den foreslåede § 32, stk. 2. For nærmere om planlægningen henvises til pkt. 3.1.2.

Den foreslåede bemyndigelse i § 32, stk. 8, nr. 1, 1. pkt., til at fastsætte regler om tidsfrister for spildevandsforsyningsselskabers beregning af samfundsøkonomisk hensigtsmæssighed vil indebære, at miljøministeren kan fastsætte regler om, hvornår spildevandsforsyningsselskabet skal have gennemført beregningerne. Reglen forventes først udmøntet efter en periode med erfaringsopsamling.

Den foreslåede bemyndigelse vil skulle ses i sammenhæng med den foreslåede forsyningspligt i § 32 b, stk. 2, jf. lovforslagets § 1, nr. 11, hvorefter spildevandsforsyningsselskabernes forsyningspligt

med grundvandssænkende foranstaltninger først vil indtræde i de fastlagte områder, hvis det vil være samfundsøkonomisk hensigtsmæssigt i overensstemmelse med regler fastsat i medfør af den foreslåede bemyndigelsesbestemmelse i § 32 b, stk. 8, jf. pkt. 3.2.2.1.

Samfundsøkonomiske beregninger kendes tilsvarende fra reglerne om spildevandsforsyningsselskabernes klimatilpasningsprojekter i forhold til tag- og overfladevand, der er fastsat i serviceniveaubekendtgørelsen.

For i videst muligt omfang at sikre, at de grundvandssænkende foranstaltninger indenfor de i spildevandsplanen fastlagte områder vurderes for samfundsøkonomisk hensigtsmæssighed på det samme grundlag, vurderer Miljø- og Ligestillingsministeriet, at det vil være nødvendigt at fastsætte regler om beregningen af den samfundsøkonomiske hensigtsmæssighed, herunder hvilke kortlægninger, data, beregninger og vurderinger, som spildevandsforsyningsselskaberne skal udarbejde, foretage og lægge til grund for beregningen.

Ved fastlæggelse af beregningen af samfundsøkonomisk hensigtsmæssighed for forsyning af områder med grundvandssænkende foranstaltninger, vurderer Miljø- og Ligestillingsministeriet, at der er behov for at justere i måden at beregne den samfundsøkonomiske hensigtsmæssighed, i forhold til den måde, som det er fastsat i serviceniveaubekendtgørelsen for håndtering af tag- og overfladevand.

Det foreslås på den baggrund, at miljøministeren i den forbindelse vil kunne fastsætte regler om beregningen af den samfundsøkonomiske hensigtsmæssighed, herunder hvilke kortlægninger, data, beregninger og vurderinger, som spildevandsforsyningsselskaberne skal udarbejde, foretage og lægge til grund for beregningen, jf. den foreslåede § 32 b, stk. 8, nr. 1, 2. pkt., i lovforslagets § 1, nr. 19.

Den foreslåede bemyndigelse vil indebære, at miljøministeren vil kunne fastsætte regler om en metode, som spildevandsforsyningsselskaberne skal benytte ved beregning af den samfundsøkonomiske hensigtsmæssighed ved forsyning af et område fastlagt af kommunalbestyrelsen med grundvandssænkende foranstaltninger.

En sådan metode vil f.eks. bestå af en kortlægning af faren for oversvømmelse af infrastruktur og bygninger og uønsket indsigning af grundvand i spildevandsanlæg som følge af terrænnært grundvand i det fastlagte område. Efterfulgt af en kortlægning af de berørte værdier i området i form af f.eks. infrastruktur, bygninger og spildevandsforsyningsselskabernes spildevandsanlæg. Dernæst af en beregning af de forventede skadesomkostninger ved oversvømmelse og uønsket indsigning af grundvand i spildevandsanlægget, samt opstilling og vurdering af forskellige scenarier for forsyning af området med grundvandssænkende foranstaltninger og beregning af omkostningerne forbundet hermed. Endelig vil metoden bestå af en opgørelse af omkostningerne forbundet med skader på f.eks. infrastruktur, bygninger og uønsket vand i spildevandsanlægget uden investering i grundvandssænkende foranstaltninger sammenholdt med udgifterne ved at gennemføre de forskellige vurderede scenarier for forsyning af området med grundvandssænkende foranstaltninger.

Det er hensigten, at der i en ny bekendtgørelse vil blive fastsat regler om beregningen af samfundsøkonomisk hensigtsmæssighed som beskrevet ovenfor. Det forventes, at reglerne løbende vil blive justeret som følge af erfaringsopsamling. Det forventes endvidere, at Miljø- og Ligestillingsministeriet vil udforme

en vejledning til brug for spildevandsforsyningsselskabernes beregning af den samfundsøkonomiske hensigtsmæssighed.

Da der sker en klar opgavedeling mellem kommunalbestyrelsen og spildevandsforsyningsselskaberne, og da det i den forbindelse alene vil være spildevandsforsyningsselskaberne og ikke kommunerne, der skal beregne den samfundsøkonomiske hensigtsmæssighed, vurderer Miljø- og Ligestillingsministeriet, at spildevandsforsyningsselskaberne bør inddrage kommunalbestyrelsen ved beregning af den samfundsøkonomiske hensigtsmæssighed, således at kommunalbestyrelsen får mulighed for at give bemærkninger til beregningerne.

Borgerne i kommunen, som er omfattet af de fastlagte områder i spildevandsplanen, jf. pkt. 3.1.2, har en stor interesse i spildevandsforsyningsselskabernes opgave med at beregne den samfundsøkonomiske hensigtsmæssighed ved forsyning af områderne som fastlagt i spildevandsplanen. For nærmere om høring af borgerne ved fastlæggelsen af områderne i spildevandsplanen henvises til pkt. 3.1.2. På den baggrund vurderer Miljø- og Ligestillingsministeriet, at spildevandsforsyningsselskaberne bør offentliggøre resultatet af beregningerne, herunder hvilke kortlægninger, data, beregninger og vurderinger, som indgår i beregningerne, og at dette bør gøres på spildevandsforsyningsselskabernes hjemmeside.

Det foreslås derfor, at miljøministeren bemyndiges til at kunne fastsætte regler om, at spildevandsforsyningsselskaberne vil have pligt til at inddrage kommunalbestyrelsen ved beregning af den samfundsøkonomiske hensigtsmæssighed, og at spildevandsforsyningsselskaberne vil skulle offentliggøre resultatet af beregningerne, herunder de kortlægninger, data, beregninger og vurderinger, som indgår i beregningerne på spildevandsforsyningsselskabernes hjemmeside, jf. den foreslåede § 32 b, stk. 8, nr. 2 og 3, jf. lovforslagets § 1, nr. 19.

Den foreslåede bemyndigelse vil indebære, at miljøministeren vil kunne fastsætte regler om spildevandsforsyningsselskabernes pligt til at inddrage kommunalbestyrelsen ved beregning af den samfundsøkonomiske hensigtsmæssighed, herunder hvornår i beregningsprocessen inddragelse vil skulle ske, og at spildevandsforsyningsselskabet vil skulle tage kommunalbestyrelsens bemærkninger i betragtning ved færdiggørelsen af deres beregninger.

Det foreslåede vil endvidere indebære, at miljøministeren vil kunne fastsætte regler om, at spildevandsforsyningsselskabet på deres hjemmeside vil skulle offentliggøre resultatet af beregningerne, herunder de kortlægninger, data, beregninger og vurderinger, som indgår i beregningerne af den samfundsøkonomiske hensigtsmæssighed ved forsyning med grundvandssænkende foranstaltninger.

Det er hensigten, at der vil blive fastsat regler om, at spildevandsforsyningsselskabet skal offentliggøre resultatet af beregningerne, herunder offentliggøre hele eller dele af de kortlægninger, data, beregninger og vurderinger, som indgår i beregningerne. Reglerne forventes løbende justeret på baggrund af erfaringsopsamling.

3.3. Tilladelse til bortledning eller anden sænkning af grundvandsstanden

3.3.1. Gældende ret

Bortledning eller anden sænkning af grundvandsstanden er reguleret i §§ 26-28 i lov om vandforsyning m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 1149 af 28. oktober 2024, som ændret ved § 2 i lov nr. 668 af 11. juni 2024

(herefter benævnt vandforsyningsloven). Reglerne herom blev indført ved lov nr. 299 af 8. juni 1978 og er ikke blevet ændret væsentligt siden af relevans for lovforslaget.

Det følger af bemærkningerne, at formålet med bestemmelserne vedrørende bortledning eller anden sænkning af grundvandsstanden er at bevare grundvandsforekomster i almindelighed. Det fremgår endvidere af bemærkningerne, at det krav om tilladelse, der gælder efter bestemmelserne, navnlig er møntet på situationer, hvor der er tale om bortledning af betydelige vandmængder af væsentlig vandforsyningsinteresse, jf. Folketingstidende 1977-78, tillæg A, spalte 2955.

Vandforsyningslovens § 26, stk. 1, indeholder et tilladelseskrav ved bortledning eller anden sænkning af grundvandsstanden ved bygge- og anlægsarbejder, gravning af ler, grus, brunkul, kridt m.v. Tilladelsen meddeles af kommunalbestyrelsen, medmindre bortledning af grundvand eller anden sænkning af grundvandsstanden foretages i forbindelse med statslige bygge- og anlægsarbejder, jf. § 27. Kravet om tilladelse gælder ved bortledning eller anden sænkning af grundvandsstanden, så længe bygge- og anlægsarbejdet pågår og ikke ved oppumpning og bortledning, efter byggearbejdet er afsluttet, jf. Natur- og Miljøklagenævnets afgørelse af 12. september 2013 (j.nr. NMK-42-00259).

Kommunalbestyrelsen behandler sager om tilladelse til bortledning af grundvand eller anden sænkning af grundvandsstanden efter kapitel 4 i bekendtgørelse nr. 775 af 21. juni 2024 om vandindvinding og vandforsyning (herefter benævnt bekendtgørelse om vandindvinding og vandforsyning). Bekendtgørelsen fastsætter krav til indholdet af en ansøgning om tilladelse til bortledning m.v., herunder krav om en nærmere beskrivelse af det arbejde, der indvirker på grundvandet, jf. § 23, stk. 2, nr. 1.

Det fremgår af bekendtgørelsens § 25, at kommunalbestyrelsen skal stille vilkår for tilladelsen, herunder om den vandmængde, der tillades bortledt, den tilladelige sænkning af grundvandsstanden eller den højst tilladelige bortledning samt eventuelle foranstaltninger til afhjælpning af skader, på anden ejendom.

Bekendtgørelsen er udstedt i medfør af bl.a. § 8 i vandforsyningsloven, hvoraf det fremgår, at miljøministeren eller klima-, energi- og forsyningsministeren kan fastsætte regler om kommunalbestyrelsernes behandling af sager efter loven, herunder om de oplysninger, som ansøgninger skal indeholde, og om de vilkår, som tilladelser skal indeholde.

Efter vandforsyningslovens § 26, stk. 2, er visse bortledninger undtaget fra kravet om tilladelse. Det fremgår af vandforsyningslovens § 26, stk. 2, at tilladelse ikke er nødvendig, når bortledningen må antages at blive af højst to års varighed, når bortledningen hvert af disse år må antages at omfatte højst 100.000 m³ grundvand, og når der endvidere ikke inden for 300 m fra bortledningsanlægget findes anlæg til indvinding af grundvand, der efter deres art er omfattet af lovens § 20, bortset fra indvindinger omfattet af § 20, stk. 1, nr. 1 og 2, jf. § 26, stk. 2, 1. pkt. Herudover kan bortledning foretages uden tilladelse, når der opstår mulighed for skade på bestående vej- og jernbaneanlæg, jf. § 26, stk. 2, 2. pkt.

Efter § 26, stk. 3, kan en tilladelse tilbagekaldes eller ændres uden erstatning, hvis de forudsætninger, som lå til grund for afgørelsen, viser sig urigtige eller ændres væsentligt.

Det følger af bestemmelsen i § 26, stk. 4, at sænkning af grundvandsstanden, der foretages i dyrkningsøjemed efter regler i lov om vandløb, ikke omfattes af § 26, stk. 1-3.

Det følger af bestemmelsen i § 26, stk. 5, at bestemmelserne i § 26, stk. 1-3, ikke medfører ændringer i de beføjelser, der er tillagt bygningsmyndighederne i byggelovgivningen.

Efter bestemmelsen i § 27 kan bortledning eller anden sænkning af grundvandsstanden, der foretages i forbindelse med statslige bygge- og anlægsarbejder, kun ske efter forudgående forhandling med kommunalbestyrelsen. Ved uenighed mellem den statslige anlægsmyndighed og kommunalbestyrelsen om, hvilke foranstaltninger, der skal foretages af hensyn til vandforsyningsforholdene, afgøres spørgsmålet af miljøministeren.

Det fremgår af vandforsyningslovens § 28, stk. 1, at den for hvis regning eller i hvis interesse bortledning m.v. foretages, er erstatningsansvarlig for skade, som voldes i bestående forhold ved forandring af grundvandsstanden, vandføringen i vandløb eller vandstanden i søer m.v. Erstatningen kan nedsættes eller bortfalde for så vidt, skaden kan tilregnes den skadelidte selv eller er en følge af særlige forhold på skadelidtes ejendom, som skadelidte findes at burde bære risikoen for.

Efter bestemmelsen i vandforsyningslovens § 65 påser kommunalbestyrelsen, at loven og de regler, der er fastsat med hjemmel i loven, overholdes, jf. dog §§ 65 a og 65 b, som angår miljøministerens tilsynsforpligtelse, dels efter lovens § 25 om indvinding af vand til drikkevandsforsyning gennem afsaltning af havvand og indvinding af grundvand og overfladevand til iblanding i afsaltet havvand, dels efter lovens § 64 a om drikkevand på visse søgående skibe.

Efter bestemmelsen i § 84, stk. 1, nr. 1, straffes med bøde den, der overtræder § 26, stk. 1, medmindre højere straf er forskyldt efter den øvrige lovgivning.

Efter bestemmelsen i § 84, stk. 1, nr. 3, straffes med bøde den, der tilsidesætter vilkår for en tilladelse efter loven.

3.3.2. Miljø- og Ligestillingsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Vandforsyningsloven indeholder i dag et krav om tilladelse til bortledning eller anden sænkning af grundvandsstanden ved bygge- og anlægsarbejder, gravning af ler, grus, brunkul, kridt m.v., jf. § 26, stk. 1, 1. pkt. Der gælder herudover ikke krav om tilladelse efter vandforsyningsloven for at kunne foretage bortledning af grundvand eller anden sænkning af grundvandsstanden.

Miljø- og Ligestillingsministeriet har i dag ikke et samlet overblik over, i hvilket omfang der foretages bortledning af grundvand m.v., som ikke er omfattet af et krav om tilladelse efter § 26, stk. 1, 1. pkt., udover de bortledninger m.v., der i dag er omfattet af et tilladelseskrav i § 26, stk. 1, 1. pkt. Det er dog vurderingen, at bortledning af grundvand eller anden sænkning af grundvandsstanden foretages i et vist omfang.

Bortledninger af grundvand eller anden sænkning af grundvandsstanden forventes at stige i de kommende år bl.a. som følge af den foreslåede forsyningspligt for spildevandsforsyningsselskaberne til håndtering af terrænnært grundvand, jf. nærmere herom pkt. 3.2.2. Samtidig kan bortledning m.v. have væsentlig indflydelse på grundvandsressourcen og på natur og miljø.

Som følge heraf vurderer Miljø- og Ligestillingsministeriet, at der er behov for, at kommunalbestyrelsen

generelt skal vurdere bortledninger m.v. af grundvandsstanden af hensyn til at bevare grundvandsressourcen i almindelighed og for at sikre hensynet til natur- og miljøbeskyttelsen, jf. vandforsyningslovens §§ 1 og 2.

På denne baggrund foreslås derfor en udvidelse af det gældende krav om tilladelse, således at der indføres et generelt krav om tilladelse for at kunne foretage bortledning af grundvand eller anden sænkning af grundvandsstanden, jf. den foreslåede nyaffattelse af § 26, stk. 1, 1. pkt., i lovforslagets § 2, nr. 1.

Dette vil indebære, at tilladelseskra­vet i udgangspunktet vil omfatte al bortledning af grundvand eller anden sænkning af grundvandsstanden, herunder som i dag ved bygge- og anlægsarbejder og råstofindvinding, men også ved al anden bortledning m.v., herunder som led i spildevandsforsyningsselskabernes foreslåede forsyningspligt til håndtering af terrænnært grundvand.

Afgørelser efter det udvidede tilladelseskra­v vil uden ændringer i forhold til det gældende tilladelseskra­v være omfattet af forvaltningslovens regler om forvaltningsretlige afgørelser.

Det kan ikke udelukkes, at det foreslåede udvidede tilladelseskra­v vil kunne få indgribende virkning for nogle af de bortledninger af grundvand, der i dag foretages uden tilladelse, som ikke vil kunne opnå tilladelse efter det foreslåede tilladelseskra­v, og som følge heraf vil skulle afvikle bortledning af grundvand eller anden sænkning af grundvandsstanden.

Det foreslås derfor i lovforslagets § 5, stk. 2, at der skal gælde en overgangsordning på 10 år fra lovens ikrafttræden, hvorefter bortledning af grundvand eller anden sænkning af grundvandsstanden, der vil kræve tilladelse efter den foreslåede bestemmelse, og som efter de hidtil gældende regler i vandforsyningslovens § 26 ikke har været omfattet af krav om tilladelse, er lovlig uden sådan tilladelse frem til den 1. juli 2035, hvis bortledning m.v. er påbegyndt inden lovens ikrafttræden.

Den foreslåede overgangsordning vil medføre, at alle, som foretager bortledning af grundvand eller anden sænkning af grundvandsstanden uden krav om tilladelse og som ønsker at fortsætte med dette, skal have søgt og fået tilladelse efter den foreslåede § 26 inden den 1. juli 2035, jf. lovforslagets § 5, stk. 2, og bemærkningerne hertil.

Overgangsperioden vil give alle, som fremadrettet vil blive omfattet af kravet om tilladelse efter den foreslåede § 26, stk. 1, 1. pkt., mulighed for at indrette sig efter de foreslåede regler og søge om den nødvendige tilladelse hos kommunalbestyrelsen, jf. lovforslagets § 5, stk. 2, og bemærkningerne hertil.

Bortledning eller anden sænkning af grundvandsstanden ved bestående vej- og jernbaneanlæg, som er påbegyndt inden lovens ikrafttræden, skal efter Miljø- og Ligestillingsministeriets vurdering ikke være omfattet af overgangsperioden i lovforslagets § 5, stk. 2, men skal i stedet fortsat være lovlige uden at der indføres krav om, at disse bortledninger skal være omfattet af et krav om tilladelse senest 10 år fra lovens ikrafttræden.

Det foreslås derfor, at denne type bortledninger fortsat er lovlige uden krav om tilladelse, jf. lovforslagets § 5, stk. 3.

Forslaget er begrundet i, at konsekvenserne ved et afslag på ansøgning om tilladelse til denne type

bortledninger vurderes at kunne få vidtrækkende konsekvenser for opretholdelsen af det bestående vej- eller jernbaneanlæg. Det lægges til grund, at de omfattede vej- og jernbaneanlæg typisk vil være blevet miljøvurderet i anlægsfasen, og at der ved denne således er taget stilling til anlæggenes indvirkning på miljøet, herunder bortledningens konsekvenser for grundvandsressourcens kvantitative tilstand og øvrige forpligtelser i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2000/60/EF af 23. oktober 2000 om fastlæggelse af en ramme for Fællesskabets vandpolitiske foranstaltninger (herefter benævnt vandrammedirektivet), som tilladelseskravet har til formål at varetage.

Med forslaget om en udvidelse af området for kravet om tilladelse foreslås der ikke ændringer i de undtagelser, der i dag gælder for det eksisterende krav om tilladelse efter § 26, stk. 2. Som følge heraf vil disse undtagelsesbestemmelser også gælde for det foreslåede udvidede område for kravet om tilladelse.

Dette medfører, at det foreslåede krav om tilladelse ikke gælder ved bortledninger, der må antages at blive af højst to års varighed, hvor bortledningen hvert af disse år må antages at omfatte højst 100.000 m³ grundvand og når der ikke inden for 300 m fra bortledningsanlægget findes anlæg til indvinding af grundvand, der efter deres art er omfattet af lovens § 20, bortset fra indvindinger omfattet af § 20, stk. 1, nr. 1 og 2, jf. § 26, stk. 2, 1. pkt.

Endvidere medfører det foreslåede, at kravet om tilladelse ikke gælder, hvis der opstår mulighed for skade på bestående vej- og jernbaneanlæg, jf. § 26, stk. 2, 2. pkt. Bestemmelsen vurderes hensigtsmæssig også for det udvidede område, da det i alle tilfælde ofte vil være nødvendigt at agere hurtigt, hvis forestående skader på vej- og jernbaneanlæg skal afværges, eller hvis det skal forhindres, at allerede opståede skader forværres yderligere.

Miljø- og Ligestillingsministeriet vurderer dog, at det foreslåede generelle tilladelseskrav til bortledning af grundvand eller anden sænkning af grundvandsstanden vil kunne blive unødigt administrativt byrdefuldt at håndtere, både for de myndigheder, som skal administrere tilladelserne, og for de borgere, som bliver omfattet af kravet om tilladelse, hvis det skal gælde i tilfælde, hvor der bortledes grundvand af ikke væsentlige mængder, f.eks. ved installation af mindre drænrør som har til hensigt at tørholde en græsplæne eller holde et murværk fri for fugt.

Det foreslås derfor, at tilladelseskravet ved bortledning af grundvand eller anden sænkning af grundvandsstanden ikke skal gælde, hvis det antages, at den bortledte mængde er højst 10.000 m³ om året, jf. den foreslåede § 26, stk. 2, 3. pkt., og lovforslagets § 2, nr. 2.

Dette vil efter Miljø- og Ligestillingsministeriets vurdering medføre, at ejere af almindelige parcelhusgrunde, som har behov for at bortlede grundvand eller på anden måde sænke grundvandsstanden eksempelvis i løbet af vinterhalvåret ved bl.a. mindre pumper eller drænrør, som udgangspunkt ikke vil blive omfattet af kravet om tilladelse.

Det er endvidere Miljø- og Ligestillingsministeriets vurdering, at størstedelen af bortledninger af grundvand eller anden sænkning af grundvandsstanden, som ikke er omfattet af det eksisterende krav om tilladelse bortset fra spildevandsforsyningsselskabernes kommende grundvandssænkende foranstaltninger til håndtering af terrænnært grundvand, vil være omfattet af undtagelserne til det generelle krav om tilladelse efter den foreslåede § 26, stk. 1, 1. pkt., jf. lovforslagets § 2, nr. 1 og bemærkningerne hertil.

Med forslaget om en udvidelse af området for kravet om tilladelse, jf. § 26, stk. 1, 1. pkt., ændres der ikke i den gældende bestemmelse, hvorefter sænkning af grundvandsstanden, der foretages i dyrkningsøjemed efter vandløbsloven, ikke omfattes af reglerne om tilladelse til bortledning m.v., jf. § 26, stk. 4, der med lovforslaget bliver stk. 7, og lovforslagets § 2, nr. 5, og bemærkningerne hertil. Tilsvarende ændres der ikke i den gældende bestemmelse om, at reglerne om tilladelse til bortledning m.v. ikke medfører ændringer i de beføjelser, der er tillagt bygningsmyndighederne i byggelovgivningen, jf. § 26, stk. 5, der med lovforslaget bliver stk. 8, og lovforslagets § 2, nr. 6, og bemærkningerne hertil.

Disse bestemmelser vil som følge heraf også finde anvendelse på det udvidede krav om tilladelse efter den foreslåede § 26, stk. 1, 1. pkt.

Miljø- og Ligestillingsministeriet vurderer, at den bortledning af grundvand eller anden sænkning af grundvandsstanden, som i dag foretages uden krav om tilladelse, er i overensstemmelse med vandrammedirektivet, da der er tale om bortledninger m.v. af mindre omfang, som ikke påvirker den kvantitative tilstand af grundvandsressourcen væsentligt, og andre EU-regler, herunder Rådets direktiv 92/43/EØF om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter med senere ændringer (herefter benævnt habitatdirektivet).

Den gældende bestemmelse i § 26, stk. 1, 1. pkt., indeholder ikke regler om tidsbegrænsning af tilladelser. En tilladelse uden tidsbegrænsning til bortledning eller anden sænkning af grundvandsstanden ved bygge- og anlægsarbejder er gældende, så længe bygge- og anlægsarbejdet pågår, og det er Miljø- og Ligestillingsministeriets vurdering, at det samme gælder for tilladelse ved gravning af ler, grus, brunkul, kridt m.v.

For de øvrige bortledninger m.v., som vil blive omfattet af det foreslåede udvidede tilladelseskrav, vil der på tidspunktet for meddelelsen af tilladelsen ikke nødvendigvis være kendskab til, hvor lang tid det vil være nødvendigt at opretholde en bortledning eller anden sænkning af grundvandsstanden. Miljø- og Ligestillingsministeriet vurderer på den baggrund, at der er behov for, at kommunalbestyrelsen vil kunne genvurdere disse tilladelser efter en periode, da det kan være vanskeligt at forudse vandforsyningsstrukturen og klimaforandringerne mulige indvirkninger på vandforsyning, miljø m.v. på langt sigt.

Det er Miljø- og Ligestillingsministeriets vurdering, at det klare udgangspunkt bør være, at en tilladelse opnås for 30 år.

Det foreslås derfor, at tilladelser til bortledning af grundvand eller anden sænkning af grundvandsstanden, bortset fra tilladelser ved bygge- og anlægsarbejde eller ved indvinding af råstoffer, meddeles for et nærmere bestemt tidsrum, som højst kan være 30 år, jf. den foreslåede ændring af § 26, jf. nyt stk. 3, i lovforslagets § 2, nr. 3, og bemærkningerne hertil.

Det foreslåede vil endvidere indebære, at der for tilladelser til bortledning eller anden sænkning af grundvandsstanden ved bygge- og anlægsarbejde og gravning af råstoffer fortsat ikke er krav om, at en tilladelse skal meddeles for et bestemt tidsrum.

Henset til de ofte væsentlige omkostninger, som er forbundet med at etablere anlæg til bortledning m.v., ligesom anlæggene også kan tjene vigtige samfundsmæssige interesser, foreslås det endvidere, at når en tilladelse efter stk. 1 bortfalder som følge af en tidsbegrænsning, skal en ny tilladelse meddeles i det

omfang, der fortsat er behov for bortledning af grundvand eller anden sænkning af grundvandsstanden, medmindre samfundsmæssige hensyn, jf. lovens §§ 1 og 2, er til hinder herfor, jf. den foreslåede ændring af § 26, jf. nyt stk. 4, i lovforslagets § 2, nr. 3, og bemærkningerne hertil.

Afgørelse om ny tilladelse ved bortfald af den første afgørelse som følge af en tidsbegrænsning vil være omfattet af forvaltningslovens regler om forvaltningsretlige afgørelser.

Der kan således være utilsigtede konsekvenser og indvirkninger på natur og miljø, herunder bevarelse af grundvandsressourcen, som ikke var kendt på tidspunktet for at en tilladelse til bortledning m.v. blev meddelt, som kan få betydning for, om der vil kunne meddeles en ny tilladelse eller en ny tilladelse på ændrede vilkår. Dette kan f.eks. være konsekvenser for den kvantitative tilstand af grundvandsressourcen, tørlægning af moser og andre vådområder.

Det foreslåede vil endeligt indebære, at begrebet tilladelser til indvinding af råstoffer anvendes i stedet for begrebet tilladelse til gravning af ler, grus, brunkul, kridt, m.v., jf. den gældende § 26, stk. 1, 1. pkt. Der henvises til lovforslagets § 2, nr. 3, og bemærkningerne hertil.

Dette skyldes ønsket om, at tilladelseskravet ved bortledning af grundvand eller anden sænkning af grundvandsstanden ved indvinding af råstoffer skal følge definitionen af råstoffer i den til enhver tid gældende råstoflov. For indeværende omfatter råstofloven sten, grus, sand, ler, kalk, kridt, tørv, muld og lignende forekomster, jf. § 2 i lov om råstoffer, jf. lovbekendtgørelse nr. 1230 af 20. november 2024.

Med det foreslåede udvidede krav om tilladelse, jf. den foreslåede nyaffattelse af § 26, stk. 1, 1. pkt., i lovforslagets § 2, nr. 1, ændres der ikke i den gældende bestemmelse om tilbagekaldelse eller ændring af tilladelser, jf. § 26, stk. 3, som med lovforslaget bliver stk. 5, jf. lovforslagets § 2, nr. 3. En tilladelse efter det udvidede område for kravet om tilladelse vil som en konsekvens heraf som tilladelser efter de gældende regler kunne tilbagekaldes eller ændres uden erstatning, hvis de forudsætninger, som lå til grund for afgørelsen, viser sig urigtige eller ændres væsentligt.

Det er herudover Miljø- og Ligestillingsministeriets vurdering, at det vil være hensigtsmæssigt, at en tilladelse til bortledning af grundvand eller anden sænkning af grundvandsstanden kan tilbagekaldes uden erstatning, når tilladelsen ikke udnyttes over en længere periode. Dette af hensyn til at grundvandsressourcen så vidt muligt bevares, idet en uudnyttet bortledningstilladelse eksempelvis vil kunne få betydning for mængden af grundvand, der vil kunne indvindes i en nærliggende drikkevandsboring. Tilsvarende vil det kunne få betydning for andre borgere og virksomheders mulighed for at kunne opnå tilladelse til bortledning eller anden sænkning af grundvandsstanden i samme område.

Det foreslås derfor, at en tilladelse efter den foreslåede nyaffattelse af § 26, stk. 1, 1. pkt., kan tilbagekaldes uden erstatning, når bortledning eller anden grundvandssænkning ikke er sket inden for et sammenhængende tidsrum af fem år, jf. den foreslåede ændring af § 26, jf. nyt stk. 6, i lovforslagets § 2, nr. 4. Det foreslåede tidsrum på fem år svarer til, hvad der i dag gælder for tilbagekaldelse af en vandindvindingstilladelse efter vandforsyningslovens § 35.

Det er kommunalbestyrelsen, som i dag meddeler tilladelse til bortledning af grundvand eller anden sænkning af grundvandsstanden ved bygge- og anlægsarbejder, gravning af ler, grus, brunkul, kridt m.v.

efter den gældende § 26, stk. 1, 2. pkt., og dette vurderes at være hensigtsmæssigt også i forhold til det udvidede område for krav om tilladelse.

Som det også er tilfældet i dag, vil der kunne fastsættes vilkår for tilladelse efter den foreslåede udvidede tilladelsesordning. Kommunalbestyrelsen vil således skulle sikre, at bortledninger m.v. tager højde for udnyttelse og bevarelse af grundvandsressourcen og forholdet til natur og miljø i øvrigt. Det er forventningen, at regler herom vil blive fastsat i bekendtgørelse om vandindvinding og vandforsyning med hjemmel i § 8 i vandforsyningsloven.

Krav til ansøgning, digital kommunikation m.v. vil ligeledes kunne fastsættes i bekendtgørelse om vandindvinding og vandforsyning med hjemmel i den gældende § 82 i vandforsyningsloven.

En afgørelse efter de foreslåede ændringer af § 26 vil som afgørelser efter den nugældende § 26 være omfattet af § 75, stk. 1, hvorefter kommunalbestyrelsens afgørelser efter loven kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet.

Bortledning af grundvand eller anden sænkning af grundvandsstanden, der foretages uden tilladelse, vil også efter de foreslåede ændringer af § 26 kunne straffes med bøde i medfør af lovens § 84, stk. 1, nr. 1, ligesom tilsidesættelse af vilkår for en tilladelse meddelt også efter de foreslåede ændringer af § 26, vil være strafbelagt i medfør af lovens § 84, stk. 1, nr. 3.

Bortledning af grundvand eller anden sænkning af grundvandsstanden er omfattet af den gældende § 28, stk. 1, hvorefter den, for hvis regning eller i hvis interesse bortledning m.v. foretages, er erstatningspligtig for skade, som voldes i bestående forhold ved forandring af grundvandsstanden, vandføringen i vandløb eller vandstanden i søer m.v. I § 28, stk. 3, indebærer den foreslåede ændring af § 26 en konsekvensrettelse, idet § 26, stk. 4, som følge af de foreslåede bestemmelser bliver § 26, stk. 7, jf. lovforslagets § 2, nr. 7, og bemærkningerne hertil.

3.4. Takstfinansiering og økonomiske rammer for spildevandsforsyningsselskaber

3.4.1. Gældende ret

Den danske vandsektor består af naturlige monopoler. Det betyder, at vandselskaber ikke er udsat for konkurrence, og vandsektoren er derfor omfattet af en økonomisk regulering med henblik på bl.a. at sikre effektivitet og så lave priser som muligt under hensyn til forsyningssikkerheden, klimaet og naturen.

Reglerne vedrørende takstfinansiering er fastsat i spildevandsbetalingsloven, og der er fastsat supplerende regler i omkostningsbekendtgørelsen og i bekendtgørelse om anmeldelse og godkendelse af spildevandsforsyningsselskabers betalingsvedtægter og vandaflædningsbidrag m.v., jf. bekendtgørelse nr. 1538 af 6. december 2024.

Endvidere er der i vandsektorloven bl.a. fastsat regler om, hvilke aktiviteter vandselskaber, herunder spildevandsforsyningsselskaber, må udøve. Vandsektorloven indeholder også regler om indtægtsrammer og regnskabsmæssige kontrolrammer for vandselskaber, som er udmøntet i regler i bekendtgørelse om økonomiske rammer for vandselskaber (herefter ØR-bekendtgørelsen), jf. bekendtgørelse nr. 1431 af 5. december 2024.

Efter vandsektorlovens § 2, stk. 8, nr. 4, er spildevandsforsyningsaktivitet defineret som transport, behandling eller afledning af spildevand mod betaling. Spildevand er defineret i spildevandsbekendtgørelsen, jf. pkt. 3.1.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Efter vandsektorlovens § 18 kan vandselskaber kun deltage i anden virksomhed end deres forsyningsvirksomhed (hovedvirksomhed), når denne har nær tilknytning til forsyningsvirksomheden, og når den udøves på kommercielle vilkår i et selvstændigt selskab med begrænset ansvar.

I § 18, stk. 5, bemyndiges klima-, energi- og forsyningsministeren til at fastsætte regler om den i § 18, stk. 1, nævnte virksomhed, herunder bl.a. om, hvilke typer virksomhed der kan udøves.

Bemyndigelsen er udmøntet i bekendtgørelse om vandselskabers deltagelse i tilknyttet virksomhed (herefter bekendtgørelsen om tilknyttet virksomhed), jf. bekendtgørelse nr. 793 af 21. juni 2024.

Det fremgår af § 1, stk. 2, i bekendtgørelsen om tilknyttet virksomhed, at bekendtgørelsen ikke regulerer de aktiviteter, som et vandselskab skal eller kan udøve som et led i vandselskabets hovedvirksomhed. Endvidere indeholder § 1, stk. 2, en ikke-udtømmende liste over aktiviteter, der anses som hovedvirksomhed. Bekendtgørelsen indeholder endvidere nærmere regler om, hvilken tilknyttet virksomhed selskaberne må udøve og betingelserne herfor.

Spildevandsforsyningsselskaberne kan ikke efter de gældende regler håndtere terrænnært grundvand undtagen den håndtering, der sker som en del af deres spildevandsforsyningsaktivitet, når uønsket vand, herunder grundvand, uønsket siver ind i spildevandsanlæggene, eller når private omfangsdræn er tilkoblet spildevandssystemet. Spildevandsforsyningsselskaberne kan således efter de gældende regler alene aktivt foretage grundvandssænkning på egne arealer, som grundejer.

Efter § 16, stk. 1, i vandsektorloven kan en kommune meddele garanti for lån, der optages af et vandselskab til finansiering af vandselskabets investeringsudgifter i hovedvirksomheden, herunder til indvinding og distribution af brugsvand samt kloakering og rensningsanlæg, i det omfang lånet kan indregnes i vandprisen i det pågældende vandselskab.

3.4.1.1. Spildevandsforsyningsselskabernes udgifter, der kan indregnes i bidrag og aftaler om højere serviceniveau

Ved spildevandsforsyningsselskaber forstås efter spildevandsbetalingslovens § 1, stk. 2, spildevandsforsyningsselskaber, der er omfattet af § 2, stk. 1, i vandsektorloven. Dvs. spildevandsforsyningsselskaber, der forsyner eller har til formål at forsyne mindst 10 ejendomme, og som falder ind under en af de tre kategorier i vandsektorlovens § 2, stk. 1. Det er bl.a. kommunalt ejede spildevandsforsyningsselskaber, jf. vandsektorlovens § 2, stk. 1, nr. 1.

Spildevandsforsyningsselskaberne dækker deres udgifter til transport, behandling eller afledning af spildevand ved opkrævning af bidrag i henhold til spildevandsbetalingsloven. Loven indeholder regler, der fastlægger, hvilke udgifter der kan indregnes i betalingen, og hvem spildevandsforsyningsselskaberne skal opkræve betaling hos, samt hvordan spildevandsforsyningsselskabet skal fordele selskabets udgifter på forskellige typer af bidrag.

Hovedreglen om takstfinansiering i spildevandsbetalingslovens § 1, særlig § 1, stk. 4, lovfæster hvile i sig selv-princippet for spildevandsforsyningsselskaberne. Hvile i sig selv-princippet indebærer bl.a., at selskaberne i det væsentlige kun kan opkræve takstmidler i form af bidrag fra de til selskabet tilsluttede forbrugere (grundejere), til dækning af udgifter, der er nødvendige for det pågældende selskabs almindelige forsyningsaktiviteter. Spildevandsforsyningsselskaberne må således kun opkræve betaling til dækning af nødvendige udgifter til udførelse, drift og vedligeholdelse af spildevandsforsyningsselskabers spildevandsanlæg og andre anlæg til brug for selskabets håndtering af spildevand samt visse yderligere typer af udgifter som efter særlig hjemmel kan indregnes i bidrag.

Betalingen skal spildevandsforsyningsselskaberne således efter spildevandsbetalingslovens § 1, stk. 4, opkræve fra de berørte ejere af fast ejendom (herunder umatrikulerede arealer), der tilleder til spildevandsforsyningsselskabers anlæg, eller som er kontraktligt tilknyttet spildevandsforsyningsselskabet.

Spildevandsforsyningsselskabernes samlede udgifter til forsyningsvirksomheden dækkes via opkrævning af forskellige typer af bidrag, herunder f.eks. tilslutningsbidrag, særbidrag og vandafledningsbidrag. Størstedelen af spildevandsforsyningsselskabernes udgifter dækkes via det årlige vandafledningsbidrag, jf. spildevandsbetalingslovens § 2 a, stk. 1.

Spildevandsforsyningsselskaberne må ikke takstfinansiere tiltag, som ligger uden for spildevandsforsyningsselskabets ansvarsområde, og spildevandsforsyningsselskaberne kan således ikke anvende midler til at transportere, aflede eller rense vand, som det ikke er selskabets ansvar at håndtere. Det ligger desuden i kravet om, at udgifter skal være nødvendige, at spildevandsforsyningsselskaberne ikke må takstfinansiere unødvendigt dyre tiltag til løsning af selskabets opgaver. Der må således ikke være en anden, samlet set billigere måde at løse den pågældende opgave på, men der ligger ikke i hvile i sig selv-princippet et egentligt krav om løbende effektiviseringer af selskabsdriften eller specifikke bindinger i forhold til serviceniveau.

Efter spildevandsbetalingslovens § 1, stk. 5, 1. pkt., kan et spildevandsforsyningsselskab aftale med andre parter, at selskabet etablerer og opretholder et højere serviceniveau i selskabets håndtering af spildevand end det, selskabet er forpligtet til, eller at selskabet etablerer og driver anlæg til brug for selskabets håndtering af spildevand, som samlet set er dyrere end nødvendigt til varetagelse af selskabets opgaver. Efter stk. 5, 2. pkt., kan et spildevandsforsyningsselskab kun indgå en aftale som nævnt i stk. 5, 1. pkt. mod betaling fra den eller de andre parter til fuld dækning af selskabets meromkostninger som følge af aftalen med den eller de andre parter til etablering og drift.

Det fremgår af § 1, stk. 2, nr. 4, i bekendtgørelsen om tilknyttet virksomhed, at et vandselskabs opfyldelse af aftaler efter spildevandsbetalingslovens § 1, stk. 5, anses som hovedvirksomhed.

Efter § 15, stk. 1, i vandsektorloven kan kommuner kun deltage i aktiviteter forbundet med vand- eller spildevandsforsyning omfattet af § 2, stk. 1, nr. 1, i loven, hvis aktiviteterne udøves i et eller flere selskaber, som drives i aktie- eller anpartsselskabsform. Det er i vandsektorlovens § 15, stk. 2, præciseret, at en kommune kan indgå aftale med et spildevandsforsyningsselskab efter spildevandsbetalingslovens § 1, stk. 5, herunder om, at kommunen forestår etablering eller drift af projekter i kommunale anlæg, selv om projektet helt eller delvis har til formål at bidrage til selskabets håndtering af spildevand. Bestemmelsen i vandsektorlovens § 15, stk. 2, indebærer, at vandsektorlovens § 15, stk. 1, ikke afskærer kommunerne fra at indgå de oven for nævnte aftaler.

Spildevandsbetalingslovens § 1, stk. 10, 1. pkt., bemyndiger klima-, energi- og forsyningsministeren til at fastsætte nærmere regler om indregning af udgifter i bidrag efter spildevandsbetalingslovens § 1, stk. 4, 6, 7 og 8, herunder om opgørelse af udgifter, om indregning af lån og afdrag herpå, om hvilke udgifter der kan betales af spildevandsforsyningsselskabet, om omkostningsfordeling med andre parter, om betingelser for indregning, herunder samfundsøkonomisk hensigtsmæssighed og sikring af selskabsøkonomisk omkostningseffektivitet, om krav til aftaler med andre parter, om dokumentation for overholdelse af de fastsatte regler og tilsyn hermed og om offentliggørelse af aftaler og dokumentation og lign. på spildevandsforsyningsselskabets hjemmeside.

Spildevandsbetalingslovens § 1, stk. 10, 2. pkt., bemyndiger endvidere klima-, energi- og forsyningsministeren til at fastsætte nærmere regler om aftaler efter § 1, stk. 5, i spildevandsbetalingsloven, herunder om krav til aftalerne og andre parters betaling, om dokumentation for overholdelse af de fastsatte regler og tilsyn hermed, og om offentliggørelse af aftaler og dokumentation og lign. på spildevandsforsyningsselskabets hjemmeside.

Spildevandsbetalingslovens § 1, stk. 10, er udmøntet i regler i omkostningsbekendtgørelsen.

Omkostningsbekendtgørelsen fastsætter bl.a. i § 3 i kapitel 2 regler om spildevandsforsyningsselskabers indregning i bidrag efter spildevandsbetalingslovens § 1, stk. 4, af omkostninger til klimatilpasning i forhold til spildevandsforsyningsselskabets håndtering af tag- og overfladevand.

I forhold til spildevandsforsyningsselskabernes klimatilpasningsprojekter for tag- og overfladevand er det efter bekendtgørelsens § 3, stk. 1-3, en forudsætning for, at selskaberne kan indregne udgifterne hertil i bidrag efter spildevandsbetalingslovens § 1, stk. 4, at spildevandsforsyningsselskaberne både overholder kravet om samfundsøkonomisk hensigtsmæssighed i serviceniveaubekendtgørelsen og krav om selskabsøkonomisk omkostningseffektivitet og dokumentation herfor, som er nærmere reguleret i omkostningsbekendtgørelsens bilag 1. For nærmere om krav samfundsøkonomisk hensigtsmæssighed henvises der til pkt. 3.2.2.2.

I omkostningsbekendtgørelsens § 3, stk. 4, findes regler med betingelser for indregning af yderligere udgifter vedrørende reducere af skadesomkostninger fra tag- og overfladevand, uden at serviceniveauet generelt øges i området, også kaldet »supplerende tiltag«.

I medfør af § 3, stk. 5, i omkostningsbekendtgørelsen finder kravene i § 3, stk. 1-4, ikke anvendelse, hvis et projekt har en afledt effekt i form af forhøjelse af serviceniveauet for håndtering af tag- og overfladevand eller reduktion af skadesomkostninger fra tag- og overfladevand, hvis projektets hovedformål er at leve op til et andet statsligt eller kommunalt fastsat, pålagt eller godkendt mål. Dette forudsætter, at spildevandsforsyningsselskabet redegør for, hvad der er hovedformålet, og dokumenterer, at de pågældende tiltag ikke er dimensioneret større end nødvendigt for at leve op til det andet statsligt eller kommunalt fastsatte, pålagte eller godkendte mål.

Omkostningsbekendtgørelsen fastsætter i kapitel 3 regler om spildevandsforsyningsselskabers indregning i bidrag efter spildevandsbetalingslovens § 1, stk. 4, af udgifter til projekter uden for deres egne spildevandsanlæg og med andre parter i øvrigt. Dette omfatter, jf. omkostningsbekendtgørelsens § 4, projekter om etablering eller drift af anlæg, som både har nytte for selskabet og en eller flere andre parter, projekter

på grundlag af aftaler efter spildevandsbetalingslovens § 1, stk. 5, projekter i vandløb, og projekter om etablering eller anvendelse af åbne anlæg til håndtering af tag- og overfladevand på fremmed grund.

Efter omkostningsbekendtgørelsens § 5 skal spildevandsforsyningsselskabet for sådanne projekter dokumentere, at der er valgt en selskabsøkonomisk omkostningseffektiv løsning til opnåelse af et serviceniveau, som selskabet er forpligtet til at nå, eller som følger af et statsligt eller kommunalt fastsat eller godkendt mål.

Omkostningsbekendtgørelsens § 6 indeholder krav til spildevandsforsyningsselskabets aftaler med andre parter om de omfattede projekter og omkostningsbekendtgørelsens § 7 indeholder regler om omkostningsfordeling mellem parterne.

Omkostningsbekendtgørelsen indeholder i bilag 1 nærmere krav til spildevandsforsyningsselskabernes dokumentation for selskabsøkonomisk omkostningseffektivitet i forbindelse med klimatilpasningsprojekter vedrørende tag- og overfladevand og projekter omfattet af bekendtgørelsens § 5. Kravene omhandler bl.a., at spildevandsforsyningsselskabet for at dokumentere, at der er valgt en selskabsøkonomisk omkostningseffektiv løsning til opnåelse af det serviceniveau, som er relevant for projekter omfattet af bekendtgørelsens § 3, stk. 1, 2 eller 4, for klimatilpasningsprojekter og § 5 for projekter med andre parter, skal sammenligne omkostningerne til den valgte løsning med et overslag over omkostninger ved opnåelse af det pågældende serviceniveau ved mindst en anden relevant type af løsningstiltag.

Der er i afsnit 3 i bilag 1 til omkostningsbekendtgørelsen fastsat særlige regler om projekter, der opfylder flere formål for spildevandsforsyningsselskabet, herunder f.eks. klimatilpasning for tag- og overfladevand i kombination med selskabets almindelige vedligeholdelsesarbejde. Det følger heraf, at et projekt, der bidrager til at opfylde flere statslige eller kommunalt fastsatte, pålagte eller godkendte mål for spildevandsforsyningsselskabet anses for omkostningseffektivt i forhold til de enkelte mål, hvis spildevandsforsyningsselskabet dokumenterer, at projektet er en selskabsøkonomisk omkostningseffektiv løsning til opfyldelse af alle de pågældende mål sammenlignet med omkostningerne til relevante særskilte løsninger til opfyldelse af de enkelte mål.

Omkostningsbekendtgørelsen indeholder i kapitel 4 regler vedrørende Vandsektortilsynets tilsyn med reglerne i omkostningsbekendtgørelsen, herunder regler vedrørende spildevandsforsyningsselskabernes dokumentation for overholdelse af de i bekendtgørelsen fastsatte regler.

For projekter, hvor spildevandsforsyningsselskaberne søger om tillæg til deres økonomiske ramme, sker Vandsektortilsynets kontrol med overholdelsen af reglerne i omkostningsbekendtgørelsen i forbindelse med behandling af selskabets ansøgning om tillæg og i givet fald i forhåndsgodkendelse heraf efter reglerne i ØR-bekendtgørelsen.

Hvis spildevandsforsyningsselskaberne ikke søger om tillæg til et klimatilpasningsprojekt vedrørende tag- og overfladevand, fører Vandsektortilsynet ikke tilsyn med, om betingelserne i omkostningsbekendtgørelsens kapitel 2 er overholdt, herunder om serviceniveauet er fastsat i overensstemmelse med reglerne.

Vandsektortilsynet fører tilsyn med spildevandsforsyningsselskabernes aftaler med andre parter omfattet af omkostningsbekendtgørelsens § 6. Vandsektortilsynet fører tilsyn med selskabets aftaler med andre

parter, uanset om selskabet søger om tillæg eller ej. Men hvis selskabet ikke søger om tillæg, foregår Vandsektortilsynets tilsyn alene som stikprøvekontrol.

Spildevandsforsyningsselskaberne skal indsende aftaler med andre parter omfattet af omkostningsbekendtgørelsens § 6 til Vandsektortilsynet, inden anlæggelsen af det pågældende projekt påbegyndes.

Spildevandsforsyningsselskaberne skal i øvrigt indberette alle projekter efter ØR-bekendtgørelsen efter § 4, stk. 3 i bekendtgørelse om vandselskabers anmeldelse og indberetning af visse oplysninger til Vandsektortilsynet, jf. pkt. 3.4.1.2.

3.4.1.2. Spildevandsforsyningsselskabernes økonomiske rammer

Kapitel 3 i vandsektorloven regulerer vandselskabernes, herunder spildevandsforsyningsselskabernes, indtægtsrammer m.v.

Ifølge §§ 6 og 6 a i vandsektorloven fastsætter Vandsektortilsynet for vandselskaber enten indtægtsrammer eller regnskabsmæssige kontrolrammer.

Ifølge § 13 i vandsektorloven er opkrævning af betaling i strid med den fastsatte indtægtsramme eller regnskabsmæssige kontrolramme ikke tilladt.

Ifølge § 6, stk. 3 og 5, og § 6 a, stk. 3, i vandsektorloven korrigeres indtægtsrammer og regnskabsmæssige kontrolrammer med et årligt effektiviseringskrav.

Ifølge § 6, stk. 6, og § 6 a, stk. 4, i vandsektorloven kan indtægtsrammer og regnskabsmæssige kontrolrammer korrigeres med tillæg og fradrag.

Vandsektorlovens § 8 bemyndiger klima-, energi- og forsyningsministeren til at fastsætte nærmere regler om Vandsektortilsynets fastsættelse og kontrol af indtægtsrammer og regnskabsmæssige kontrolrammer, herunder om bl.a. effektiviseringskrav, tillæg til og fradrag i indtægtsrammer og regnskabsmæssige kontrolrammer samt betingelser herfor, herunder om samfundsøkonomisk hensigtsmæssighed, hvilke indtægter der omfattes af en indtægtsramme og en regnskabsmæssig kontrolramme samt kontrol med overholdelse af indtægtsrammer og regnskabsmæssige kontrolrammer.

Bemyndigelsen i vandsektorlovens § 8 er udmøntet i ØR-bekendtgørelsen, hvor der bl.a. er fastsat regler om fastsættelse af indtægtsrammer og regnskabsmæssige kontrolrammer (under ét betegnet økonomiske rammer), om effektiviseringskrav, om tillæg til og fradrag i rammerne og om kontrol med overholdelse af rammerne.

Efter § 8, stk. 1, i ØR-bekendtgørelsen kan der for omkostninger, der er omfattet af omkostningsbekendtgørelsen, kun gives tillæg til spildevandsforsyningsselskabet, hvis betingelserne i omkostningsbekendtgørelsen er opfyldt, og den dokumentation, som selskabet skal tilvejebringe efter omkostningsbekendtgørelsen, indsendes til Vandsektortilsynet. Hermed er det en betingelse for tillæg, at spildevandsforsyningsselskabet dokumenterer, at kravene i omkostningsbekendtgørelsen til bl.a. fastsættelse af serviceniveau og selskabsøkonomisk omkostningseffektivitet, er opfyldt, hvis det projekt, selskabet søger om tillæg til, er omfattet af disse krav.

Efter § 8, stk. 2, i ØR-bekendtgørelsen skal eventuelle realiserede afledte besparelser som følge af et klimatilpasningsprojekt i forhold til tag- og overfladevand, som er omfattet af § 3, stk. 1, 2 eller 4, i omkostningsbekendtgørelsen, fratrækkes ovennævnte tillæg. Spildevandsforsyningsselskabet skal redegøre for, om der er afledte besparelser og i givet fald størrelsen heraf.

Der kan bl.a. efter § 11 i ØR-bekendtgørelsen gives tillæg til omkostninger (over et vist minimumsniveau) til statsligt eller kommunalt fastsatte, pålagte eller godkendte mål, som ikke i forvejen var opfyldt af vandselskabet, og som vedrører formål inden for vandsektorlovens § 1, herunder hensyn til miljø og natur, sundhed, energieffektivitet, klima eller forsyningssikkerhed.

Varige eller flerårige tillæg til den økonomiske ramme efter bl.a. ØR-bekendtgørelsens § 11 omfattes – bortset fra det første år – af årlige effektiviseringskrav, jf. ØR-bekendtgørelsens § 23, stk. 2 og 3.

ØR-bekendtgørelsen fastsætter endvidere regler om, hvilke indtægter der er omfattet af de økonomiske rammer og dermed skal medregnes ved kontrollen af, om de økonomiske rammer er overholdt, og hvilke indtægter der ikke er omfattet af de økonomiske rammer. Det er bl.a. i § 35, stk. 3, fastsat, at indtægter som følge af aftaler indgået i medfør af spildevandsbetalingslovens § 1, stk. 5, ikke skal medregnes.

ØR-bekendtgørelsen fastsætter endvidere regler om kontrol med de økonomiske rammer.

I ØR-bekendtgørelsen er fastsat regler om indsendelse af oplysninger, herunder redegørelse for bl.a. omkostninger til tillæg, og anden dokumentation til Vandsektortilsynet til brug for fastsættelse af og kontrol med overholdelse af de økonomiske rammer.

Vandsektorlovens kapitel 7 a indeholder regler om oplysnings- og indberetningspligt, digital kommunikation og behandling af oplysninger. § 22 i vandsektorloven bemyndiger klima-, energi- og forsyningsministeren til at fastsætte regler om indberetning af oplysninger og dokumenter til brug for bl.a. Vandsektortilsynets opgaver efter loven og regler udstedt i medfør af loven, herunder om indhold, form og frister for indberetning.

Der er desuden fastsat regler i § 4 i bekendtgørelse om vandselskabers anmeldelse og indberetning af visse oplysninger til Vandsektortilsynet om, at spildevandsforsyningsselskaber hvert år skal indberette oplysninger til Vandsektortilsynet om de klimatilpasningsprojekter vedrørende tag- og overfladevand, som selskabet helt eller delvis har finansieret, og som er idriftsat i det foregående år. Indberetningspligten omfatter endvidere projekter, hvor der ikke er krav om samfundsøkonomisk hensigtsmæssighed.

3.4.2. Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Den udvidelse af spildevandsforsyningsselskabernes forsyningsopgave vedrørende forsyningspligt med grundvandssænkende foranstaltninger, som følger af de foreslåede ændringer af miljøbeskyttelseslovens § 32 b, stk. 2, jf. lovforslagets § 1, nr. 11, og bemærkningerne hertil, vil nødvendiggøre, at de nye opgaver vedrørende terrænnært grundvand efter vandsektorloven anses som hovedaktivitet for spildevandsforsyningsselskaberne.

Det foreslås derfor at ændre vandsektorlovens § 2, stk. 8, nr. 4, jf. lovforslagets § 4, nr. 1, således, at definitionen af »spildevandsforsyningsaktivitet« vil omfatte håndtering af terrænnært grundvand, herun-

der etablering og drift af kollektive grundvandssænkende foranstaltninger, mod betaling. Den foreslåede udvidede forsyningspligt vedrørende terrænnært grundvand vil dermed blive hovedvirksomhed for spildevandsforsyningsselskaberne. Der henvises til pkt. 3.2.2.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger vedrørende spildevandsforsyningsselskabernes forsyningspligt med grundvandssænkende foranstaltninger.

En forudsætning for, at spildevandsforsyningsselskaberne vil kunne håndtere terrænnært grundvand, som en del af deres hovedvirksomhed, er, at indsatsen kan takstfinansieres i medfør af spildevandsbetalingslovens regler om bidrag.

Det vurderes, at indsatsen bør finansieres af alle de til spildevandsforsyningsselskabet tilsluttede grundejere over de almindelige spildevandsbidrag på linje med de øvrige udgifter, spildevandsforsyningsselskaberne har til deres almindelige forsyningsvirksomhed. Årsagen hertil er primært, at alle de tilsluttede grundejere i større eller mindre grad vil få gavn af indsatsen.

Ejerne af de ejendomme, hvor der sker en sænkning af grundvandet, som medfører reduktion af skader, får direkte gavn af indsatsen. Ud over de direkte positive effekter kan der desuden opstå en mere indirekte positiv effekt af, at terrænnært grundvand afledes via en velegnet kollektiv grundvandssænkende foranstaltning, særligt hvis der i perioder kommer store mængder tag- og overfladevand (regnvand), som i kombination med terrænnært grundvand i området forværrer problemerne med oversvømmelse m.v. Dette kan både være til gavn for grundejerne i de områder, hvor der er direkte skader som følge af terrænnært grundvand, og andre områder, hvor der kan opstå problemer med oversvømmelse fra tag- og overfladevand ved kraftig regn.

Spildevandsforsyningsselskaberne har omkostninger til at transportere og behandle uønsket vand i deres systemer, hvilket flere steder udgør meget store dele af de årlige vandmængder. Hvis et selskab efter de foreslåede regler foretager grundvandssænkende foranstaltninger, må mængden af uønsket vand i systemerne og de dermed forbundne omkostninger forventes at falde. I det omfang håndtering af terrænnært grundvand på denne måde giver selskabet besparelser i den øvrige drift, vil dette komme alle de grundejere, der betaler bidrag til det pågældende spildevandsforsyningsselskab, til gode, selvom det forventeligt ikke opvejer den øgede udgift som følge af den udvidede forsyningsopgave.

Spildevandsforsyningsselskabernes håndtering af terrænnært grundvand vil derfor i mange tilfælde have en positiv afledt effekt på spildevandsforsyningsselskabernes nuværende ydelse (transport, behandling eller afledning af spildevand), som derved isoleret set bliver både billigere og bedre.

Alle grundejere i spildevandsforsyningsselskabets forsyningsområde vil således få større eller mindre gavn af de grundvandssænkende foranstaltninger, som de vil skulle medvirke til at finansiere via en stigning i bidragene. Det vil i øvrigt være yderst vanskeligt at fastsætte bidrag, som afspejler de omkostninger eller den nytte, som er knyttet til forsyningen af de enkelte ejendomme. Det vil desuden helt overvejende være grundejerne i det pågældende forsyningsområde, der er tilsluttet spildevandsforsyningsselskabet, der får fordel af de grundvandssænkende foranstaltninger, og som derfor skal betale bidrag – og ikke andre borgere.

Det terrænnære grundvand og tag- og overfladevand vil i mange tilfælde ikke kunne adskilles, ligesom mange tekniske løsninger vil kunne opnå større gevinster ved at tænke håndteringen af de to vandkilder sammen fra start.

Det foreslås derfor, at spildevandsbetalingslovens § 1, stk. 4, om indregning af udgifter i de bidrag, som spildevandsforsyningsselskaberne kan opkræve fra de tilsluttede grundejere, ændres, så også nødvendige udgifter til håndtering af terrænnært grundvand kan indregnes, jf. lovforslagets § 3, nr. 1, og bemærkninger hertil. Udgifterne vil primært blive dækket via det årlige vandafledningsbidrag.

Det foreslås, at terrænnært grundvand, der afledes via spildevandsforsyningsselskabets grundvandssænkende foranstaltninger, ikke indgår i opgørelsen af den vandmængde, som den enkelte grundejers vandafledningsbidrag beregnes efter, jf. den foreslåede ændring af spildevandsbetalingslovens § 2 a, stk. 2, jf. lovforslagets § 3, nr. 4, og bemærkningerne hertil. Baggrunden for forslaget er for det første, at det i praksis vil være umuligt at afgøre hvor stor en del det afledte terrænnære grundvand, der kan tilskrives konkrete ejendomme i forbindelse med fordelingen af selskabets udgifter hertil. For det andet vil det ikke kun være ejerne af de grunde i de områder, hvor spildevandsforsyningsselskabet foretager grundvandssænkende foranstaltninger til forsyning af området, der vil få fordel af tiltagene, som nævnt oven for. Der henvises til pkt. 3.2.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger, og lovforslagets § 1, nr. 11, og bemærkninger hertil vedrørende spildevandsforsyningsselskabets forsyningspligt.

Ligesom i forhold til spildevandsforsyningsselskabernes hidtidige opgaver vil det kunne være aktuelt, at spildevandsforsyningsselskaberne i forhold til grundvandssænkende foranstaltninger kan indgå aftaler med kommunalbestyrelsen eller grundejere om en dyrere løsning end en samfundsøkonomisk hensigtsmæssig grundvandssænkende foranstaltning mod betaling af meromkostningerne af den eller de andre parter.

Det foreslås derfor, at spildevandsbetalingslovens § 1, stk. 5, om spildevandsforsyningsselskabernes indgåelse af aftale med andre parter om etablering og opretholdelse af et højere serviceniveau eller en dyrere løsning end nødvendigt til varetægelse af selskabets opgaver, ændres, så den også kan omfatte spildevandsforsyningsselskabernes aftaler vedrørende håndtering af terrænnært grundvand. Udvidelsen vil falde ind under den eksisterende ordning, hvorefter et spildevandsforsyningsselskab kun vil kunne indgå en sådan aftale mod betaling fra den eller de andre parter til fuld dækning af selskabets meromkostninger til etablering og drift, jf. lovforslagets § 3, nr. 2, og bemærkninger hertil. Endvidere foreslås vandsektorlovens § 15, stk. 2, vedrørende kommunernes mulighed for at indgå sådanne aftaler med spildevandsforsyningsselskabet, ændret tilsvarende, jf. lovforslagets § 4, nr. 2, og bemærkninger hertil.

For så vidt angår klimatilpasning i forhold til tag- og overfladevand og projekter med andre parter er der i omkostningsbekendtgørelsen fastsat nærmere betingelser for indregning af udgifter. Disse regler er udstedt med hjemmel i bemyndigelsen i spildevandsbetalingslovens § 1, stk. 10.

Ligesom for tag- og overfladevand bør der fastsættes mere specifikke betingelser for indregning af udgifter til håndtering af terrænnært grundvand, som afspejler de krav, der fastsættes i medfør af miljøbeskyttelsesloven.

Det vurderes, at bemærkningerne til den gældende bemyndigelse i spildevandsbetalingsloven § 1, stk. 10, ikke tager tilstrækkelig højde for fastsættelse af sådanne betingelser i forhold til den foreslåede udvidelse af spildevandsforsyningsselskabernes forsyningspligt vedrørende grundvandssænkende foranstaltninger i forhold til selskabernes håndtering af terrænnært grundvand. Bestemmelsen er desuden med de ændringer, der er indsat ved seneste ændring, jf. lov nr. 668 af 11. juni 2024, blevet mindre overskuelig.

Det foreslås derfor at nyaffatte bemyndigelsen i spildevandsbetalingslovens § 1, stk. 10. Formålet er dels at videreføre den gældende retstilstand og dels at udvide bemyndigelsen således, at der vil kunne fastsættes regler, der skal gælde for spildevandsforsyningsselskabernes håndtering af terrænnært grundvand. Bemyndigelsen forventes udmøntet i regler i omkostningsbekendtgørelsen, som i dag bl.a. indeholder regler vedrørende spildevandsforsyningsselskabernes klimatilpasning vedrørende tag- og overfladevand, således, at omkostningsbekendtgørelsen fremover også vil indeholde regler om, hvilke udgifter til håndtering af terrænnært grundvand der vil kunne indregnes i bidrag efter spildevandsbetalingslovens § 1, stk. 4.

Ved fastsættelse af regler forventes det, at de specifikke betingelser for indregning af udgifter vil svare til de krav, der fastsættes i medfør af miljøbeskyttelseslovens § 32 b, jf. lovforslagets § 1, nr. 19, og bemærkningerne hertil, bl.a. om samfundsøkonomisk hensigtsmæssighed. Der henvises endvidere til pkt. 3.2.2.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Der forventes desuden at blive fastsat regler i omkostningsbekendtgørelsen for tilfælde, hvor det samme projekt tjener flere formål, f.eks. både håndtering af terrænnært grundvand og klimatilpasning vedrørende tag- og overfladevand eller begrænsning af overløb fra spildevandssystemerne, samt tilfælde, hvor spildevandsforsyningsselskaberne f.eks. vil håndtere terrænnært grundvand i forbindelse med, at selskabet vedligeholder deres ledningssystemer m.v.

Endvidere forventes omkostningsbekendtgørelsens regler om projekter med andre parter i nødvendigt omfang at blive justeret, så de vil kunne rumme projekter vedrørende terrænnært grundvand.

Med den foreslåede bemyndigelse i spildevandsbetalingslovens § 1, stk. 10, vil klima-, energi- og forsyningsministeren kunne udstede alle de nødvendige supplerende regler om bidrags fastsættelsen og om aftaler efter spildevandsbetalingslovens § 1, stk. 5, herunder også om tilsyn med overholdelse af reglerne.

Der henvises i øvrigt til lovforslagets § 3, nr. 3, og bemærkningerne hertil.

Spildevandsforsyningsselskaberne er omfattet af økonomiske rammer efter vandsektorloven og ØR-bekendtgørelsen. Derfor vil der være behov for, at selskaberne kan få tillæg til den økonomiske ramme til projekter vedrørende håndtering af terrænnært grundvand. Tillæg vil skulle modsvare de forøgede omkostninger til spildevandsforsyningsselskabets håndtering af terrænnært grundvand og selskabets opfyldelse af krav i miljøbeskyttelsesloven, regler fastsat i medfør af miljøbeskyttelsesloven og omkostningsbekendtgørelsen.

Den udvidede forsyningspligt vedrørende spildevandsforsyningsselskabernes grundvandssænkende foranstaltninger vil være omfattet af de eksisterende tillægsregler i ØR-bekendtgørelsen om tillæg til omkostninger til statsligt eller kommunalt fastsatte, pålagte eller godkendte mål, forudsat at betingelserne i omkostningsbekendtgørelsen er opfyldt.

Da projekter til håndtering af terrænnært grundvand kan medføre betydelige besparelser andre steder i spildevandsforsyningsselskabets anlæg og drift, bør tillæg vedrørende terrænnært grundvand ligesom for tag- og overfladevand kun kunne gives med fradrag for sådanne afledte besparelser.

Som det er tilfældet for spildevandsforsyningsselskabernes projekter om klimatilpasning for tag- og overfladevand og opfyldelse af andre mål, vil selskabernes tillæg til projekter vedrørende håndtering af terrænnært grundvand også blive omfattet af effektiviseringskrav og pristalskorrektion, da selskaberne vil have mulighed for at påvirke omkostningerne til deres projekter. Effektiviseringskravene skal understøtte, at forbrugerne ikke betaler unødigt meget for indsatsen. Endvidere vil selskabernes aktivitet vedrørende terrænnært grundvand blive omfattet af den økonomiske benchmarking efter reglerne i ØR-bekendtgørelsen for de selskaber, der er omfattet heraf.

Det vurderes, at tilpasninger af ØR-bekendtgørelsen, der er nødvendige for, at den også tager højde for spildevandsforsyningsselskabernes opgave med terrænnært grundvand, kan ske med hjemmel i den eksisterende bemyndigelse i vandsektorlovens § 8. Der vurderes derfor ikke at være behov for at ændre bemyndigelsen i vandsektorlovens § 8.

Det bør, som det er tilfældet i dag i forhold til spildevandsforsyningsselskabernes klimatilpasning vedrørende tag- og overfladevand, være Vandsektortilsynet, der fører tilsyn med, at kravene om, at et projekt vedrørende terrænnært grundvand skal være samfundsøkonomisk hensigtsmæssigt, er overholdt. Ligesom for klimatilpasning vedrørende tag- og overfladevand, bør tilsynet ske i forbindelse med behandling af ansøgning om tillæg til den økonomiske ramme for disse projekter eller forhåndsgodkendelse heraf.

Det forventes, at der derfor vil blive fastsat regler i omkostningsbekendtgørelsen med hjemmel dels i den foreslåede bestemmelse i spildevandsbetalingslovens § 1, stk. 10, og dels i vandsektorlovens § 8, som supplerer Vandsektortilsynets tilsyn efter omkostningsbekendtgørelsen, om, at Vandsektortilsynet vil skulle føre tilsyn med, at spildevandsforsyningsselskaberne udelukkende takstfinansierer en indsats i forhold til terrænnært grundvand, som lever op til kravene i de nye regler herom i omkostningsbekendtgørelsen.

Tilsynet vil skulle foregå i forbindelse med ansøgning om tillæg eller forhåndsgodkendelse heraf efter ØR-bekendtgørelsen.

Endvidere er det hensigten, at der med hjemmel dels i den foreslåede bestemmelse i spildevandsbetalingslovens § 1, stk. 10, dels i vandsektorlovens § 22 vil blive fastsat regler om dokumentation og indsendelse af oplysninger og dokumentation til Vandsektortilsynet.

Det forventes således, at et spildevandsforsyningsselskab over for Vandsektortilsynet, hvis selskabet søger om tillæg til den økonomiske ramme, vil skulle dokumentere, at selskabet opfylder kravene i ØR-bekendtgørelsen vedrørende de afholdte omkostninger.

Det er ikke hensigten at fastsætte, at Vandsektortilsynet vil skulle føre tilsyn med spildevandsforsyningsselskabets projekter vedrørende terrænnært grundvand, hvis spildevandsforsyningsselskaberne ikke søger om tillæg til et projekt vedrørende terrænnært grundvand, medmindre der er tale om et projekt med andre parter, som er omfattet af omkostningsbekendtgørelsens kapitel 3.

Det bemærkes, at den gældende bestemmelse i vandsektorlovens § 16 om kommunal garantistillelse for lån, der optages af et vandselskab til finansiering af vandselskabets investeringsudgifter i hovedvirksomheden, også vil omfatte investeringsudgifter til håndtering af terrænnært grundvand, i det omfang det bliver en del af spildevandsforsyningsselskabernes hovedvirksomhed. Der vurderes derfor ikke at være behov for at ændre vandsektorlovens § 16.

Endvidere vil spildevandsforsyningsselskaberne få pligt til at indberette de projekter vedrørende terrænnært grundvand, som de helt eller delvist har finansieret, og som er idriftsat i det foregående år, til Vandsektortilsynet, ligesom det er tilfældet for selskabernes klimatilpasningsprojekter vedrørende tag- og overfladevand. Herved vil der blive tilvejebragt et samlet overblik over indsatsen og udgifterne hertil. Der vil kunne fastsættes regler herom i bekendtgørelse om vandselskabers anmeldelse og indberetning af visse oplysninger til Vandsektortilsynet med hjemmel i den eksisterende bemyndigelse i vandsektorlovens § 22.

4. Konsekvenser for opfyldelsen af FN's verdensmål

Inden 2030 skal antallet af dødsfald og sygdomstilfælde som følge af udsættelse for farlige kemikalier samt luft-, vand- og jordforurening væsentligt reduceres (Verdensmål 3.9). Lovforslaget vil bidrage til at reducere risikoen for, at der sker overløb med urent vand (spildevand) til omgivelserne. Håndteringen af terrænnært grundvand vil mindske uønsket vand i spildevandsforsyningsselskabernes ledningsnet og derfor have en afledt effekt ved at mindske overløb fra spildevandsforsyningsselskabernes øvrige ledninger, som bl.a. afleder husspildevand. Dermed reduceres risikoen for at mennesker kan komme i kontakt med urent og sygdomsfremkaldende vand.

Inden 2030 skal vandkvaliteten forbedres ved at reducere forurening, afskaffe affaldsdumping og minimere udslip af farlige kemikalier og materialer, og halvere andelen af ubehandlet spildevand og væsentligt øge genanvendelse og sikker genbrug globalt (Verdensmål 6.3). De grundvandssænkende foranstaltninger, som det foreslås at spildevandsforsyningsselskaberne skal forsyne de af kommunalbestyrelsen fastlagte områder med, hvis det er samfundsøkonomisk hensigtsmæssigt, jf. lovforslagets § 1, nr. 11, vil bidrage til, at der ikke skal håndteres uønsket vand i spildevandsforsyningsselskabernes ledningsnet. Dette vil reducere mængden af overløb fra ledningsnettet og dermed reducere udledning af ubehandlet spildevand til omgivelserne.

Modstandskraft og tilpasningsevne til klimarelaterede risici og naturkatastrofer i alle lande skal styrkes (Verdensmål 13.1). Lovforslaget vil bidrage til at kloakerede områder, der er påvirket af terrænnært grundvand kan tilpasses til et ændret klima med mere regn og stigende havspejl, i det omfang det håndteres.

5. Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige

5.1. Staten

Vandsektortilsynet regulerer og fører tilsyn med de økonomiske forhold i vandsektoren og vil skulle føre tilsyn med spildevandsforsyningsselskabernes grundvandssænkende foranstaltninger til håndtering af terrænnært grundvand. Vandsektortilsynets drift og opgavevaretagelse finansieres af en årlig afgift, som betales af vandselskaberne.

Vandsektortilsynet vil skulle føre tilsyn med at forsyningsselskaberne følger reglerne om samfundsøkonomisk hensigtsmæssighed for grundvandssænkende foranstaltninger, og, i det omfang det ikke sikres via kravene til samfundsøkonomisk hensigtsmæssighed, tillige særskilt krav om selskabsøkonomisk omkostningseffektivitet. Vandsektortilsynet vil derudover skulle kontrollere omkostningsfordeling og kontraktforholdene i øvrigt for grundvandssænkende foranstaltninger, der foretages med andre parter. Vandsektortilsynet vil desuden skulle indhente data og opgøre og offentliggøre nøgletal, der belyser spildevandsforsyningsselskabernes håndtering af terrænnært grundvand.

Det forventes, at dette vil medføre øgede tilsynsopgaver for Vandsektortilsynet.

Miljøstyrelsen fører, jf. miljøbeskyttelseslovens § 66, stk. 4, tilsyn med spildevandsforsyningsselskabernes spildevandsudledning. Spildevandsforsyningsselskaberne betaler et årligt gebyr herfor til Miljøstyrelsen, jf. reglerne i spildevandsbekendtgørelsens § 66.

Lovforslaget vurderes at være i overensstemmelse med principperne om digitaliseringsklar lovgivning. De foreslåede regler for spildevandsforsyningsselskabernes håndtering af terrænnært grundvand lægger sig i forlængelse af den ensretning og modernisering af regler på klimaindsatsområdet, der blev gennemført i 2020 (Lov nr. 2210 af 29. december 2020 om ændring af lov om betalingsregler for spildevandsforsyningsselskaber m.v., lov om miljøbeskyttelse, vandsektorloven, lov om vandløb og lov om vandforsyning m.v.). Der er således taget stilling til, at de nye regler så vidt muligt er klare og enkle. Det foreslås i lovforslagets pkt. 3.4.2, at der med hjemmel i vandsektorlovens § 22 vil blive fastsat regler i bekendtgørelse om vandselskabers anmeldelse og indberetning af visse oplysninger til Vandsektortilsynet, om, at spildevandsforsyningsselskaber til Vandsektortilsynet vil skulle indberette, hvilke grundvandssænkende foranstaltninger til håndtering af terrænnært grundvand, selskabet har idriftsat i det foregående år. Selskabernes årlige indberetninger sker i et eksisterende digitalt system, som udbygges, så det kan omfatte de foreslåede regler. Det er hensigten, at systemet i relevant omfang på sigt indrettes, så dele af Vandsektortilsynets sagsbehandling vil kunne blive lettet gennem automatiserede processer i sagsbehandlingen.

Med lovforslaget lægges der op til, at de digitalt indberettede data anvendes på tværs til både Vandsektortilsynets konkrete sagsbehandling af vandselskabernes økonomiske rammer og monitoringen af selskabernes håndtering af terrænnært grundvand og anden klimatilpasning for tag- og overfladevand, således at data ikke unødvendigt skal indberettes flere gange.

Tilladelser til bortledning og anden sænkning af grundvand vil betyde ændringer i bekendtgørelsen om vandindvinding og vandforsyning, men medfører ikke øgede krav til indberetninger eller nye statslige opgaver.

De samlede implementeringsudgifter for staten forventes således i 2024 at udgøre 3,6 mio. kr., jf. FL 2024, hvor der var afsat 1,8 mio. kr. til hhv. Miljøministeriet og til Klima-, Energi og Forsyningsministeriet til økonomiske omkostninger og implementeringsomkostninger til regelarbejde og vejledning.

Lovforslaget kan have indirekte økonomisk konsekvens for statslige myndigheder eftersom lovforslaget vil øge spildevandsforsyningsselskabernes omkostninger og økonomiske rammer og dermed spildevandstaksterne. Lovændringen og den kommende udmøntning medfører afledte effekter i form af øget spildevandsbetaling efterhånden som de grundvandssænkende foranstaltninger i de enkelte kloakerede områder gennemføres.

5.2. Kommunerne

Kommunerne får med lovforslaget pligt til i spildevandsplanen at fastlægge områder inden for eksisterende eller planlagte kloakerede områder til håndtering af tag- og overfladevand, hvor spildevandsforsyningsselskaberne skal foretage grundvandssænkende foranstaltninger til håndtering af det terrænnære grundvand, hvis det er samfundsøkonomisk hensigtsmæssigt. Det er hensigten, at spildevandsforsyningsselskaber skal betale 100 pct. af de nødvendige omkostninger til samfundsøkonomisk hensigtsmæssig

håndtering af terrænnært grundvand, jf. den foreslåede bemyndigelse i spildevandsbetalingslovens § 1, stk. 4, stk. 5 og stk. 10, og lovforslagets § 3, nr. 1-3, herunder foretage de samfundsøkonomiske beregninger. Udover spildevandsplanlægningen får kommunerne omkostninger til sagsbehandling i forhold til spildevandsforsyningsselskabernes grundvandssænkende foranstaltninger til håndtering af terrænnært grundvand. Størrelsen heraf afhænger af omfanget og kompleksiteten af de grundvandssænkende foranstaltninger. Sagsbehandlingen vil f.eks. bestå i, at kommunalbestyrelsen skal behandle spildevandsforsyningsselskabets ansøgninger om tilladelser til bl.a. udledning af terrænnært grundvand til overfladevandområder, jf. miljøbeskyttelseslovens § 28, stk. 1. Alt efter den konkrete løsning vil der også være behov for andre tilladelser, godkendelser og dispensationer før den grundvandssænkende foranstaltning kan gennemføres. Såfremt kommunalbestyrelsen er myndighed på disse tilladelser, godkendelser og dispensationer vil kommunalbestyrelsen skulle behandle ansøgningerne. Kommunalbestyrelsen fører generelt tilsyn med, at miljøbeskyttelsesloven og de regler, der er fastsat med hjemmel i loven, overholdes, jf. miljøbeskyttelseslovens § 66. Dette medfører således, at kommunalbestyrelsen f.eks. vil skulle føre tilsyn med eventuelle påbud i medfør af miljøbeskyttelseslovens § 32 b, stk. 4, der bliver stk. 5, efterkommes. Se nærmere herom i afsnit 3.2.2.1 og lovforslagets § 1, nr. 15.

Med lovforslaget og dets udmøntning stilles der øgede krav til den kommunale planlægningsopgave i forbindelse med udarbejdelse af spildevandsplanerne, idet de fremover skal foretage en fastlæggelse af områder hvor terrænnært grundvand skal håndteres inden for de eksisterende eller planlagte kloakerede områder til håndtering af tag- og overfladevand. De samfundsøkonomiske beregninger foretages af spildevandsforsyningsselskaberne i forbindelse med planlægning og gennemførelsen af de konkrete grundvandssænkende foranstaltninger. Herved, vurderes de administrative byrder for kommunerne samlet set at være begrænsede. Med de foreslåede ændringer i miljøbeskyttelsesloven, forventes det, at der fastsættes yderligere regler om, at spildevandsforsyningsselskaberne, skal inddrage kommunalbestyrelsen i de samfundsøkonomiske beregninger, jf. lovforslagets § 1, nr. 19.

Lovforslaget giver også kommunerne mulighed for at skabe bedre sammenhæng og synergi mellem kommunale opgaver i forhold til f.eks. natur, miljø og klima og spildevandsforsyningsselskabernes grundvandssænkende foranstaltninger til håndtering af terrænnært grundvand og klimatilpasning vedrørende tag- og overfladevand. Der henvises desuden til pkt. 3.2.2.2.

Kommunerne får med lovforslaget mulighed for at indgå aftale med spildevandsforsyningsselskaberne om at betale for meromkostning til projekter, ud over den samfundsøkonomisk hensigtsmæssige håndtering af terrænnært grundvand, som spildevandsforsyningsselskabet ellers er forpligtet til, eller at spildevandsforsyningsselskabet etablerer og driver anlæg til brug for spildevandsforsyningsselskabets håndtering af terrænnært grundvand, som samlet set er dyrere end nødvendigt til varetagelse af selskabets opgaver, jf. den foreslåede ændring i spildevandsbetalingslovens § 1, stk. 5, jf. lovforslagets § 3, nr. 2, og bemærkninger hertil, og vandsektorlovens § 15, stk. 2, jf. lovforslagets § 4, nr. 2, og bemærkningerne hertil. Dette kan være omkostningsbesparende for kommunen, sammenlignet med en situation hvor kommunen ville gennemføre et selvstændigt projekt.

De gældende regler om tilslutning til anlæg, der tilhører spildevandsforsyningsselskaberne, jf. miljøbeskyttelseslovens § 28, stk. 3 og 4, og § 30, stk. 1, finder anvendelse for den foreslåede ordning i § 32, stk. 2, og § 32 b, stk. 2, jf. lovforslagets § 1, nr. 4 og 11, og bemærkningerne hertil. Det indebærer, at grundejere og erhvervsvirksomheder kan påbydes at omkoble eksisterende omfangsdræn fra den eksisterende kloak til den kollektive løsning i de områder, hvor spildevandsforsyningsselskaberne gennemfører

disse. Der henvises desuden til pkt. 3.2.2.1. Der vil forventeligt være en mindre administrativ omkostning for kommunerne i forbindelse med udstedelse af påbud om omkobling.

Usikkerhed om hvor mange grundvandssænkende foranstaltninger til håndtering af terrænnært grundvand og størrelsen af dem medfører, at det ikke er muligt at kvantificere den samlede omkostning for kommunerne.

Herudover får kommunerne med lovforslaget pligt til at behandle ansøgninger om tilladelse til bortledning eller anden sænkning af grundvandsstanden og meddele tilladelse hertil. Idet afgørelserne vil være tidsbegrænsede op til maksimalt 30 år, vil kommunerne også skulle meddele nye tilladelser ved udløb af de tidsbegrænsede tilladelser, hvis bortledning fortsat er nødvendigt, og modsatrettede hensyn i vandforsyningslovens §§ 1 og 2 ikke gør sig gældende. Endeligt kan der i enkelte tilfælde være opgaver forbundet med at træffe afgørelse om tilbagekaldelse eller ændring af afgørelser. Det er forventningen, at antallet af ansøgninger til bortledning af grundvand vil stige som følge af den foreslåede forsyningspligt for spildevandsforsyningsselskaberne med grundvandssænkende foranstaltninger til områder fastlagt af kommunalbestyrelsen.

Lovforslaget kan have indirekte effekter for kommunale myndigheder eftersom lovforslaget vil øge spildevandsforsyningsselskabernes omkostninger og økonomiske rammer og dermed spildevandstaksterne. Lovændringen og den kommende udmøntning medfører afledte effekter i form af øget spildevandsbetaling efterhånden som de grundvandssænkende foranstaltninger i de enkelte kloakerede områder gennemføres.

5.3. Regionerne

Lovforslaget vurderes ikke at have væsentlige økonomiske konsekvenser for regionerne. Regionerne har ikke ansvar for kollektiv håndtering af terrænnært grundvand udover at være grundejer/bygningsejer af hospitaler m.v. Regionerne får som grundejere dog ligesom kommunerne bedre mulighed for at lave projekter med spildevandsforsyningsselskaberne, for projekter, som har fælles nytte.

Lovforslaget kan have indirekte effekter for hospitaler og andre af regionernes institutioner, eftersom lovforslaget vil øge spildevandsforsyningsselskabernes omkostninger og økonomiske rammer og dermed spildevandstaksterne. Lovændringen og den kommende udmøntning medfører afledte effekter i form af øget spildevandsbetaling efterhånden som de grundvandssænkende foranstaltninger i de enkelte kloakerede områder gennemføres.

6. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

6.1. Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet

Spildevandsforsyningsselskaber driver monopolvirksomhed, og da lovforslaget derfor ikke anses for at være erhvervsrettet, vurderes lovforslaget ikke relevant i forhold til principperne for agil erhvervsrettet regulering.

Lovforslaget kan dog have indirekte effekter for virksomheder, der drives på markedsmæssige vilkår. Lovforslaget vil øge spildevandsforsyningsselskabernes omkostninger og økonomiske rammer og dermed spildevandstaksterne til forbrugere og erhvervslivet.

Med lovforslaget indføres regler om, at spildevandsforsyningsselskaber betaler de nødvendige omkostninger ved forsyning af områder med grundvandssænkende foranstaltninger som vurderes samfundsøkonomisk hensigtsmæssige. Stigningen i omkostningerne kan mindskes, idet spildevandsforsyningsselskaberne med den foreslåede ordning vil få bedre rammer for at planlægge deres samlede indsats, så den kan gennemføres så effektivt som muligt. Spildevandsforsyningsselskaberne får dermed bedre mulighed for en mere effektiv håndtering af det vand, selskabet har ansvaret for både i dag og fremover.

Det forventes bl.a., at de kollektive grundvandssænkende foranstaltninger reducerer mængden af uønsket vand, fra bl.a. indsivning af terrænnært grundvand i eksisterende kloakledninger gennem mulighed for anden bortledning af vandet. Rensning af forholdsvist rent uønsket vand er en betydelig omkostning for spildevandsforsyningsselskaberne og bidrager til sænkning af anlæggenes renseeffektivitet. I nogle tilfælde vil vandet være så forurennet, at det alligevel skal renses på rensningsanlæg eller der skal foretages en mindre omkostningstung rensning, f.eks. i et nedsivningsanlæg. Gevinsten medregnes i de samfundsøkonomiske beregninger i de enkelte projekter.

Kravet om samfundsøkonomisk hensigtsmæssige grundvandssænkende foranstaltninger ved forsyning af områder understøtter, at der skabes mest mulig klimatilpasning for de investerede takstmidler og kan understøtte, at overinvesteringer i projekter til løsning af problemer med terrænnært grundvand finansieret over spildevandstaksten undgås.

Lovforslaget har en række administrative konsekvenser for spildevandsforsyningsselskaberne, jf. pkt. 5.2, der kan indebære meromkostninger for selskabet. Flere opgaver i Vandsektortilsynet som følge af lovforslaget finansieres ligeledes af spildevandsforsyningsselskaber omfattet af vandsektorloven. Disse forhold vil isoleret føre til øgede omkostninger for selskaberne.

Den samlede effekt for omkostningsniveauet i spildevandsforsyningsselskaberne vil være afhængig af hvor mange grundvandssænkende foranstaltninger, der gennemføres i forsyningsområdet, omfanget af de enkelte grundvandssænkende foranstaltninger der gennemføres og over hvilken tidshorisont, hvilket der ikke i dag findes samlede opgørelser over. De potentielle udgifter på landsplan til sikring af ejendomme mod terrænnært grundvand er dog estimeret på grundlag af fire teoretiske cases baseret på budgettal fra hhv. Herning, Odense, Aarhus og Herlev kommune. Tallene er behæftet med stor usikkerhed, og resultaterne er meget følsomme over for ændringer i udvalgte parametre. Denne usikkerhed er forsøgt håndteret gennem en række beregninger, hvor der varieres på udvalgte parametre (anlægsinvesteringer, driftsbesparelser, vægtning, antal boliger, renteniveau og grad af lånefinansiering) for at se på følsomheden af resultaterne. Det skønnes, at stigningen i selskabernes årlige indtægtsrammer vil være mellem 0,6 og 3,1 mia. kr., når alle grundvandssænkende foranstaltninger er gennemført (forventet senest efter 75 år), svarende til en stigning på omkring 6-31 pct. i selskabernes samlede indtægtsrammer. Denne stigning i indtægtsrammerne skal finansieres af vandforbrugerne, dvs. private husstande, erhvervslivet og offentlige institutioner.

For erhvervslivet vil lovændringen og den kommende udmøntning medføre afledte effekter i form af øget spildevandsbetaling efterhånden som de grundvandssænkende foranstaltninger i de enkelte kloakerede områder gennemføres. Spildevandsforsyningsselskabernes udgifter, der er forbundet med gennemførelse af grundvandssænkende foranstaltninger til håndtering af terrænnært grundvand, vil skulle opkræves via de almindelige spildevandstakster, særligt det årlige variable vandaflædningsbidrag. Spildevandsforsyningsselskaberne skal efter gældende regler trinvis nedsætte virksomheders årlige vandaflædningsbidrag afhængig af virksomhedernes vandforbrug, hvilket medfører, at kubikmetertaksten er billigere jo større

vandforbrug en virksomhed har. Det er ikke muligt at fastslå hverken antallet af berørte virksomheder eller aktuelle takststigninger mere præcist før kommunerne har fastlagt områder til håndtering af terrænnært grundvand i spildevandsplanerne og spildevandsforsyningsselskaberne har gennemført samfundsøkonomiske beregninger ved forsyning af områderne med grundvandssænkende foranstaltninger.

Konkrete virksomheder, som er beliggende i områder med terrænnært grundvand, vil kunne få gavn af kollektive grundvandssænkende foranstaltninger, hvis det er samfundsøkonomisk hensigtsmæssigt. Hidtil har virksomhederne haft mulighed for at etablere omfangsdræn, såfremt det er teknisk muligt at aflede vandet til spildevandsforsyningsselskabernes ledninger eller til recipient. Med lovforslaget vil virksomheder ligesom andre bygninger kunne blive beskyttet via kollektive grundvandssænkende foranstaltninger, hvis det er samfundsøkonomisk hensigtsmæssigt.

Erhvervsvirksomheder der har, eller vil etablere omfangsdræn om en enkelt bygning for at løse lokale udfordringer med terrænnært grundvand, vil efter den foreslåede ordning blive forpligtiget til at skulle omkoble drænet fra den eksisterende kloak til den kollektive løsning vedrørende terrænnært grundvand i de områder, hvor spildevandsforsyningsselskaberne gennemfører disse. Udgifterne hertil forventes at udgøre i gennemsnit 25.000-50.000 kr. pr. omkobling. Antallet af berørte erhvervsvirksomheder er ukendt. Formålet med omkobling til den kollektive løsning er dels at tage presset fra det eksisterende kloaknet, dels at undgå rensning af betydelige mængder uvedkommende vand i spildevandsanlæggene.

Lovforslaget har ikke til formål at ændre vilkårene for at drive erhvervsvirksomhed på markedsmæssige vilkår og vurderes ikke i øvrigt at kunne påvirke det konkurrenceudsatte erhvervslivs vilkår væsentligt, jf. ovenfor.

6.2. Administrative konsekvenser for erhvervslivet

Spildevandsforsyningsselskaberne, som er omfattet § 2, stk. 1, i vandsektorloven, driver monopolvirksomhed. Lovforslaget medfører ikke administrative konsekvenser for det konkurrenceudsatte erhvervsliv.

For spildevandsforsyningsselskaberne vil lovforslaget, i det omfang kommunen fastlægger områder i spildevandsplanerne, betyde, at selskaberne skal gennemføre de samfundsøkonomiske beregninger, og dokumentere disse overfor Vandsektortilsynet ved ansøgning eller forhåndsgodkendelse af tillæg, hvilket i nogen grad kan indebære administrative meromkostninger for selskabets grundvandssænkende foranstaltninger. Det kan desuden forventes, at der vil være behov for øget dialog og samarbejde mellem kommune og selskaber i forbindelse med fastlæggelse og gennemførelse af de grundvandssænkende foranstaltninger.

Endvidere er der krav om indberetning af oplysninger til Vandsektortilsynet til brug for løbende analyse og monitorering af spildevandsforsyningsselskabernes håndtering af terrænnært grundvand.

Vandforsyningslovens § 26 ændres, således at det vil kræve tilladelse at bortlede eller sænke grundvandsstanden, hvis der bortledes mere end 10.000 m³/år. Det forventes, at enkelte større erhvervsbyggerier kan blive omfattet af kravet om tilladelse, således at det forventes, at der vil være færre end 10 sager pr. år i gennemsnit. Det forventes, at virksomheder kun vil have et begrænset tidsforbrug i forbindelse med ansøgning.

Erhvervsstyrelsen har vurderet, at lovforslaget medfører administrative konsekvenser i form af omkostninger for erhvervslivet. De administrative konsekvenser knytter sig til krav om tilladelse ifm. at bortlede eller sænke grundvandsstanden, hvor en begrænset del af erhvervslivet omfattes som følge af lovforslagets § 2 og ændringer i lov om vandforsyning. Samlet set vurderes de administrative konsekvenser at være under 4 mio. kr. årligt, hvorfor lovforslagets administrative konsekvenser for erhvervslivet ikke kvantificeres nærmere.

7. Administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslaget medfører ikke administrative konsekvenser for borgerne.

8. Klimamæssige konsekvenser

Alle anlægsarbejder må forventes at påvirke klimaet negativt gennem f.eks. forbrænding af fossile brændstoffer i entreprenørmaskiner og brug af større mængder cement. Med lovforslaget bliver det bl.a. muligt for spildevandsforsyningsselskaberne at gennemføre de grundvandssænkende foranstaltninger sammen med igangværende eller andet planlagt anlægsarbejde, hvis det er samfundsøkonomisk hensigtsmæssigt, jf. nærmere om samfundsøkonomisk hensigtsmæssighed i pkt. 3.2.2.2. Herved reduceres den negative klimapåvirkning fra de enkelte grundvandssænkende foranstaltninger isoleret set.

Resultatet af dræning eller andre grundvandssænkende foranstaltninger er et mere eller mindre konstant niveau for grundvandsspejlet, hvilket vil medvirke til en mere ensartet biologisk tilgængelighed af ilt og dermed reducere den naturlige dannelse af lattergas.

Drivhusgassen metan frigives ved omsætning af tørlagt organisk materiale som f.eks. tørveaflejringer. Sænkning af grundvandsspejlet kan således give anledning til øget metanproduktion fra jorde, der ikke tidligere har været drænet. Det er imidlertid Miljø- og Ligestillingsministeriets opfattelse, at udfordringer med terrænnært grundvand skyldes en stigning i grundvandsspejlet, hvorfor dræningen vil være en tilbagevending til tidligere tilstand.

Den samlede effekt af lovforslaget ift. klimaet vil være begrænset. Der kan være tale om både negativ og positive påvirkninger. Det har ikke været muligt for Miljø- og Ligestillingsministeriet at kvantificere den absolutte effekt.

9. Miljø- og naturmæssige konsekvenser

Miljømæssigt vil forslaget medvirke til en bedre drift af spildevandsanlæg og mindre udslip af uønskede stoffer til vandmiljøet og lavere energiforbrug på rensningsanlægget. Dette skyldes mindre tilførsel af uønsket vand i rensningsanlæggene, vand som i nogle tilfælde kan bortledes direkte til recipienten eller afsættes til anden anvendelse. I nogle af de større projekter vil der kunne etableres ny, eller reetableres rekreativ natur som en del af håndteringen af det bortledte vand, forudsat at andre parter betaler meromkostningerne hertil. I forhold til eksisterende natur (og kulturværdier) og mobilisering af forurening fra registrerede forurenede grunde vil påvirkning af sænket grundvand og udledning af drænvand og oppumpet vand til recipient skulle vurderes både ved fastlæggelse af relevante områder i spildevandsplanen og ved godkendelse af de enkelte projekter.

Forslaget vil have indvirkning på sundhedsbeskyttelse i Danmark ved, at risikoen for overløb fra kloakker

mindskes. Dermed mindskes risikoen for, at mennesker kommer i kontakt med kloakvand, der er forurenet med sygdomsfremkaldende mikroorganismer fra menneskelige affaldsprodukter og affaldsprodukter fra dyr, f.eks. rotter.

Endvidere vil lovforslaget indirekte have påvirkning på sundhedsbeskyttelse ved, at sænkning af terrænnært grundvand lokalt vil reducere risikoen for fugtskader, heriblandt skimmelangreb, i en lang række boliger. Skimmelsvampe kan være kilde til irritation af luftvejene, hovedpine og uoplagthed, forværring af astma og i sjældne tilfælde allergi.

10. Forholdet til EU-retten

Det følger af vandrammedirektivet, at medlemsstaterne skal forebygge forringelse af tilstanden for alle overfladevandområder og grundvandsforekomster og beskytte, forbedre og restaurere alle overfladevandområder og grundvandsforekomster med henblik på at opnå god økologisk tilstand/godt økologisk potentiale og god kemisk tilstand for overfladevand og god kemisk og kvantitativ tilstand for grundvand senest 2015. Denne frist kan under visse betingelser forlænges til 2021 henholdsvis 2027. Naturlige betingelser kan dog begrunde en længere frist end 2027.

EU-Domstolen har i dommene i C-461/13 og C-535/18 fastslået, at kompetente myndigheder ikke kan træffe en afgørelse, der indebærer en forringelse af målsatte vandforekomster, medmindre de strenge betingelser i vandrammedirektivets art. 4, stk. 7, litra a-d, er opfyldte, og at myndighedens vurdering af, om et projekt m.v. vil indebære en forringelse, skal være gennemført, inden myndigheden kan træffe afgørelse.

Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2006/118/EF af 12. december 2006 om beskyttelse af grundvandet mod forurening og forringelse (herefter benævnt grundvandsdirektivet) fastsætter nærmere bestemmelser med henblik på at opfylde vandrammedirektivets art. 17 om strategier til forebyggelse og kontrol med forurening af grundvandet. Grundvandsdirektivet er således fastsat i medfør af vandrammedirektivet og supplerer vandrammedirektivet med mere specifikke kriterier for vurdering af grundvandets kemiske tilstand. Formålet med grundvandsdirektivet er at forebygge og bekæmpe forurening af grundvandet. Direktivet indeholder procedurer til vurdering af grundvandets kemiske status og foranstaltninger til at reducere niveauet af forurenende stoffer.

Det vurderes, at den eksisterende tilladelsesordning i vandforsyningsloven er i overensstemmelse med vandrammedirektivet og andre EU-regler, herunder grundvandsdirektivet og habitatdirektivet, da de bortledninger eller anden sænkning af grundvandsstanden, som foretages uden tilladelse i dag er af mindre omfang, som ikke påvirker den kvantitative tilstand af grundvandsressourcen. Ændringerne i loven vurderes dog nødvendige, bl.a. af hensyn til at spildevandsforsyningsselskabernes grundvandssænkende foranstaltninger bør være omfattet af et tilladelseskrav, idet bortledningerne i den foreslåede ordning forventes at pågå over længere tid og være større i omfang. Lovforslaget indeholder herudover ikke EU-retlige aspekter.

11. Hørte myndigheder og organisationer m.v.

Et udkast til lovforslaget har i perioden fra den 21. november 2024 til den 2. januar 2025 (41 dage) været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer m.v.:

Samtlige 98 kommuner, 92-Gruppen, Advokatrådet, Advokatsamfundet, Agrolab, Akademiet for tekniske videnskaber, Akademisk Arkitektforening, Aktive Energiforbrugere, ALS Denmark A/S, Aluminium Danmark, Andel Energi, Andelsboligforeningernes Fællesrepræsentation, Antenneforeningen Vejen, Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, ARI (Affalds- og Ressourceindustrien), Artelia, Asfaltindustrien, Association Dansk Biobrændsel (ADB), Better Energy, Billund Vand A/S, Biofos A/S, Biogas Danmark, Biologiforbundet, Blik- og Rørarbejderforbundet, Bopa Law, Bornholms Energi og Forsyning (BEOF), Brancheforeningen Dansk Luftfart, Brancheforeningen for Decentral Kraftvarme, Brancheforeningen for kommunal Skadedyrsbekæmpelse, c/o Mortalin, Brancheforeningen for Små- og Mellemstore Vindmøller, Brintbranchen, Brunata, Bryggeriforeningen (Danske Læskedrik Fabrikanter), Business Region MidtVest (BRMV), By & Havn, Bygge-, Anlægs- og Trækartellet (BATT-kartellet), Byggecentrum, Byggeskadefonden, Byggesocietetet, Bygherreforeningen, Bygningssagkyndige & Energikonsulenter, Bæredygtigt Landbrug, Carlsberg Danmark, Center for Politiske Studier – CEPOS, Centralorganisationernes Fællesudvalg (CFU), Centrica Energy Trading A/S, Cerius CEVEA Clean Energy Invest ApS CO-industri, Copenhagen Merchants - CM Biomass Partners, Clean Energy Invest ApS, CO-Industri, Concito, COWI A/S, Crossbridge Energy Fredericia, Daka, DAKOFA (Dansk Kompetencecenter for Affald), Dana Petroleum, DANAK (Den Danske Akkrediterings- og Metrologifond), DANICA RESOURCES APS, Danmark Frie Autocampere, Danmarks Almene Boliger (BL), Danmarks Fiskeriforening, Danmarks Jordbrugsforskning, Danmarks Jægerforbund, Danmarks Naturfredningsforening, Danmarks Sportsfiskerforbund, Danmarks Tekniske Universitet, Danmarks Vindmølleforening, Danoil Exploration A/S, Dansk Affaldsforening, Dansk Akvakultur, Dansk Arbejdsgiverforening (DA), Dansk Biotek, Dansk Botanisk Forening, Dansk Brøndejerforening, Dansk Byggeri, Dansk Byplanlaboratorium, Dansk Byplanlaboratorium, Dansk Center for Lys, Dansk Ejendomsrådgiverforening, Dansk Erhverv, Dansk Facilities Management (DFM), Dansk Fjernvarme, Dansk Gartneri, Dansk Gas Forening, Dansk Gasteknisk Center (DGC), Dansk Geologisk Forening, Dansk Idrætsforbund, Dansk Industri, Dansk Industri Fødevarer, Dansk Industri Handel, Dansk Maskinhandlerforening, Dansk Metal, Dansk Methanolforening, Dansk Miljøteknologi, Dansk Offshore, Dansk Ornitologisk Forening (DOF), Dansk Planteværn, Dansk Retursystem A/S, Dansk Selskab for Miljøret, Dansk Shell A/S, Dansk Skovforening, Dansk Solcelleforening, Dansk Standard, Dansk Transport og Logistik (DLTL), Dansk Vandrelaug, Danske Advokater, Danske Beredskaber, Danske Anlægsrådgivere, Danske Arkitektvirksomheder, DANSKE ARK, Danske Boligadvokater, Danske Commodities A/S, Danske Havne, Danske Kloakmestre, Danske Landskabsarkitekter, Danske Maritime, Danske Maskinstationer og Entreprenører, Danske Mediedistributører, Danske Rederier, Danske Regioner, Danske Råstoffer, Danske Slagtermestre, Danske Tegl, Danske Træindustrier, Danske Udlejere, Danske Vandløb, Danske Vandværker, DANVA (Dansk Vand- og Spildevandsforening), DANVAK, DCA – Nationalt center for fødevarer og jordbrug, DCE - Nationalt Center for Miljø og Energi, De frie Energiselskaber, De Samvirkende Købmænd, Decentral Energi, DELTA Dansk Elektronik, Den danske Landinspektørforening, Det Nationale Netværk for Klimatilpasning (DNNK), DGI, DHI Danmark – Institut for Vand og Miljø, DI – Organisation for erhvervslivet, Djursland Landboforening, DLA Piper Danmark, DLBR (tidl. Dansk Landbrugsrådgivning), Dommerfuldmægtigforeningen, DON-Slab, Drivkraft Danmark, DTU, DTU – Institut for Vindenergi, DTU – Myndighedsbetjening, DTU Miljø, DTU - Institut for Miljø- og Ressourceteknologi, Dyrenes Beskyttelse, EjendomDanmark, Energi Fyn, Energiforum Danmark, Energinet, Energisammenslutningen, Energisystemer ApS, Energitjenesten, Energy Cluster Denmark, EnviNa - Foreningen af miljø, plan og naturmedarbejdere i det offentlige, Equinor, Erhvervsflyvningens Sammenslutning (ES-DAA), Erhvervslejernes Landsorganisation, Eurofins Miljø, Eurolab Danmark, European Energy, Eurowind Energy A/S, EVA - Udvalget for Erfaringsudveksling i Vandmiljøteknikken, Evida, EWE Energie AG, Fagligt Fælles Forbund (3F), FDO - Danske Olie beredskabslagre, FH - Fagbevægelsens Hovedorganisation, Finans Danmark, Finansforbundet, Fjernvarme Fyn, Fjordland, FMK-sekretariatet, Fonden Kraka, Forbrugerombudsmanden, Forbrugerrådet, Force Technology, Forening Danske Revisorer (FSR), Foreningen af Byplanlæggere (FAB), Foreningen af Dan-

ske Biologer, Foreningen af Danske Brøndborere, Foreningen af Danske Skatteankenævn, Foreningen af fabrikanter og importører af elektriske belysningsarmaturer (FABA), Foreningen af fabrikanter og importører af elektriske husholdningsapparater, Foreningen af Lystbådehavne i Danmark, Foreningen af Rådgivende Ingeniører (FRI), Foreningen Bevaringsværdige Bygninger, Foreningen Biogasbranchen, Foreningen Danmarks Vilde Natur, Foreningen for Biodynamisk Jordbrug, Foreningen for Platformsøkonomi i Danmark (FPD), Foreningen for Reduceret jordbearbejdning i Danmark, Foreningen for Slutbrugere af Energi, Fors A/S, Forsikring og Pension, Forsikringsmæglerforeningen, Forskningscenter Risø, Fredericia Spildevand A/S, Frederiksberg Forsyning, Frie Funktionærer, Friluftsrådet, Fritidshusejernes Landsforening, FSE - Forskningsrådet for Samfund og Erhverv, Genanvend Biomasse, GEUS - Danmarks og Grønlands Geologiske Undersøgelser, Giftlinjen - Bispebjerg Hospital, Grakom, Green Power Denmark, Greenpeace, GreenTech Advisor, GreenWays, GrænseRegion Syd, Grøn Hverdag GTS (Godkendt Teknologisk service), HedeDanmark A/S, Hedeselskabet, Hess Denmark ApS, HK, HK -Kommunal Miljøudvalg, HOFOR A/S, HORESTA, HortiAdvice, Huset Middelfart, Højmarklaboratoriet A/S, Højvang Laboratorier A/S, Håndværksrådet, ICP A/S, Industriens Arbejdsgiverforening, Ineos Danmark, Ineos Energy, Ingeniørforeningen i Danmark (IDA), Institut for Byggeri, By og Miljø (BUILD), Institut for produktudvikling (IPU), Intelligent Energi, IT-Branchen, ITD, Justitia, Kemi & Life Science, KI-MO Danmark, Kjærgaard A/S, Kolonihaveforbundet, Kommunalteknisk Chefforening, Kommunekredit, Kommunernes Landsforening (KL), Kooperationen, KRAKA, KTC, Kyst, Land og Fjord, Københavns Havn, Københavns Kulturcenter, Københavns Universitet, Laboratoriernes Brancheforening, Landbo Limfjord, LandboForeningen Midtjylland, LandboNord, LandboSyd, LandboUngdom, Landbrug & Fødevarer, Landbrugsrådgivning Syd, Landdistrikternes Fællesråd, Landsbyggefonden, Landsforeningen af Danske Mælkeproducenter, Landsforeningen af Landsbysamfund, Landsforeningen af Solcelleejere, Landsforeningen for Bygnings- og Landskabskultur, Landsforeningen for Digelag, Landsforeningen Naboer til Kæmpevindmøller, Landsforeningen Praktisk Økologi, LCA Center, Ledernes Hovedorganisation, Lejernes Landsorganisation i Danmark, Lif, Lægeforeningen, Marine Ingredients Denmark, Mejeriforeningen, Mellemfolkeligt Samvirke, Maabjerg Energy Center – MEC, Nationalbanken, Natur og Ungdom, NGF Nature Energy, NOAH Energi og Klima, Nordisk Folkecenter for Vedvarende Energi, Nordisk konservatorforbund, Noreco, Norlys, Novafos A/S, NRGI, Organisationen Danske Museer (ODM), Parcelhusejernes Landsforening, Parcelhusejernes Landsorganisation, Plastindustrien, Praktiserende Landinspektørers Forening, Radius Elnet A/S, Rambøll Danmark, Reel Energi Oplysning (REO), Referencelaboratoriet, Regstrup Natur og miljøforening, Rådet for Grøn Omstilling, SAGRO, Sammenlutningen af Danske Småøer, SEGES, Serviceforbundet, SGS Analytics Denmark, Siemens Gamesa, Skov og Landskab, Skovdyrkerne, SMVDanmark, Solar Lightning Consultants ApS, Solenergi Danmark A/S, Spildevandsteknisk Forening, SRF Skattefaglig Forening, Statens ByggeforskningsInstitut, Synergi, Tekniq, TEKNIQ Arbejdsgiverne, Teknologirådet, Teknologisk Institut, TotalEnergies Denmark, Trefor, T-REGS, Træinfo, Turisterhvervets Samarbejdsforum, Varmepumpefabrikantforeningen, Vattenfall A/S, Vedvarende Energi, Vejle Spildevand, VEKS, Velas (tidligere LMO), VELTEK, VELTEK – VVS- og El-Tekniske Leverandørers Brancheforening, Verdens Skove, Verdensnaturfonden, Verdo, Vestjysk Landboforening, Visit Denmark, VNG Danmark AS, Wind Denmark, Wind Estate A/S, Wintershall Nordszee B. V., WWF Verdensnaturfonden, Økologisk Landsforening, Ørsted, Østdansk Landboforening, Aalborg Energikoncern, Aalborg Portland A/S, Aalborg Universitet, Aarhus Universitet og Aarhus Vand.

12. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/mindre udgifter (hvis ja, angiv omfang/hvis nej, anfør »Ingen«)	Negative konsekvenser/merudgifter (hvis ja, angiv omfang/hvis nej, anfør »Ingen«)
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Lovforslaget forventes at medføre øgede tilsynsopgaver for Vandsektortilsynet. Endvidere får kommunerne med lovforslaget opgaver med miljøvurderinger, tilladelser, godkendelse og dispensation af grundvandssænkende foranstaltninger, der er samfundsøkonomisk hensigtsmæssige, såfremt den relevante lovgivning kræver det. Kommuner får opgaver med behandling af ansøgninger om tilladelser til bortledning og sænkning af grundvand. Påvirkning af spildevandsforsyningsselskabernes omkostninger og økonomiske rammer kan have effekt på taksterne til forbrugere, herunder stat, regioner og kommuner som grundejere.
Implementeringskonsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Kommunerne får med lovforslaget en række administrative opgaver, bl.a. vedr. revision af spildevandsplaner, udstedelse af tilladelser, godkendelser og dispensationer og tilsyn, som medfører udgifter for kommunerne, jf. beskrivelsen i pkt. 5.2. Staten får en ny opgave med vejledning af kommunerne om de ændrede regler.
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet m.v.	Med lovforslaget gives der mulighed for, at spildevandsforsyningsselskaberne gennemfører	Påvirkning af spildevandsforsyningsselskabernes omkostninger og økonomiske rammer kan have

	kollektive grundvandssænkende foranstaltninger, der vil afhjælpe problemer med terrænnært grundvand ved både erhvervs-ejendomme og boliger.	effekt på taksterne til forbrugere, herunder erhvervslivet. Dokumentationskrav kan medføre meromkostninger for spildevandsforsyningsselskaber. Ligeledes kan afgifter til Vandsektortilsynet stige og medføre meromkostning for spildevandsforsyningsselskaberne.
Administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.	Ingen	Med lovforslaget vil der fremover kræves tilladelse til at bortlede eller sænke grundvandsstanden, hvis der bortledes mere end 10.000 m ³ /år. Det forventes, at få virksomheder vil have et begrænset tidsforbrug i forbindelse med ansøgning, jf. pkt. 6.2. Lovforslaget medfører administrative udgifter til spildevandsforsyningsselskaberne til opfyldelse af bl.a. dokumentationskrav.
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Klimamæssige konsekvenser	Det har ikke være muligt for Miljø- og Ligestillingsministeriet at kvantificere de absolutte konsekvenser for klima ved implementeringen af lovforslaget. Konsekvenserne vil afhænge af de konkrete løsninger, der vælges af spildevandsforsyningsselskaberne og af resultatet af de konkrete projekter. Samlet set vurderes der derfor, at lovforslaget har begrænsede klimamæssige konsekvenser, da der er tale om mindre både negative og positive påvirkninger.	Ingen
Miljø- og naturmæssige konsekvenser	Lovforslaget medvirker til en bedre drift af spildevandsanlæg og mindre udslip af uønskede stoffer til vandmiljøet og lave-	Ingen

	re energiforbrug på rensningsanlægget. Med lovforslaget vil der kunne etableres ny eller reetableres rekreativ natur som en del af håndteringen af det bortledte vand.	
Forholdet til EU-retten	Ændringerne i loven vurderes nødvendige, bl.a. af hensyn til at spildevandsforsyningsselskabernes grundvandssænkende foranstaltninger bør være omfattet et tilladelseskrav. Lovforslaget indeholder herudover ikke EU-retlige aspekter.	
Er i strid med de fem principper for implementering af erhvervsrettet EU-regulering (der i relevant omfang også gælder ved implementering af ikke-erhvervsrettet EU-regulering) (sæt X)	Ja	Nej X

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Lov om miljøbeskyttelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 1093 af 11. oktober 2024 (herefter benævnt miljøbeskyttelsesloven), regulerer adskillige steder i lovens kapitel 4 om beskyttelse af overfladevand, i kapitel 8 om ekspropriation og i kapitel 9 om tilsyn forhold vedr. spildevandsforsyningsselskaber, der er omfattet af § 2, stk. 1, i lov om vandsektorens organisering og økonomiske forhold.

Lov om vandsektorens organisering og økonomiske forhold blev med lov nr. 1567 af 27. december 2019 om ændring af lov om vandsektorens organisering og økonomiske forhold, lov om elforsyning, lov om varmforsyning og selskabsskatteloven forsynet med populærtitlen »vandsektorloven«, jf. lovens § 1, nr. 1.

Det foreslås overalt i miljøbeskyttelsesloven at ændre »lov om vandsektorens organisering og økonomiske forhold« til: »vandsektorloven«.

Den foreslåede ændring vil indebære, at der ved henvisninger i lov om miljøbeskyttelse til lov om vandsektorens organisering og økonomiske forhold vil blive anvendt populærtitlen »vandsektorloven«.

Til nr. 2

Det følger af overskriften til miljøbeskyttelseslovens kapitel 4, at kapitlet vedrører beskyttelse af overfladevand.

Det foreslås, at *overskriften* til miljøbeskyttelseslovens kapitel 4 affattes, således: »Beskyttelse af overfladevandområder m.v.«.

Forslaget skal ses i sammenhæng med lovforslagets § 1, nr. 4, hvormed der foreslås indsat et nyt stk. 2 i § 32. Efter den foreslåede bestemmelse i § 32, stk. 2, vil kommunalbestyrelsen skulle fastlægge områder, hvor terrænnært grundvand medfører fare for oversvømmelse af infrastruktur og bygninger eller for uønsket indsivning i spildevandsanlæg, som tilhører spildevandsforsyningsselskaber omfattet af § 2, stk. 1, i vandsektorloven. Forslaget skal endvidere ses i sammenhæng med lovforslagets § 1, nr. 11, hvormed der foreslås indsat et nyt stk. 2 i § 32 b. Efter den foreslåede bestemmelse i § 32 b, stk. 2, vil spildevandsforsyningsselskaber omfattet af § 2, stk. 1, i vandsektorloven, få en pligt til at forsyne områder, som kommunalbestyrelsen fastlægger i spildevandsplanen med grundvandssænkende foranstaltninger, hvis det er samfundsøkonomisk hensigtsmæssigt. Endvidere indeholder kapitlet allerede regler, som har til formål at beskytte overfladevandområder, men som efter fast praksis også kan anvendes til at regulere støj og lugtgener fra spildevandsanlæg, jf. miljøbeskyttelseslovens § 30.

Den foreslåede ændring vil indebære, at overskriften vil være dækkende for indholdet i kapitlet, og at overskriften herudover bringes i overensstemmelse med det gældende indhold i kapitlet.

Til nr. 3

Det følger af miljøbeskyttelseslovens § 30, stk. 1, 1. pkt., at hvis et spildevandsanlæg ikke fungerer miljømæssigt forsvarligt, herunder ikke opfylder eller tilgodeser de krav, der er fastsat efter § 28 og § 29, samt forudsætninger fastsat efter § 32, stk. 4, kan tilsynsmyndigheden påbyde, at der foretages den nødvendige forbedring eller fornyelse af anlægget.

Det følger af bestemmelsen i miljøbeskyttelseslovens § 32, stk. 4, 1. pkt., at miljøministeren kan fastsætte nærmere regler for planlægningen for bortskaffelse af spildevand i kommunen efter stk. 1, og efter bestemmelsen i stk. 4, 3. pkt., at ministeren kan bestemme eller fastsætte regler om, at nærmere angivne forudsætninger skal lægges til grund for planlægningen og administrationen af loven. Bemyndigelsen i § 32, stk. 4, 3. pkt., er ikke udnyttet i dag.

Det foreslås med ændringen af § 30, stk. 1, 1. pkt., at »§ 32, stk. 4« ændres til »§ 32, stk. 5«.

Den foreslåede ændring er en konsekvens af indsættelse af et nyt stk. 2 i § 32, således at stk. 2-5, herefter bliver stk. 3-6, jf. lovforslagets § 1, nr. 4.

Med den foreslåede henvisning til § 32, stk. 5, er der ikke tilsigtet en ændring af påbudsbestemmelsen i § 30.

Til nr. 4

Det følger af miljøbeskyttelseslovens § 32, stk. 1, 1. pkt., at kommunalbestyrelsen udarbejder en plan for bortskaffelse af spildevand i kommunen, hvor kloakeringsområder for de enkelte spildevandsforsyningsselskaber, som er omfattet af § 2, stk. 1, i vandsektorloven, fastlægges.

Kommunens spildevandsplan udgør det planmæssige grundlag for spildevandshåndteringen i den enkelte kommune. Spildevandsplanerne kan endvidere udarbejdes på tværs af kommunegrænserne, jf. miljøbeskyttelseslovens § 32, stk. 1, 2. pkt.

De nærmere regler om spildevandsplanen er fastsat i § 32, stk. 2 og 3, og regler fastsat i medfør af § 32, stk. 4 og 5. For nærmere om gældende ret se lovforslagets almindelige bemærkninger pkt. 3.1.1.

Miljøbeskyttelsesloven indeholder i dag ikke regler for planlægning i kommunerne for håndtering af terrænnært grundvand.

Det foreslås at indsætte et nyt § 32, *stk. 2*, hvorefter kommunalbestyrelsen i spildevandsplanen fastlægger områder, inden for eksisterende eller planlagte kloakerede områder til håndtering af tag- og overfladevand, jf. stk. 1, 1. pkt., hvor terrænnært grundvand medfører en fare for oversvømmelse af infrastruktur og bygninger eller for uønsket indsivning i spildevandsanlæg, der tilhører spildevandsforsyningsselskaber, som er omfattet af § 2, stk. 1, i vandsektorloven.

Ved terrænnært grundvand i denne sammenhæng forstås det vand, som står under terræn og som medfører en fare for oversvømmelse af infrastruktur og bygninger eller for uønsket indsivning i spildevandsanlæg. Terrænnært grundvand omfatter ikke eventuelle oversvømmelser fra kyst, vandløb og søer, og oversvømmelser fra tag- og overfladevand (regnvand). I det omfang, at det er muligt at identificere, at faren for oversvømmelse af infrastruktur og bygninger eller for uønsket vand i spildevandsanlæg er forårsaget af indsivende havvand, vil der heller ikke være tale om terrænnært grundvand. Se yderligere herom i lovforslagets almindelige bemærkninger i pkt. 3.1.2.

Ved kloakerede områder til håndtering af tag- og overfladevand forstås, at tag- og overfladevand (regnvand) håndteres af spildevandsforsyningsselskabet i enten fælles kloakledninger (dvs. spildevand og regnvand afledes i samme ledningsnet) eller separate kloakledninger (dvs. spildevand og regnvand afledes i hver deres ledningsnet).

Et eksisterende kloakeret område til håndtering af tag- og overfladevand er et område, som i spildevandsplanen, jf. miljøbeskyttelseslovens § 32, stk. 1, er planlagt kloakeret, og hvor spildevandsforsyningsselskabet, omfattet af § 2, stk. 1, i vandsektorloven, har gennemført kloakering.

Et område, som er planlagt kloakeret til håndtering af tag- og overfladevand, er et område, hvor kommunalbestyrelsen i spildevandsplanen har planlagt området kloakeret, men hvor spildevandsforsyningsselskabet, jf. ovenfor, ikke har gennemført kloakeringen til håndtering af tag- og overfladevand.

Ved fare for oversvømmelse af infrastruktur og bygninger forstås, at terrænnært grundvand står i et niveau, som vil kunne forårsage skader både over og under terræn på f.eks. vejkanter, broer, kældre og bygningsfundamenter.

Ved fare for uønsket indsivning i spildevandsanlæg, der tilhører spildevandsforsyningsselskaber, forstås, at selskabet har konstateret eller vil kunne konstatere uønsket vand i deres ledninger og renseanlæg.

De områder, som efter den foreslåede bestemmelse vil skulle fastlægges, vil være områder, hvor relevante

kortlægninger, data m.v. viser, at der er en sandsynlighed for, at terrænnært grundvand vil kunne medføre en fare for oversvømmelse af infrastruktur og bygninger eller for uønsket indsivning i spildevandsanlæg, der tilhører spildevandsforsyningsselskaber, omfattet af § 2, stk. 1, i vandsektorloven. Se nærmere om den foreslåede bemyndigelse til at fastsætte regler om bl.a. kortlægning i lovforslagets § 1, nr. 7, og bemærkningerne hertil.

Den foreslåede bestemmelse i § 32, stk. 2, vil indebære en løbende forpligtigelse for kommunalbestyrelsen til at fastlægge områder i spildevandsplanen til håndtering af terrænnært grundvand inden for de til en hver tid eksisterende eller planlagte kloakerede områder i spildevandsplanen til håndtering af tag- og overfladevand.

De gældende regler i § 32, stk. 2, der bliver stk. 3, hvorefter spildevandsplanen ikke må stride mod regler om indsatsprogram udstedt med hjemmel i lov om vandplanlægning, kommuneplanen og forudsætninger efter § 32, stk. 4, der bliver stk. 5, vil tilsvarende finde anvendelse på fastlæggelse af områder efter den foreslåede § 32, stk. 2.

Tilsvarende vil bestemmelsen i § 32, stk. 3, der bliver stk. 4, hvorefter kommunalbestyrelsens vedtagelse af en spildevandsplan ikke kan påklages til anden administrativ myndighed finde anvendelse for kommunalbestyrelsens planlægning for håndtering af terrænnært grundvand i spildevandsplanen. Dette vil indebære, at kommunalbestyrelsens vedtagelse af en spildevandsplan, hvori områder fastlægges i medfør af den foreslåede § 32, stk. 2, jf. lovforslagets § 1, nr. 4, således heller ikke kan påklages til anden administrativ myndighed.

Det er hensigten at fastsætte nærmere regler om planlægningen efter den foreslåede § 32, stk. 2, herunder om områder, som kommunalbestyrelsen ikke må fastlægge i medfør af § 32, stk. 4, der bliver stk. 5. For nærmere om § 32, stk. 4, der bliver stk. 5, vedrørende planlægningen efter den foreslåede stk. 2, henvises der til de specielle bemærkninger til lovforslagets § 1, nr. 6-8.

Det bemærkes, at bestemmelsen i § 32, stk. 5, der bliver stk. 6, vedrørende håndteringen af tag- og overfladevand ikke vil være relevant for fastlæggelsen af områder i medfør af den foreslåede § 32, stk. 2.

Den foreslåede bestemmelse vil endelig skulle ses i sammenhæng med den foreslåede § 32 b, stk. 2, hvorefter spildevandsforsyningsselskaber, som er omfattet af § 2, stk. 1, i vandsektorloven, pålægges en forsyningspligt med grundvandssænkende foranstaltninger for de områder, som kommunalbestyrelsen fastlægger i medfør af den foreslåede § 32, stk. 2, hvis det er samfundsøkonomisk hensigtsmæssigt efter regler fastsat i medfør af den foreslåede § 32 b, stk. 8. For nærmere herom henvises til den foreslåede § 32 b, stk. 2, jf. lovforslagets § 1, nr. 11, og bemærkningerne hertil.

Til nr. 5

Det følger af miljøbeskyttelseslovens § 32, stk. 2, at spildevandsplanen ikke må stride mod regler om indsatsprogram udstedt med hjemmel i lov om vandplanlægning, kommuneplanen og forudsætninger efter stk. 4.

Det foreslås i § 32, *stk. 2*, der bliver stk. 3, at »stk. 4« ændres til »stk. 5«.

Den foreslåede ændring er en konsekvens af, at der med lovforslagets § 1, nr. 4, indsættes et nyt stk. 2 i § 32, hvorefter § 32, stk. 2-5, bliver stk. 3-6.

Bestemmelsen i § 32, stk. 2, der bliver stk. 3, vil også finde anvendelse for planlægningen efter den foreslåede bestemmelse i § 32, stk. 2, jf. lovforslagets § 1, nr. 4 og bemærkningerne hertil.

Til nr. 6

Miljøbeskyttelseslovens § 32, stk. 4, indeholder en bemyndigelse for miljøministeren til at fastsætte nærmere regler om planlægningen for bortskaffelse af spildevand efter § 32, stk. 1, herunder om planens indhold, inddragelse af offentligheden, tidsfrister og procedure herfor. Inddragelse af offentligheden kan ske udelukkende ved digital annoncering. Ministeren kan endvidere bestemme og fastsætte regler om, at nærmere angivne forudsætninger skal lægges til grund for planlægningen og administrationen af loven.

Bemyndigelsen i stk. 4, 1. og 2. pkt., er udnyttet i bekendtgørelse om spildevandstilladelser m.v. efter miljøbeskyttelseslovens kapitel 3 og 4 (herefter benævnt spildevandsbekendtgørelsen) som fastsætter nærmere regler om de kommunale spildevandsplaner, herunder de indholdsmæssige krav til planen. Bekendtgørelsen indeholder endvidere regler om, at spildevandsplanen skal ajourføres af kommunalbestyrelsen, når der sker ændringer i forudsætningerne herfor. Forud for planens vedtagelse skal forslaget til planen forhandles med spildevandsforsyningsselskabet og skal derefter i 8 ugers offentlig høring på kommunens hjemmeside. Kommunalbestyrelsen offentliggør spildevandsplanen, når den er vedtaget, jf. spildevandsbekendtgørelsens §§ 6-8.

Det foreslås, at der i § 32, *stk. 4, 1. pkt.*, der bliver stk. 5, 1. pkt., efter »stk. 1« indsættes: »og 2«.

Den foreslåede ændring vil indebære, at bemyndigelsen for miljøministeren til at fastsætte nærmere regler om planlægningen efter § 32, stk. 1, herunder om planens indhold, inddragelse af offentligheden, tidsfrister og procedure herfor, udvides til også at omfatte planlægningen efter den foreslåede § 32, stk. 2, jf. lovforslagets § 1, nr. 4, og bemærkningerne hertil.

Det er hensigten, at der med hjemmel i stk. 4, 1. pkt., der bliver stk. 5, 1. pkt., vil blive fastsat regler i spildevandsbekendtgørelsen om planlægningen efter den foreslåede § 32, stk. 2.

I den forbindelse forventes det, at der vil blive fastsat regler om, at spildevandsplanen skal indeholde oplysninger om de planlagte grundvandssænkende foranstaltninger, herunder den forventede tidsmæssige gennemførelse heraf, oplysninger om de gennemførte foranstaltninger, samt oplysninger om ledningsnet til afledning af terrænnært grundvand. Se nærmere om ledningsnettet i lovforslagets § 1, nr. 13, og bemærkningerne hertil.

Der forventes endvidere, at der vil blive fastsat regler om, at kommunalbestyrelsen skal udtage fastlagte områder eller dele af fastlagte områder til håndtering af terrænnært grundvand af spildevandsplanen igen i de tilfælde, hvor spildevandsforsyningsselskaberne ikke må foretage grundvandssænkende foranstaltninger som følge af manglende samfundsøkonomisk hensigtsmæssighed. For nærmere om spildevandsforsyningsselskabernes foreslåede forsyningspligt med grundvandssænkende foranstaltninger og beregning af foranstaltningernes samfundsøkonomiske hensigtsmæssighed henvises til den foreslåede § 32 b, stk. 2 og 8, jf. lovforslagets § 1, nr. 11 og 19, og bemærkningerne hertil.

Det forventes desuden, at der vil blive fastsat regler om, at spildevandsplanen skal indeholde oplysninger om relevante kortlægning, data m.v., der er lagt til grund ved planlægningen.

Herudover er det hensigten, at der vil blive fastsat regler om tidsfrister for kommunalbestyrelsens planlægning i medfør af den foreslåede § 32, stk. 2. Det er hensigten at fastsætte en frist, indenfor hvilken de første planlægninger på baggrund af eksisterende viden, som f.eks. kendte kortlægninger, data og viden, skal være gennemført, og en frist (eller eventuelt flere) til en opdatering af planlægningen på baggrund af eventuel yderligere viden til brug for fastlæggelsen af områderne. Der vil kunne fastsættes andre frister for planlægningen i medfør af den foreslåede § 32, stk. 2, jf. lovforslagets § 1, nr. 4, hvis det vurderes hensigtsmæssigt. Herefter er det hensigten, at opdatering af spildevandsplanen vil skulle følge den almindelige revision, når der sker ændringer i forudsætningerne for planlægningen.

Det forventes endvidere, at reglerne i spildevandsbekendtgørelsens §§ 6-8 om inddragelse af offentligheden, tidsfrister og procedure tilsvarende vil finde anvendelse for planlægningen i medfør af den foreslåede § 32, stk. 2, jf. lovforslagets § 1, nr. 3.

Det bemærkes, at den gældende bestemmelse i stk. 4, 2. pkt., der bliver stk. 5, 2. pkt., hvorefter inddragelse af offentligheden kan ske udelukkende ved digital annoncering ligeledes vil kunne finde anvendelse for planlægning efter den foreslåede § 32, stk. 2.

Den foreslåede ændring af bemyndigelsen i stk. 4, 1. pkt., der bliver stk. 5, 1. pkt., vil endvidere kunne udnyttes til at fastsætte andre regler om planlægningen efter den foreslåede § 32, stk. 2, end de ovenfor nævnte.

Den foreslåede udvidede bemyndigelse i stk. 4, 1. pkt., skal ses i sammenhæng med den foreslåede udvidelse af den gældende bemyndigelse i § 32, stk. 4, 3. pkt., om hjemmel til også at fastsætte regler om, at nærmere angivne forudsætninger skal lægges til grund for planlægningen m.v. og den foreslåede indsættelse af 4. pkt. i § 32, stk. 4, vedrørende hjemmel til at fastsætte regler om, at visse områder ikke skal kunne fastlægges efter den foreslåede § 32, stk. 2, jf. lovforslagets § 1, nr. 7 og 8, og bemærkningerne hertil.

Til nr. 7

Miljøbeskyttelseslovens § 32, stk. 4, 3. pkt., indeholder bemyndigelse for miljøministeren til at bestemme og fastsætte regler om, at nærmere angivne forudsætninger skal lægges til grund for planlægningen efter stk. 1 og administrationen af loven.

Bemyndigelsen er ikke udnyttet i dag.

Det foreslås i § 32, *stk. 4, 3. pkt.*, der bliver stk. 5, 3. pkt., at der efter »nærmere angivne forudsætninger« indsættes: », herunder kortlægning, data m.v.,«.

Det foreslåede skal ses i sammenhæng med den foreslåede ændring af § 32, stk. 4, 1. pkt., hvorved bemyndigelsen for miljøministeren til at fastsætte nærmere regler for planlægningen efter § 32, stk. 1, udvides til også at omfatte planlægningen efter den foreslåede § 32, stk. 2. Se nærmere herom lovforslagets § 1, nr. 4 og 6, og bemærkningerne hertil.

Den foreslåede ændring af § 32, stk. 4, 3. pkt., vil indebære, at der også kan fastsættes regler om, at særlig viden, antagelser eller anden nødvendig baggrundsforståelse eller specifikt materiale, skal lægges til grund ved planlægningen efter § 32, stk. 1, og den foreslåede § 32, stk. 2.

Dette vil f.eks. kunne omfatte statslige kortlægninger eller data om grundvandsdannelse og terrænnært grundvand inden for en kommunes område eller at kommunalbestyrelsen i øvrigt skal lægge konkret lokal viden om forholdene i kommunen til grund for planlægningen i medfør af § 32, stk. 1, og den foreslåede § 32, stk. 2.

De nærmere regler herom forventes udmøntet i spildevandsbekendtgørelsen.

Til nr. 8

Efter § 32, stk. 4, i miljøbeskyttelsesloven kan miljøministeren fastsætte nærmere regler om planlægningen efter § 32, stk. 1, herunder om planens indhold, inddragelse af offentligheden, tidsfrister og procedure herfor. Ministeren kan endvidere bestemme og fastsætte regler om, at nærmere angivne forudsætninger skal lægges til grund for planlægningen og administrationen af loven.

Der kan ikke i medfør af den gældende bemyndigelsesbestemmelse fastsættes regler om, at visse områder ikke må fastlægges i spildevandsplanen.

Det foreslås i § 32, *stk. 4*, der bliver *stk. 5*, at indsætte som 4. pkt.; Ministeren kan i den forbindelse fastsætte regler om, at visse områder ikke må fastlægges efter *stk. 2*.

Det foreslåede vil indebære, at miljøministeren vil kunne fastsætte regler om, at kommunalbestyrelsen ved fastlæggelsen af områder til håndtering af terrænnært grundvand i medfør af den foreslåede § 32, stk. 2, jf. lovforslagets § 1, nr. 4, ikke må fastlægge visse områder inden for de kloakerede områder til håndtering af tag- og overfladevand, som ellers ville kunne opfylde kravene i den foreslåede § 32, stk. 2, og regler udstedt i medfør af § 32, stk. 4, 1-3. pkt., som bliver *stk. 5*, 1.-3. pkt., til at blive fastlagt i spildevandsplanen.

Dette vil f.eks. kunne være nye byområder, hvor kommunalbestyrelsen i medfør af lov om planlægning skal fastsætte retningslinjer for etablering af afværgeforanstaltninger for de områder, der er i fare for oversvømmelse eller erosion. Det vil herudover også kunne være områder, hvor det er åbenlyst for kommunalbestyrelsen, at spildevandsforsyningsselskaberne ikke vil kunne eller må gennemføre grundvandssænkende foranstaltninger. Dette vil f.eks. kunne være hvis det er fysisk umuligt for spildevandsforsyningsselskaberne at gennemføre grundvandssænkende foranstaltninger, hvis det er åbenlyst, at det ikke er samfundsøkonomisk hensigtsmæssigt, eller hvis det er åbenlyst, at spildevandsforsyningsselskaberne ikke vil kunne opnå de nødvendige tilladelser, dispensationer eller godkendelser

Det forventes, at der vil blive fastsat regler herom i spildevandsbekendtgørelsen. Spildevandsbekendtgørelsen forventes revideret efter en periode med erfaringsopsamling, hvis erfaringsopsamlingen viser, at der er behov herfor, herunder at der viser sig andre områder end nævnt ovenfor, hvor der ikke bør eller kan gennemføres grundvandssænkende foranstaltninger, eller at det i øvrigt er åbenlyst, at området ikke bør fastlægges i spildevandsplanen.

Til nr. 9

Det følger af miljøbeskyttelseslovens § 32, stk. 5, nr. 3, at miljøministeren efter forhandling med klima-, energi- og forsyningsministeren og erhvervsministeren kan fastsætte regler om, at kommunalbestyrelsen i planlægningen efter stk. 1, kan pålægge spildevandsforsyningsselskaberne at fastsætte et serviceniveau for håndteringen af tag- og overfladevand i medfør af reglerne i miljøbeskyttelseslovens § 32 b, stk. 6, og at lægge specifikke forudsætninger til grund for den samfundsøkonomiske analyse.

Det foreslås i § 32, *stk. 5, nr. 3*, der bliver *stk. 6, nr. 3*, at »stk. 6« ændres til »stk. 7«.

Den foreslåede ændring er en konsekvens af den foreslåede § 32 b, stk. 2, hvorefter § 32 b, stk. 2-6, herefter bliver § 32 b, stk. 3-7, jf. lovforslagets § 1, nr. 11. Der er herved ikke tilsigtet nogen ændring af retstilstanden.

Til nr. 10

Det følger af miljøbeskyttelseslovens § 32 a, stk. 1, at den der er ansvarlig for driften af et spildevandsforsyningsselskab, omfattet af § 2, stk. 1, i vandsektorloven, efter anmodning fra kommunalbestyrelsen skal give alle oplysninger, herunder om økonomiske og regnskabsmæssige forhold, som har betydning for kommunalbestyrelsens planlægning efter § 32, stk. 1.

Overtrædelse af § 32 a, stk. 1, kan straffes med bøde, jf. miljøbeskyttelseslovens § 110, stk. 1, nr. 7.

Bestemmelsen blev indsat ved lov nr. 460 af 12. juni 2009, og det fremgår af bemærkningerne, at bestemmelsen giver kommunalbestyrelsen mulighed for, at indhente oplysninger fra spildevandsforsyningsselskabet, som kommunen ikke selv er i besiddelse af, men som, jf. miljøbeskyttelseslovens § 32, stk. 1, og spildevandsbekendtgørelsen, skal indgå i kommunens spildevandsplan, jf. Folketingstidende 2008-2009, tillæg A, side 4694.

Det foreslås i § 32 a, *stk. 1*, at indsætte efter »§ 32, stk. 1«: »og 2«.

Den foreslåede ændring af § 32 a, stk. 1, vil indebære, at kommunalbestyrelsens adgang til at anmode spildevandsforsyningsselskaberne om oplysninger til brug for planlægningen i medfør af miljøbeskyttelseslovens § 32, stk. 1, udvides til også at vedrøre kommunalbestyrelsens planlægning i medfør af den foreslåede § 32, stk. 2, jf. lovforslagets § 1, nr. 4, og bemærkningerne hertil.

Kommunalbestyrelsen vil således også kunne anmode spildevandsforsyningsselskaberne om oplysninger, som kommunalbestyrelsen ikke selv er i besiddelse af vedrørende terrænnært grundvand. Det vil f.eks. kunne være oplysninger om uønsket indsivning af terrænnært grundvand i spildevandsforsyningsselskabets spildevandsanlæg eller oplysninger om, hvor problemerne med oversvømmelse fra terrænnært grundvand kan lokaliseres til. Der vil være tale om oplysninger som spildevandsforsyningsselskabet er i besiddelse af, men som kommunalbestyrelsen ikke selv er i besiddelse af.

Reglerne i § 32 a, stk. 2-4, vil ligeledes finde anvendelse for planlægningen i medfør af den foreslåede § 32, stk. 2, jf. lovforslagets § 1, nr. 4.

Undladelse af at meddele oplysninger i medfør af § 32 a, stk. 1, er strafbelagt i medfør af § 110, stk. 1, nr. 7.

Til nr. 11

Det følger af den gældende § 32 b, stk. 1, at spildevandsforsyningsselskaber, som er omfattet af § 2, stk. 1, i vandsektorloven har en pligt til at forsyne ejendomme, der ligger inden for spildevandsforsyningsselskabets kloakeringsområder, som fastlægges af kommunalbestyrelsen i spildevandsplanen, jf. miljøbeskyttelseslovens § 32 b, stk. 1. Forsyningspligten forstås således, at spildevandsforsyningsselskabet forpligtes til at føre stikledning frem til grundgrænsen, modtage spildevandet fra ejendommen og transportere dette videre til behandling, jf. bemærkningerne til § 32 b, stk. 1, Folketingstidende 2015-2016, tillæg A, L91 som fremsat, side 68.

For nærmere om gældende ret se lovforslagets almindelige bemærkninger pkt. 3.2.1.

Forsyningspligten efter § 32 b, stk. 1, omfatter ikke grundvandssænkende foranstaltninger til håndtering af terrænnært grundvand. I dag er hver grundejer selv ansvarlig for at håndtere og finansiere forebyggelse og udbedring af skader fra terrænnært grundvand gennem individuelle løsninger. For nærmere om håndteringen af det terrænnære grundvand henvises til lovforslagets almindelige bemærkninger pkt. 3.2.

Det foreslås at indsætte et nyt § 32 b, stk. 2, hvorefter spildevandsforsyningsselskaber, som er omfattet af § 2, stk. 1, i vandsektorloven, er forpligtet til at forsyne områder, som fastlagt af kommunalbestyrelsen, jf. § 32, stk. 2, med grundvandssænkende foranstaltninger i spildevandsforsyningsselskabets kloakeringsområde, jf. stk. 1, hvis det er samfundsøkonomisk hensigtsmæssigt efter regler fastsat i medfør af stk. 8.

Den foreslåede bestemmelse vil indebære en pligt for spildevandsforsyningsselskabet til at forsyne områder med grundvandssænkende foranstaltninger i spildevandsforsyningsselskabernes kloakeringsområder, som fastlagt af kommunalbestyrelsen i spildevandsplanen, hvis det efter regler fastsat i medfør af den foreslåede § 32 b, stk. 8, vil være samfundsøkonomisk hensigtsmæssigt at forsyne området.

Den foreslåede forsyningspligt vil omfatte områder, som ligger inden for eksisterende eller planlagte kloakerede områder til håndtering af tag- og overfladevand (regnvand), og hvor terrænnært grundvand medfører en fare for oversvømmelse af infrastruktur og bygninger eller for uønsket indsivning i spildevandsanlæg, der tilhører nævnte spildevandsforsyningsselskaber, jf. den foreslåede § 32, stk. 2. For nærmere herom henvises til den foreslåede § 32, stk. 2, jf. lovforslagets § 1, nr. 4, og bemærkningerne hertil. Kloakerede områder skal forstås i overensstemmelse med § 32, stk. 1.

Ved grundvandssænkende foranstaltninger forstås foranstaltninger som har en generel grundvandssænkende effekt på det terrænnære grundvand. Det kan f.eks. være anlæg af grøfter, dræn eller en 3. ledning til afledning af det terrænnære grundvand eller lignende med det formål at lede vandet væk fra området. Grundvandssænkning kan f.eks. også ske via grundvandsboringer, hvor grundvand pumpes op og ledes væk.

Det afledte terrænnære grundvand vil blive håndteret som spildevand, og anlæg, der afleder det terrænnære grundvand, vil blive en del af spildevandsforsyningsselskabets spildevandsanlæg og ledningsnet. For nærmere herom se lovforslagets almindelige bemærkninger pkt. 3.1.2 og 3.2.2.

Det foreslåede vil endvidere indebære, at spildevandsforsyningsselskabet efter den foreslåede bestemmelse kun vil være forpligtet til at gennemføre grundvandssænkende foranstaltninger for et område, hvis beregninger efter regler fastsat i medfør af den foreslåede § 32 b, stk. 8, viser at det vil være samfundsøkonomisk hensigtsmæssigt at forsyne området med disse foranstaltninger.

Det nærmere omfang af forsyningspligten og tidsfrist for opfyldelse heraf vil blive aftalt af kommunalbestyrelsen og spildevandsforsyningsselskabet i forbindelse med de årlige drøftelser om forsyningsforholdene i kommunen. Kan der ikke opnås en aftale på rimelige vilkår eller overtrædes aftalen af spildevandsforsyningsselskaberne kan kommunalbestyrelsen påbyde at forsyne et område inden for det kloakeringsområde som er fastsat i spildevandsplanen inden for en nærmere frist. Se nærmere om den foreslåede ændring af § 32 b, stk. 3-5, jf. lovforslagets § 1, nr. 15-17 og bemærkningerne hertil.

Den foreslåede forsyningspligt forudsætter, at spildevandsforsyningsselskabet vil kunne opnå de nødvendige tilladelser, dispensationer og godkendelser i medfør af miljøbeskyttelsesloven eller anden relevant lovgivning for at kunne gennemføre forsyningspligten. F.eks. vil selskabet efter omstændighederne skulle indhente en udledningstilladelse efter miljøbeskyttelseslovens § 28, stk. 1, til udledning af terrænnært grundvand til vandløb, søer eller havet eller en tilladelse efter den foreslåede bestemmelse i vandforsyningslovens § 26, stk. 1, til at foretage grundvandssænkende foranstaltninger. For nærmere om tilladelseskravet til grundvandssænkninger se lovforslagets almindelige bemærkninger pkt. 3.3.

I de tilfælde, hvor forsyningspligten opfyldes med anlæg af f.eks. en tredje ledning til en ejendoms skelgrænse vil de gældende regler om pligt om tilslutning til anlæg, der tilhører spildevandsforsyningsselskaberne, jf. miljøbeskyttelseslovens § 28, stk. 3 og 4, og § 30, stk. 1, kunne finde anvendelse. Reglerne om ekspropriation til fordel for spildevandsanlæg, jf. miljøbeskyttelseslovens § 58, vil ligeledes kunne finde anvendelse for spildevandsanlæg, der anlægges som led i den foreslåede forsyningspligt. For nærmere om ekspropriation se lovforslagets almindelige bemærkninger pkt. 3.2.1.

Bestemmelsen i § 32 b, stk. 2, 1. pkt., om forbud mod at anlægge ledningsnet i strid med spildevandsplanen vil ligeledes finde anvendelse på den foreslåede bestemmelse i § 32 b, stk. 2. Se nærmere herom i lovforslagets § 1, nr. 13, og bemærkningerne hertil.

Kommunalbestyrelsen vil føre tilsyn med den foreslåede forsyningspligt efter miljøbeskyttelseslovens § 65.

Til nr. 12

Det følger af miljøbeskyttelseslovens § 32 b, stk. 2, 2. pkt., at spildevandsforsyningsselskaber alene er forpligtet til at opfylde et i spildevandsplanen fastsat serviceniveau for håndtering af tag- og overfladevand, hvis det er fastsat i overensstemmelse med regler fastsat i medfør af § 32, stk. 5. Det fremgår af § 32, stk. 2, 3. pkt., at hvis kommunalbestyrelsen i spildevandsplanen har bestemt, at serviceniveauet skal fastsættes af spildevandsforsyningsselskabet, eller hvis kommunalbestyrelsen i øvrigt ikke har fastsat et serviceniveau i spildevandsplanen i overensstemmelse med regler fastsat i medfør af § 32, stk. 5, skal spildevandsforsyningsselskabet fastsætte et serviceniveau i henhold til regler fastsat i medfør af stk. 6 og § 32, stk. 5.

Det foreslås i § 32 b, stk. 2, 2. pkt., og to steder i 3. pkt., der bliver stk. 3, 2. og 3. pkt., at ændre »§ 32, stk. 5« til: »§ 32, stk. 6«.

Den foreslåede ændring er en konsekvens af, at der med lovforslagets § 1, nr. 4, indsættes et nyt stk. 2 i § 32, hvorefter § 32, stk. 2-5, bliver stk. 3-6, jf. lovforslagets § 1, nr. 4. Der er med ændringen ikke tilsigtet nogen ændringer i retstilstanden.

Til nr. 13

Det følger af miljøbeskyttelseslovens § 32 b, stk. 2, 1. pkt., at spildevandsforsyningsselskaber, som er omfattet af § 2, stk. 1, i vandsektorloven, ikke må anlægge ledningsnet i strid med spildevandsplanen, jf. miljøbeskyttelseslovens § 32, stk. 1.

Efter bemærkningerne til bestemmelsen indebærer dette, at spildevandsforsyningsselskaberne skal anlægge ledningsnet i overensstemmelse med den politisk vedtagne spildevandsplan, og at ledningerne skal dimensioneres således, at ledningerne sikrer en god og effektiv afledning af alt spildevand, herunder tag- og overfladevand, jf. Folketingstidende 2015-2016, A, L91 som fremsat, side 68.

Begrebet ledningsnet skal bl.a. forstås i overensstemmelse med spildevandsbekendtgørelsens § 3, nr. 7, hvorefter der ved spildevandsanlæg forstås åbne såvel som lukkede ledninger og andre anlæg, der tjener til afledning eller behandling af spildevand m.v. i forbindelse med udledning til vandløb, søer eller havet, afledning til jorden eller anden form for bortskaffelse. Begrebet omfatter således alle spildevandsforsyningsselskabets ledninger, pumper m.v. Det vil sige det, der transporterer spildevand for at sikre en god afledning.

Det foreslås i § 32 b, stk. 2, 1. pkt., der bliver stk. 3, 1. pkt., at indsætte efter »stk. 1«: »og 2«.

Det foreslåede vil indebære, at pligten i den gældende § 32 b, stk. 2, 1. pkt., hvorefter spildevandsforsyningsselskaber, som er omfattet af § 2, stk. 1, i vandsektorloven, ikke må anlægge ledningsnet i strid med spildevandsplanen, jf. miljøbeskyttelseslovens § 32, stk. 1, udvides til også at omfatte de områder i spildevandsplanen, som kommunalbestyrelsen skal fastlægge i medfør af den foreslåede § 32, stk. 2. Det vil være områder, hvor terrænnært grundvand medfører en fare for oversvømmelse af infrastruktur og bygninger eller for uønsket indsivning i spildevandsanlæg, der tilhører ovennævnte spildevandsforsyningsselskaber, jf. lovforslagets § 32, stk. 2, og lovforslagets § 1, nr. 4, og bemærkningerne hertil.

Det foreslåede skal ses i sammenhæng med den foreslåede forsyningspligt i § 32 b, stk. 2, jf. lovforslagets § 1, nr. 11, og bemærkningerne hertil, og det ledningsnet som selskabet anlægger til opfyldelse af forsyningspligten.

Det foreslåede vil indebære, at ledningsnettet for terrænnært grundvand, vil skulle anlægges i overensstemmelse med spildevandsplanen og vil skulle dimensioneres således, at det sikrer en god og effektiv afledning af terrænnært grundvand.

Ved ledningsnet forstås de ledninger, som selskabet anlægger til opfyldelse af selskabets forsyningspligt, jf. den foreslåede § 32 b, stk. 2, i lovforslagets § 1, nr. 11, og bemærkningerne hertil.

Til nr. 14

Det følger af miljøbeskyttelseslovens § 32 b, stk. 2, 3. pkt. at hvis kommunalbestyrelsen i spildevandspla-

nen har bestemt, at serviceniveau skal fastsættes af spildevandsforsyningsselskabet, eller hvis kommunalbestyrelsen i øvrigt ikke har fastsat et serviceniveau i spildevandsplanen i overensstemmelse med regler fastsat i medfør af § 32, stk. 5, skal spildevandsforsyningsselskabet fastsætte et serviceniveau i henhold til regler fastsat i medfør af stk. 6 og § 32, stk. 5.

Det foreslås i § 32 b, stk. 2, 3. pkt., der bliver stk. 3, 3. pkt., at ændre »stk. 6« til: »stk. 7«.

Det foreslåede er en konsekvens af den foreslåede indsættelse af et nyt stk. 2 i § 32 b, således at stk. 2-6, bliver stk. 3-7, jf. lovforslagets § 1, nr. 11. Der er med ændringen ikke tilsigtet nogen ændringer i retstilstanden.

Til nr. 15

Det følger af miljøbeskyttelseslovens § 32 b, stk. 3, at kommunalbestyrelsen i forbindelse med den årlige drøftelse om forsyningsforholdene i kommunen, jf. miljøbeskyttelseslovens § 32 c, aftaler omfang og tidsfrist for opfyldelse af forsyningspligten, jf. stk. 1, med spildevandsforsyningsselskabet.

Det foreslås i § 32 b, stk. 3, der bliver stk. 4, at indsætte efter »stk. 1«: »og 2, og pligt til beregninger efter regler fastsat i medfør af stk. 8«.

Det foreslåede vil medføre, at kommunalbestyrelsen i forbindelse med den årlige drøftelse af forsyningsforholdene i kommunen, jf. § 32 c, også vil skulle aftale omfang og tidsfrist med spildevandsforsyningsselskaberne for opfyldelse af forsyningspligten i stk. 2, jf. den foreslåede § 32 b, stk. 2 i lovforslagets § 1, nr. 11, og bemærkningerne hertil. Kommunalbestyrelsen og spildevandsforsyningsselskabet vil endvidere også skulle aftale omfang og tidsfrist for opfyldelse af pligt til beregning af om forsyningen af et område vil være samfundsøkonomisk hensigtsmæssig, jf. den foreslåede § 32 b, stk. 8, i lovforslagets § 1, nr. 19, og bemærkningerne hertil.

Det foreslåede vil indebære, at forsyningspligten efter den foreslåede § 32 b, stk. 2, og pligt til at beregne samfundsøkonomisk hensigtsmæssighed efter regler fastsat i medfør af den foreslåede § 32 b, stk. 8, konkret udmøntes gennem aftaler mellem kommunalbestyrelsen og spildevandsforsyningsselskabet.

Aftalerne forventes ikke fornyet årligt, men i de tilfælde, hvor der er behov for at aftale yderligere til opfyldelse af forsyningspligten eller pligt til at beregne samfundsøkonomisk hensigtsmæssighed efter regler fastsat i medfør af den foreslåede § 32 b, stk. 8, eller hvor tidligere indgåede aftaler viser sig at blive overflødige eller er uhensigtsmæssigt formulerede i forhold til ændrede behov, kan aftalerne fornyes.

Aftalerne vil ikke kunne indeholde omfang og tidsfrist for forsyning af områder, hvor spildevandsforsyningsselskabet ikke har en forsyningspligt. Se nærmere herom i lovforslagets § 1, nr. 11, og bemærkningerne hertil.

Hvis der ikke vil kunne opnås en aftale på rimelige vilkår, eller overtrædes aftalen af spildevandsforsyningsselskabet, vil kommunalbestyrelsen kunne meddele spildevandsforsyningsselskaberne påbud til opfyldelse af forsyningspligten eller pligt til beregninger efter regler fastsat i medfør af den foreslåede § 32 b, stk. 8. Se nærmere herom i lovforslagets § 1, nr. 16, og bemærkningerne hertil.

Miljøbeskyttelseslovens § 32 c, hvorefter kommunalbestyrelsen og spildevandsforsyningsselskaber, som er omfattet § 2, stk. 1, i vandsektorloven, årligt drøfter forsyningsforholdene i kommunen finder tilsvarende anvendelse for den foreslåede forsyningspligt i § 32 b, stk. 2.

Til nr. 16

Det følger af miljøbeskyttelseslovens § 32 b, stk. 4, at kommunalbestyrelsen kan påbyde spildevandsforsyningsselskaber, som er omfattet af § 2, stk. 1, i vandsektorloven, at forsyne et givent område inden for en nærmere fastsat frist, hvis der ikke kan opnås en aftale på rimelige vilkår, jf. stk. 3, eller hvis spildevandsforsyningsselskabet overtræder aftalen.

Med rimelige vilkår forstås at påbuddet ikke pålægger spildevandsforsyningsselskabet uforholdsmæssigt store byrder som selskabet ikke vil kunne opfylde enten økonomisk eller praktisk, jf. bemærkningerne til § 32 b, stk. 4, Folketingstidende 2015-2016, tillæg A, L91 som fremsat, side 68.

Det foreslås i § 32 b, stk. 4, der bliver stk. 5, at ændre »stk. 3« til: »stk. 4« og efter »spildevandsplanen,« at indsætte: »eller at foretage beregninger efter regler fastsat i medfør af stk. 8,«.

Den foreslåede ændring, hvorved stk. 3 ændres til stk. 4, er en konsekvens af den foreslåede indsættelse af et nyt stk. 2 i § 32 b, således at stk. 2-6, herefter bliver stk. 3-7, jf. lovforslagets § 1, nr. 11.

Påbudsbestemmelsen i § 32 b, stk. 4, der bliver stk. 5, vil som følge af lovforslagets § 1, nr. 15, også omfatte påbud om forsyning af et givent område med grundvandssænkende foranstaltninger til opfyldelse af den foreslåede forsyningspligt i § 32 b, stk. 2, inden for en nærmere fastsat frist, hvis der ikke kan opnås en aftale på rimelige vilkår, jf. stk. 4, eller hvis spildevandsforsyningsselskabet overtræder aftalen.

De områder, som kommunalbestyrelsen vil kunne påbyde spildevandsforsyningsselskaber, omfattet af § 2, stk. 1, i vandsektorloven, at forsyne med grundvandssænkende foranstaltninger, vil være de områder inden for spildevandsforsyningsselskabets kloakeringsområde, som er fastlagt af kommunalbestyrelsen i spildevandsplanen i medfør af den foreslåede § 32, stk. 2, jf. lovforslagets § 1, nr. 4.

Kommunalbestyrelsen kan ikke påbyde spildevandsforsyningsselskaber at forsyne andre områder end dem, der er fastlagt i spildevandsplanen i medfør af den foreslåede § 32, stk. 2.

Kommunalbestyrelsen vil kun kunne påbyde spildevandsforsyningsselskabet at forsyne et givent område med grundvandssænkende foranstaltninger, hvis det vil være samfundsøkonomisk hensigtsmæssigt efter regler fastsat i medfør af den foreslåede § 32 b, stk. 8.

Ved vurderingen heraf skal kommunalbestyrelsen lægge spildevandsforsyningsselskabets beregninger af den samfundsøkonomiske hensigtsmæssighed efter regler fastsat i medfør af den foreslåede § 32 b, stk. 8, til grund for påbuddet.

Kommunalbestyrelsen vil ligeledes hvor relevant skulle lægge regler om forsyningspligtens omfang og tidsfrist fastsat i medfør af § 32 b, stk. 5, der bliver stk. 6, til grund for påbuddet, jf. lovforslagets § 1, nr. 17.

Den foreslåede indsættelse i § 32 b, stk. 4, der bliver stk. 5, af »eller at foretage beregninger efter reglerne fastsat i medfør af stk. 8,« vil indebære at hvis der ikke kan opnås en aftale på rimelige vilkår efter stk. 3, der bliver stk. 4, eller hvis aftalen overtrædes af spildevandsforsyningsselskabet, vil kommunalbestyrelsen kunne påbyde spildevandsforsyningsselskaber, som er omfattet af § 2, stk. 1, i vandsektorloven, at beregne den samfundsøkonomiske hensigtsmæssighed efter regler fastsat i medfør af den foreslåede § 32 b, stk. 8.

Kommunalbestyrelsen vil alene kunne påbyde selskabet at foretage beregninger efter regler fastsat i medfør af den foreslåede § 32 b, stk. 8, og at beregningerne skal foretages inden for en given frist.

Kommunalbestyrelsen vil ikke kunne påbyde spildevandsforsyningsselskaberne at genberegne samfundsøkonomisk hensigtsmæssighed for områder, som spildevandsforsyningsselskabet allerede har regnet på i den gældende spildevandsplan.

Et påbud efter stk. 4, der bliver stk. 5, vil ikke kunne meddeles, før kommunalbestyrelsen har vurderet, hvorvidt de anser det pågældende aftaleudkast som værende på rimelige vilkår, jf. § 32 b, stk. 3, der bliver stk. 4, og lovforslagets § 1, nr. 15, og bemærkningerne hertil.

Påbud vil kunne påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet, jf. miljøbeskyttelseslovens § 91. Som en del af klagen vil nævnet kunne tage stilling til, om der har været foretaget de fornødne bestræbelser på at indgå en aftale på rimelige vilkår. Hvis spildevandsforsyningsselskabet ikke opfylder påbuddet kan selskabet pålægges straf efter miljøbeskyttelseslovens § 110, stk. 1, nr. 2.

Til nr. 17

Det følger af miljøbeskyttelseslovens § 32 b, stk. 5, at miljøministeren fastsætter regler om forsyningspligten, herunder omfang og tidsfrist, jf. stk. 1. Bemyndigelsen er ikke udnyttet.

Efter bemærkningerne til bestemmelsen i lov nr. 132 af 16. februar 2016, jf. Folketingstidende 2015-2016, A, L91 som fremsat, side 68, var bemyndigelsen først tiltænkt udmøntet efter en erfaringsopsamling.

Det foreslås i § 32 b, stk. 5, der bliver stk. 6, at indsætte efter »stk. 1«: »og 2«.

Den foreslåede ændring i § 32 b, stk. 5, der bliver stk. 6, vil medføre en udvidelse af miljøministerens bemyndigelse til at fastsætte regler om forsyningspligten, herunder om omfang og tidsfrist, således at ministeren både fastsætter regler om forsyningspligten efter § 32 b, stk. 1 og den foreslåede forsyningspligt i § 32 b, stk. 2, jf. lovforslagets § 1, nr. 11.

Der er endnu ikke fastsat regler om forsyningspligten i § 32 b, stk. 1, da der ikke er tilvejebragt tilstrækkeligt grundlag herfor.

For så vidt angår den foreslåede forsyningspligt i § 32 b, stk. 2, jf. lovforslagets § 1, nr. 11, er det hensigten, at der vil blive fastsat regler om, hvordan spildevandsforsyningsselskaberne vil skulle afgøre, hvilken grundvandssænkende foranstaltning selskabet vil skulle forsyne et område med i det tilfælde, hvor beregninger efter regler udstedt i medfør af den foreslåede § 32 b, stk. 8, viser, at der er positiv samfundsøkonomi ved flere forskellige grundvandssænkende foranstaltninger til forsyning af området. For

nærmere om samfundsøkonomisk hensigtsmæssighed henvises til § 32 b, stk. 8, jf. lovforslagets § 1, nr. 19.

Derudover forventes bemyndigelsen vedrørende forsyningspligten i den foreslåede § 32 b, stk. 2, løbende udmøntet efter en periode med erfaringsopsamling.

Til nr. 18

Det følger af miljøbeskyttelseslovens § 32 b, stk. 6, at miljøministeren efter forhandling med klima-, energi- og forsyningsministeren og erhvervsministeren kan fastsætte regler om, at et serviceniveau for håndtering af tag- og overfladevand efter stk. 2, 3. pkt., skal fastsættes af spildevandsforsyningsselskaber, der er omfattet af § 2, stk. 1, i vandsektorloven, til et samfundsøkonomisk hensigtsmæssigt niveau, at spildevandsforsyningsselskaberne skal lægge specifikke kortlægninger, data, beregninger og vurderinger til grund ved fastsættelse af det samfundsøkonomisk hensigtsmæssige niveau, og at spildevandsforsyningsselskaber skal offentliggøre de serviceniveauer, de har fastsat i medfør af stk. 2, 3. pkt., og de kortlægninger, beregninger og vurderinger, der ligger til grund for serviceniveauerne, på deres hjemmeside.

Det foreslås i § 32 b, stk. 6, nr. 1 og 3, der bliver stk. 7, nr. 1 og 3, at ændre »stk. 2, 3. pkt.« til: »stk. 3, 3. pkt.«.

Det foreslåede er en konsekvens af indsættelse af et nyt stk. 2 i § 32 b, således at stk. 2-6, herefter bliver stk. 3-7, jf. lovforslagets § 1, nr. 11. Der er med ændringen ikke tilsigtet nogen ændringer i retstilstanden.

Til nr. 19

Miljøbeskyttelsesloven indeholder ikke regler om spildevandsforsyningsselskabernes håndtering af terrænnært grundvand og om beregning af samfundsøkonomisk hensigtsmæssighed herved. Der henvises til pkt. 3.2.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger for nærmere om gældende ret og pkt. 3.2.2.2 for nærmere om samfundsøkonomisk hensigtsmæssighed.

Det foreslås at indsætte en ny bemyndigelsesbestemmelse som stk. 8 i § 32 b.

Det foreslås med § 32 b, stk. 8, nr. 1, 1. pkt., at miljøministeren kan fastsætte regler om pligt for spildevandsforsyningsselskaber til at beregne den samfundsøkonomiske hensigtsmæssighed ved forsyning af områder med grundvandssænkende foranstaltninger i spildevandsforsyningsselskabets kloakeringsområde, jf. stk. 2, og om tidsfrister herfor.

Den foreslåede bemyndigelse i nr. 1, 1. pkt., vil indebære, at miljøministeren vil kunne fastsætte regler om, at spildevandsforsyningsselskaber omfattet af § 2, stk. 1, i vandsektorloven vil skulle beregne den samfundsøkonomiske hensigtsmæssighed ved forsyning af områder, som fastlagt af kommunalbestyrelsen i medfør af den foreslåede § 32, stk. 2, med grundvandssænkende foranstaltninger i spildevandsforsyningsselskabets kloakeringsområde, jf. den foreslåede § 32 b, stk. 2. For nærmere om § 32, stk. 2, henvises til lovforslagets § 1, nr. 4, og bemærkningerne hertil.

Den foreslåede bemyndigelse vil skulle ses i sammenhæng med den foreslåede forsyningspligt i § 32 b, stk. 2, jf. lovforslagets § 1, nr. 11, hvorefter spildevandsforsyningsselskabernes forsyningspligt

med grundvandssænkende foranstaltninger først vil indtræde i de fastlagte områder, hvis det vil være samfundsøkonomisk hensigtsmæssigt i overensstemmelse med regler fastsat i medfør af den foreslåede bemyndigelsesbestemmelse i § 32 b, stk. 8. Bemyndigelsen vil endvidere skulle ses i sammenhæng med § 32 b, stk. 5, der bliver stk. 6, jf. lovforslagets § 1, nr. 17, hvorefter der kan fastsættes nærmere regler om forsyningspligtens omfang.

Ved samfundsøkonomisk hensigtsmæssighed skal forstås, at de forventede skadesomkostninger er større end de beregnede omkostninger til forebyggelse af oversvømmelse af infrastruktur og bygninger og uønsket indsivning af terrænnært grundvand i spildevandsanlæg, der tilhører spildevandsforsyningsselskaber, ved grundvandssænkende foranstaltninger.

Områder omfattet af den foreslåede bemyndigelse i 1. pkt. vil være de områder, som kommunalbestyrelsen fastlægger i medfør af den foreslåede § 32, stk. 2, inden for spildevandsforsyningsselskabernes kloakerede områder til håndtering af tag- og overfladevand, hvor terrænnært grundvand medfører fare for oversvømmelse af infrastruktur og bygninger eller for uønsket indsivning af terrænnært grundvand i spildevandsforsyningsselskabernes spildevandsanlæg.

Ved grundvandssænkende foranstaltninger skal forstås foranstaltninger, som har en generel grundvands-sænkende effekt på det terrænnære grundvand i det område, som spildevandsforsyningsselskabet skal forsyne i medfør af den foreslåede § 32, b, stk. 2, jf. lovforslagets § 1, nr. 11, og bemærkningerne hertil. De grundvandssænkende foranstaltninger vil f.eks. kunne være anlæggelse af grøfter, dræn eller en 3. ledning til afledning af det terrænnære grundvand eller lignende med det formål at lede vandet væk fra området. Grundvandssænkning vil f.eks. også kunne ske via grundvandsboringer, hvor grundvand pumpes op og ledes væk.

Det er hensigten, at der i medfør af den foreslåede bemyndigelse vil blive fastsat regler om, at spildevandsforsyningsselskaberne skal foretage samfundsøkonomiske beregninger ved forsyning af områder, som fastlagt af kommunalbestyrelsen efter den foreslåede § 32, stk. 2, med grundvandssænkende foranstaltninger inden for forsyningsselskabets fastlagte kloakeringsområde.

Bemyndigelsen i den foreslåede stk. 8, nr. 1, 1. pkt., vil endvidere indebære, at miljøministeren vil kunne fastsætte regler om tidsfrister for, hvornår spildevandsforsyningsselskaberne vil skulle have gennemført beregningerne. Bemyndigelsen til at fastsætte regler om tidsfrister for spildevandsforsyningsselskabernes beregning af samfundsøkonomisk hensigtsmæssighed, forventes først udmøntet efter en periode med erfaringsopsamling.

Det foreslås med § 32 b, *stk. 8, nr. 1, 2. pkt.*, at miljøministeren i den forbindelse kan fastsætte regler om beregningen af den samfundsøkonomisk hensigtsmæssighed, herunder hvilke kortlægninger, data, beregninger og vurderinger, som spildevandsforsyningsselskaberne skal udarbejde, foretage og lægge til grund for beregningen.

Den foreslåede bemyndigelse vil indebære, at ministeren i forbindelse med regler om spildevandsforsyningsselskabernes pligt til at beregne den samfundsøkonomiske hensigtsmæssighed ved forsyning af områder med grundvandssænkende foranstaltninger inden for forsyningsselskabets kloakeringsområde også vil kunne fastsætte regler om, hvorledes spildevandsforsyningsselskaberne vil skulle beregne den samfundsøkonomiske hensigtsmæssighed. Bemyndigelsen vil således indebære, at der vil kunne fastsæt-

tes regler om en metode, som spildevandsforsyningsselskaberne vil skulle benytte ved beregning af den samfundsøkonomiske hensigtsmæssighed.

Med den foreslåede bemyndigelse vil der således kunne fastsættes regler om en metode, hvorefter spildevandsforsyningsselskaberne indledningsvis vil skulle foretage en kortlægning af faren for oversvømmelse af infrastruktur og bygninger og uønsket indsvivning af grundvand i spildevandsanlæg som følge af terrænnært grundvand i det fastlagte område. Efterfulgt af en kortlægning af de berørte værdier i området i form af f.eks. infrastruktur, bygninger og spildevandsforsyningsselskabernes spildevandsanlæg. Dernæst af en beregning af de forventede skadesomkostninger ved oversvømmelse og uønsket indsvivning af grundvand i spildevandsanlægget, samt opstilling og vurdering af forskellige scenarier for forsyning af området med grundvandssænkende foranstaltninger og beregning af omkostningerne forbundet hermed. Endelig en opgørelse af omkostningerne forbundet med skader på f.eks. infrastruktur, bygninger og uønsket vand i spildevandsanlægget uden investering i grundvandssænkende foranstaltninger sammenholdt med udgifterne ved at gennemføre de forskellige vurderede scenarier for forsyning af området med grundvandssænkende foranstaltninger.

Den foreslåede bemyndigelse vil endvidere indebære, at der f.eks. som led i kortlægningen af faren og værdierne for området vil kunne fastsættes regler om, hvilke kortlægninger som spildevandsforsyningsselskaberne vil skulle udarbejde, f.eks. med henblik på at vurdere oversvømmelsesfaren for et område sammenholdt med områdets værdier.

Til brug for spildevandsforsyningsselskabernes kortlægning vil der i den forbindelse f.eks. kunne fastsættes regler om, at spildevandsforsyningsselskaberne vil skulle tilvejebringe data om områdets grundvandsstand og grundvandsbevægelser eller anvende bestemte typer af data, f.eks. nationalt tilgængelige grundvandsdata, der stilles til rådighed af statslige myndigheder eller relevante lokale data for området, som spildevandsforsyningsselskaberne allerede er i besiddelse af, f.eks. fra indberetning fra driften eller borgerhenvendelser eller data som spildevandsforsyningsselskabet i øvrigt selv fremskaffer. Der vil endvidere kunne fastsættes regler om, at spildevandsforsyningsselskaberne til brug for deres kortlægning vil skulle anvende andre relevante kortlægninger, der f.eks. stilles til rådighed af statslige myndigheder.

Til brug for beregningen af de forventede skadesomkostninger ved oversvømmelse af infrastruktur og bygninger og eventuelle besparelser ved reduktion af uønsket indsvivning af grundvand i spildevandsanlægget vil der endvidere kunne fastsættes regler om, hvorledes disse vil skulle indgå i beregningen, og hvorledes omkostningerne forbundet med disse skader vil skulle opgøres. Der vil i den forbindelse f.eks. kunne fastsættes regler om, at det alene vil være markedsomsatte værdier, der vil skulle medtages. Der vil endvidere i den forbindelse kunne fastsættes regler om, at spildevandsforsyningsselskaberne ved beregningerne vil skulle anvende og udarbejde bestemte typer af data vedrørende skaderne forårsaget af det terrænnære grundvand i det nuværende og et forventet fremtidigt klima inden for samme årrække.

Den foreslåede bemyndigelse vil endvidere indebære, at der f.eks. vil kunne fastsættes regler om, at spildevandsforsyningsselskabet ved vurdering af forskellige scenarier for forsyning af et område med grundvandssænkende foranstaltninger og beregningen af omkostninger forbundet hermed vil skulle vurdere og beregne på forskellige typer grundvandssænkende foranstaltninger og på investeringstidspunktet herfor og på afgrænsningen af de grundvandssænkende foranstaltninger. Bemyndigelsen vil endvidere give mulighed for at fastsætte regler om omfanget af nødvendige scenarieberegninger.

I den forbindelse vil der kunne fastsættes regler om, at vurderingen af forskellige scenarier for forsyning

af et område med grundvandssænkende foranstaltninger og beregningen af omkostninger forbundet hermed vil kunne ske på forskellige måder alt efter om de grundvandssænkende foranstaltninger vil skulle udføres alene, eller sammen med spildevandsforsyningsselskabets øvrige opgaver, at den grundvandssænkende foranstaltning er af begrænset omfang, eller at det i øvrigt ikke giver mening at vurdere og beregne et givent scenarie.

Den foreslåede bemyndigelse vil ligeledes indebære, at der vil kunne fastsættes regler om, at spildevandsforsyningsselskaberne vil skulle opføre skadesomkostningerne forbundet med oversvømmelse af f.eks. infrastruktur, bygninger og ved uønsket indsvivning i spildevandsanlæg sammenholdt med udgifterne ved at gennemføre de forskellige vurderede scenarier for forsyning af området med grundvandssænkende foranstaltninger. Der vil i den forbindelse kunne fastsættes regler om, hvorledes spildevandsforsyningsselskaberne vil skulle udregne besparelsen ved at gennemføre de grundvandssænkende foranstaltninger, herunder f.eks. opgjort som forskellen i skader før og efter en grundvandssænkende foranstaltning til forsyning af et område.

Det er hensigten at fastsætte regler om en metode for beregningen af samfundsøkonomisk hensigtsmæssighed, som beskrevet ovenfor. Det forventes, at reglerne løbende vil blive justeret, som følge af erfaringsopsamling. Der forventes endvidere, at der vil blive udformet en vejledning til brug for spildevandsforsyningsselskabernes beregning af samfundsøkonomisk hensigtsmæssighed.

Den foreslåede bemyndigelse vil endeligt indebære, at der vil kunne fastsættes regler om andre metoder end beskrevet ovenfor ved beregning af den samfundsøkonomiske hensigtsmæssighed ved at forsyne et område med grundvandssænkende foranstaltninger, som vil være egnet til at påvise om de forventede skadesomkostninger er større end de beregnede omkostninger til forebyggelse ved grundvandssænkende foranstaltninger i hele den grundvandssænkende foranstaltnings levetid.

Det foreslås med § 32 b, *stk. 8, nr. 2*, at miljøministeren kan fastsætte regler om pligt for spildevandsforsyningsselskaber til at inddrage kommunalbestyrelsen ved beregning af den samfundsøkonomiske hensigtsmæssighed, jf. nr. 1.

Den foreslåede bemyndigelse vil indebære, at miljøministeren kan fastsætte regler om spildevandsforsyningsselskabernes pligt til at inddrage kommunalbestyrelsen ved beregning af den samfundsøkonomiske hensigtsmæssighed, herunder hvornår i beregningsprocessen inddragelse vil skulle ske, og at spildevandsforsyningsselskabet vil skulle tage kommunalbestyrelsens bemærkninger i betragtning ved færdiggørelsen af deres beregninger. Det er hensigten at fastsætte regler herom.

Det foreslås med § 32 b, *stk. 8, nr. 3*, at miljøministeren kan fastsætte regler om pligt for spildevandsforsyningsselskaber til at offentliggøre resultatet af selskabernes beregninger, herunder de kortlægninger, data, beregninger og vurderinger, som indgår i beregningerne på spildevandsforsyningsselskabernes hjemmeside.

Den foreslåede bemyndigelse vil indebære, at miljøministeren kan fastsætte regler om, at spildevandsforsyningsselskaberne på deres hjemmeside vil skulle offentliggøre resultatet af beregningerne, herunder de kortlægninger, data, beregninger og vurderinger, som indgår i spildevandsforsyningsselskabernes beregninger af den samfundsøkonomiske hensigtsmæssighed ved forsyning med grundvandssænkende foranstaltninger. Der vil ligeledes kunne fastsættes regler om, at spildevandsforsyningsselskabet skal

offentliggøre hele eller dele af den dokumentation, herunder de kortlægninger, data, beregninger og vurderinger, som indgår i beregningerne.

Ved resultatet af beregningerne skal forstås både den situation, hvor spildevandsforsyningsselskabets beregninger viser, at det vil være samfundsøkonomisk hensigtsmæssigt at forsyne et område med grundvandssænkende foranstaltninger, men også den situation, hvor beregningerne viser, at det ikke vil være samfundsøkonomisk hensigtsmæssigt at forsyne et område med grundvandssænkende foranstaltninger.

Det er hensigten at fastsætte regler om, at spildevandsforsyningsselskaberne skal offentliggøre resultatet af beregningerne, herunder offentliggøre hele eller dele af den dokumentation, herunder de kortlægninger, data, beregninger og vurderinger, som indgår i beregningerne.

Bestemmelsen forventes løbende justeret på baggrund af erfaringsopsamling.

Til § 2

Til nr. 1

Det følger af § 26, stk. 1, i vandforsyningsloven, at ved bygge- og anlægsarbejder, gravning af ler, grus, brunkul, kridt m.v. må bortledning af grundvand eller anden sænkning af grundvandsstanden ikke ske uden tilladelse. Tilladelsen meddeles af kommunalbestyrelsen, jf. dog § 27 om statslige bygge- og anlægsarbejder.

Sager om tilladelse til bortledning m.v. behandles efter kapitel 4 i bekendtgørelse om vandindvinding og vandforsyning, jf. bekendtgørelse nr. 775 af 21. juni 2024.

Efter vandforsyningsloven er der ikke krav om tilladelse til bortledning eller anden sænkning af grundvandsstanden, fraset de tilfælde, der følger af § 26.

Det foreslås, at nyaffatte § 26, *stk. 1, 1. pkt.*

Med den foreslåede nyaffattelse af § 26, *stk. 1, 1. pkt.*, må bortledning af grundvand eller anden sænkning af grundvandsstanden ikke ske uden tilladelse.

Den foreslåede nyaffattelse vil medføre, at det gældende krav om tilladelse udvides, således at bortledning eller anden sænkning af grundvandsstanden generelt vil være omfattet af et krav om tilladelse, medmindre bortledningen m.v. er omfattet af en af undtagelserne i lovens § 26, stk. 2, som ændret, jf. lovforslagets § 2, nr. 2, eller af § 26, stk. 4, der med lovforslaget bliver stk. 7, om sænkning af grundvandsstanden i dyrkningsøjemed efter vandløbslovens regler.

Formålet med den foreslåede tilladelsesordning er at bevare grundvandsforekomster i almindelighed og hensynet til miljø og naturbeskyttelse, jf. lovens §§ 1 og 2.

Bestemmelsen skal ses i sammenhæng med den foreslåede overgangsbestemmelse i lovforslagets § 5, stk. 2, hvorefter bortledning af grundvand eller anden sænkning af grundvandsstanden, der vil kræve tilladelse

efter loven, og som efter de hidtil gældende regler i vandforsyningslovens § 26 ikke har været omfattet af krav om tilladelse, er lovlig uden sådan tilladelse frem til den 1. juli 2035, hvis bortledning m.v. er påbegyndt inden lovens ikrafttræden.

Bestemmelsen skal endvidere ses i sammenhæng med lovforslagets § 5, stk. 3, hvorefter bortledning af grundvand eller anden sænkning af grundvandsstanden ved bestående vej- og jernbaneanlæg, der vil kræve tilladelse efter loven, og som efter de hidtil gældende regler i vandforsyningslovens § 26 ikke har været omfattet af krav om tilladelse, er lovlig uden sådan tilladelse, hvis bortledning m.v. er påbegyndt inden lovens ikrafttræden.

Der henvises til de almindelige bemærkninger og til bemærkningerne til lovforslagets § 5, stk. 2 og 3.

Bortledning af grundvand eller anden sænkning af grundvandsstanden kan ske under forhold af meget varierende karakter.

Ved husbyggeri kan der være tale om midlertidig bortpumpning af grundvand for at holde jorden tør under støbning af fundamenter, og de bortpumpede mængder kan være af størrelsesordenen 10 m³ i timen – svarende til ca. 90.000 m³ om året – eller mere. Ved vej- og jernbaneanlæg kan der være tale om lignende bortpumpning ved støbning af fundamenter til viadukter og til permanent tørholdelse af viadukter og om sænkning af grundvandsstanden ved gennemgravning af bakker. Ved en grusgrav og et kridtbrud kan der være tale om årelang bortpumpning af betydelige vandmængder for at holde graven eller bruddet tør under arbejdet. Hermed videreføres den gældende forståelse af bortledning eller anden sænkning af grundvandsstanden ved bygge- og anlægsarbejder, gravning efter ler, grus, brunkul, kridt m.v.

Ved bortledning af grundvand fra et område kan der være tale om årelang bortledning til grøfter eller ved anvendelse af dræn eller via grundvandsboringer, hvor grundvandet pumpes op og ledes væk, f.eks. til grøft. Der vil også være tale om bortledning eller anden sænkning af grundvandsstanden, uanset om grundvandet bortledes i åbne grøfter eller i lukkede ledninger.

Beskrivelsen af måden, hvorpå grundvand kan bortledes eller på anden måde sænkes er ikke udtømmende.

Grundvand, omfattet af en tilladelse efter § 26, stk. 1, 1. pkt., som også vil skulle nyttiggøres til eksempelvis drikkevand eller produktion, vil kræve en tilladelse efter lovens § 20.

Ved bortledning af grundvand efter den foreslåede § 26, stk. 1, vil grundvandet ikke kunne nyttiggøres som det er tilfældet i medfør af en tilladelse til indvinding efter lovens § 20. I tilfælde af at grundvandet vil skulle nyttiggøres til eksempelvis drikkevand eller produktion, vil der dermed også skulle søges tilladelse til indvinding efter § 20.

Tilladelse til bortledning m.v. meddeles af kommunalbestyrelsen efter § 26, stk. 1, 2. pkt.

Ved vurderingen af om der kan meddeles tilladelse efter § 26, stk. 1, 1. pkt., vil kommunalbestyrelsen skulle tage afsæt i §§ 1 og 2 i vandforsyningsloven.

Herunder vil § 8 i bekendtgørelse nr. 797 af 13. juni 2023 om indsatsprogrammer for vandområdedistrikter (herefter benævnt indsatsbekendtgørelsen) også skulle inddrages.

Kommunalbestyrelsen kan fastsætte vilkår for udnyttelse af tilladelsen af hensyn til bevarelse af grundvandsforekomsten i almindelighed og hensynet til natur og miljøbeskyttelse, jf. lovens §§ 1 og 2.

Der vil bl.a. kunne fastsættes vilkår vedrørende den vandmængde, der tillades bortledt, den tilladelige sænkning af grundvandsstanden eller den højst tilladelige bortledning samt eventuelle foranstaltninger i forhold til anden ejendom eller eventuelle foranstaltninger i forhold til natur og miljø.

Det er hensigten, at de nærmere regler for kommunalbestyrelsens behandling af sagerne om bortledning eller anden sænkning af grundvandsstanden, herunder om krav til ansøgningen, vilkår for tilladelsen og digital kommunikation fastsættes i bekendtgørelse om vandindvinding og vandforsyning med hjemmel i bl.a. vandforsyningslovens § 8 og § 82.

Om kommunalbestyrelsens tidsbegrænsning af tilladelser henvises til lovforslagets § 2, nr. 3, og bemærkningerne hertil.

For så vidt angår bortledning af grundvand m.v., der foretages i forbindelse med statslige bygge- og anlægsarbejder, må dette stadig kun ske efter forudgående forhandling med kommunalbestyrelsen i medfør af den gældende § 27, stk. 1, jf. dog § 26, stk. 2. Anden statslig bortledning af grundvand m.v., der ikke er omfattet af § 27, vil være omfattet af en tilladelse i medfør af den foreslåede § 26, stk. 1.

Kommunalbestyrelsen fører tilsyn med tilladelser efter § 26, stk. 1, jf. lovens § 65.

Kommunalbestyrelsens afgørelser efter § 26, stk. 1, vil kunne påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet, jf. lovens § 75.

Overtrædelse af § 26, stk. 1, eller tilsidesættelse af vilkår for en tilladelse efter loven vil kunne straffes med bøde, medmindre højere straf er forskyldt efter den øvrige lovgivning, jf. lovens § 84, stk. 1, nr. 1 og 3.

Til nr. 2

Af vandforsyningslovens § 26, stk. 2, 1. pkt., følger, at tilladelse til bortledning ikke er nødvendig, når bortledningen må antages at blive af højst to års varighed, når bortledningen hvert af disse år må antages højst at omfatte 100.000 m³ grundvand, og når der endvidere ikke inden for 300 m fra bortledningsanlægget findes anlæg til indvinding af grundvand, der efter deres art er omfattet af § 20, bortset fra indvindinger omfattet af § 20, stk. 1, nr. 1 og 2. Efter § 26, stk. 2, 2. pkt., kan bortledning endvidere foretages uden tilladelse, når der opstår mulighed for skade på bestående vej- og jernbaneanlæg.

Det foreslås, at der indsættes et nyt § 26, stk. 2, 3. pkt., hvorefter tilladelse efter stk. 1 ikke er nødvendig, når bortledning eller anden sænkning af grundvandsstanden hvert år må antages højst at omfatte 10.000 m³ grundvand.

Med det foreslåede indføres en minimumsgrænse for, hvornår der skal indhentes tilladelse til bortledning efter den foreslåede § 26, stk. 1, 1. pkt., jf. lovforslagets § 2, nr. 1, og bemærkningerne hertil.

Det foreslåede vil indebære, at tilladelsen til bortledning af grundvand ikke er nødvendig, når det må antages, at bortledningen hvert år højst omfatter 10.000 m³ grundvand. Det anslås, at den mængde nedbør, der i gennemsnit falder i løbet af et vinterhalvår på en almindelig parcelhusgrund ikke medfører behov for bortledning af mere end 10.000 m³ grundvand.

Ejere af almindelige parcelhusgrunde, som vil have behov for at bortlede grundvand eller på anden måde sænke grundvandsstanden i løbet af vinterhalvåret ved eksempelvis mindre pumper eller drænrør, antages hermed ikke i almindelighed at blive omfattet af kravet om tilladelse.

Til nr. 3

(Til stk. 3)

Der er efter vandforsyningsloven ikke krav om, at tilladelse til bortledning af grundvand eller anden sænkning af grundvandsstanden skal meddeles for et bestemt tidsrum, og uden en tidsbegrænsning er tilladelsen gældende, så længe bygge- eller anlægsarbejdet eller gravningen af ler, grus, brunkul, kridt m.v. pågår.

Det foreslås, at der indsættes et nyt § 26 *stk.* 3, hvorefter tilladelse efter stk. 1, bortset fra tilladelse til bortledning af grundvand eller anden sænkning af grundvandsstanden ved bygge- og anlægsarbejder eller indvinding af råstoffer, meddeles for et bestemt tidsrum, som højst kan være 30 år.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at tilladelser til bortledning eller anden sænkning af grundvandsstanden, bortset fra tilladelser til bortledning af grundvand eller anden sænkning af grundvandsstanden ved bygge- og anlægsarbejder eller ved indvinding af råstoffer, vil skulle meddeles for et nærmere bestemt tidsrum, som højst kan være 30 år.

Det er forventningen, at de omfattede tilladelser som udgangspunkt vil blive meddelt for 30 år. Der vil kunne meddeles tilladelser af kortere varighed, hvis særlige forhold gør sig gældende, herunder forhold i §§ 1 og 2 i vandforsyningsloven.

Virksomheden af tidsbegrænsningen vil være, at tilladelsen vil bortfalde ved udløbet af det tidsrum, der er fastsat i afgørelsen om tilladelse.

Ved vurderingen af varigheden af tilladelsen til bortledning af grundvand eller anden sænkning af grundvandsstanden, vil kommunalbestyrelsen skulle vurdere dette på grundlag af formålsbestemmelserne i vandforsyningslovens §§ 1 og 2.

Der henvises til bemærkningerne nedenfor til det foreslåede § 26, stk. 4, om kommunalbestyrelsens vurdering af, om der kan meddeles en fornyet tilladelse ved udløb af en tidsbegrænset tilladelse.

Med det foreslåede anvendes begrebet råstoffer i stedet for begrebet gravning af ler, grus, brunkul, kridt, m.v., jf. den gældende § 26, stk. 1, 1. pkt.

Med råstoffer forstås råstoffer i den til enhver tid gældende råstoflov. For indeværende omfatter råstofloven sten, grus, sand, ler, kalk, kridt, tørv, muld og lignende forekomster, jf. § 2 i bekendtgørelse af lov om råstoffer nr. 1230 af 20. november 2024.

(Til stk. 4)

Efter vandforsyningsloven § 26, stk. 1, er der ikke krav om, at tilladelse til bortledning af grundvand eller anden sænkning af grundvandsstanden skal meddeles for et bestemt tidsrum.

Det foreslås, at der i vandforsyningsloven indsættes et nyt § 26, *stk. 4*, som fastsætter, at når en tilladelse efter stk. 1 bortfalder som følge af en tidsbegrænsning, skal en ny tilladelse meddeles i det omfang, der fortsat er behov for bortledning af grundvand eller anden sænkning af grundvandsstanden, medmindre samfundsmæssige hensyn er til hinder herfor, jf. lovens §§ 1 og 2.

Den foreslåede ændring skal ses i sammenhæng med det foreslåede nye stk. 3 i § 26, hvorefter tilladelse efter stk. 1, bortset fra tilladelse til bortledning af grundvand eller anden sænkning af grundvandsstanden ved bygge- og anlægsarbejder eller indvinding af råstoffer, meddeles for et bestemt tidsrum, som højst kan vare 30 år.

Det foreslåede vil indebære, at tilladelser efter stk. 1, som er givet for en tidsbegrænset periode, vil skulle meddeles på ny, hvis der fortsat er behov for bortledning eller anden sænkning. Dette kan eksempelvis være tilfældet, hvis bortledning eller anden sænkning stadig vurderes at være relevant af hensyn til spildevandsforsyningsselskabernes håndtering af terrænnært grundvand eller i øvrigt tørholdning af et område.

Ansøgning om fornyet tilladelse vil kunne afslås, eller der vil kunne meddeles ny tilladelse på ændrede vilkår, hvis modsatrettede hensyn i vandforsyningslovens §§ 1 eller 2 foreligger.

Herunder skal § 8 i indsatsbekendtgørelsen inddrages.

Det vil være tilladelsesindehaveren, der vil skulle søge om en fornyelse inden tilladelsens udløb, hvis der fortsat er behov for at foretage grundvandssænkende foranstaltninger og dermed kunne opretholde en tilladelse.

Til nr. 4

Efter vandforsyningsloven er der ikke bestemmelser om, at en tilladelse til bortledning eller anden sænkning af grundvandsstanden efter § 26, stk. 1, kan tilbagekaldes, når tilladelsen ikke udnyttes.

Det foreslås, at der indsættes et nyt § 26, *stk. 6*, hvorefter en tilladelse efter stk. 1 kan tilbagekaldes uden erstatning, hvis bortledning af grundvand eller anden sænkning af grundvandsstanden ikke er sket inden for et sammenhængende tidsrum af fem år.

Det foreslåede vil indebære, at en tilladelse til bortledning eller anden sænkning af grundvandsstanden, jf. § 26, stk. 1, vil kunne tilbagekaldes uden erstatning, hvis bortledning af grundvand eller anden sænkning af grundvandsstanden ikke er sket inden for et sammenhængende tidsrum af fem år.

Tilbagekaldelsen vil skulle ske efter beslutning fra kommunalbestyrelsen som tilladelsesmyndighed. Der kan tænkes tilfælde, hvor tilbagekaldelse ikke bør ske, eksempelvis hvor tilladelsen m.v. ikke har været benyttet i fem sammenhængende tørre år.

Til nr. 5

Det følger af vandforsyningslovens § 26, stk. 4, at sænkning af grundvandsstanden, der foretages i dyrkningsøjemed efter reglerne i lov om vandløb, ikke omfattes af stk. 1-3.

Det foreslås i § 26, *stk. 4*, som bliver stk. 7, at ændre stk. 1-3 til stk. 1-6.

Den foreslåede ændring har sammenhæng med lovforslagets foreslåede indsættelse af nye stk. 3, 4 og 6 i § 26, hvorved stk. 1-3 bliver stk. 1-6. Den foreslåede ændring vil indebære, at grundvandssænkning, der foretages i dyrkningsøjemed efter reglerne i lov om vandløb, ikke er omfattet af det udvidede krav om tilladelse efter den foreslåede § 26, stk. 1, 1. pkt., som affattet ved dette lovforslags § 2, nr. 1.

Den foreslåede ændring vil samtidig indebære, at grundvandssænkning, der foretages i dyrkningsøjemed efter reglerne i lov om vandløb, endvidere ikke er omfattet af bestemmelserne om undtagelser til kravet om tilladelse i § 26, stk. 2, som ændret ved dette lovforslags § 2, nr. 2, de foreslåede bestemmelser om tidsbegrænsning og meddelelse af ny tilladelse i stk. 3 og 4, jf. lovforslagets § 2, nr. 3, den gældende bestemmelse om tilbagekaldelse i stk. 3, som bliver stk. 5, og den foreslåede bestemmelse om tilbagekaldelse af tilladelse i stk. 6, jf. lovforslagets § 2, nr. 4.

Til nr. 6

Det følger af vandforsyningsloven § 26, stk. 5, at bestemmelserne i stk. 1-3 ikke medfører ændringer i de beføjelser, der i byggelovgivningen er tillagt bygningsmyndighederne.

Det foreslås i § 26, *stk. 5*, der bliver stk. 8, at ændre stk. 1-3 til stk. 1-6.

Den foreslåede ændring er en følge af lovforslagets foreslåede indsættelse af nye stk. 3, 4 og 6 i § 26, hvorved stk. 1-3 bliver stk. 1-6. Den foreslåede ændring vil indebære, at det udvidede krav om tilladelse efter den foreslåede § 26, stk. 1, 1. pkt., som affattet ved dette lovforslags § 2, nr. 1, ikke medfører ændringer i de beføjelser, der i byggelovgivningen er tillagt bygningsmyndighederne.

Den foreslåede ændring vil samtidig indebære, at bestemmelserne om undtagelser til kravet om tilladelse i § 26, stk. 2, som ændret ved dette lovforslags § 2, nr. 2, de foreslåede bestemmelser om tidsbegrænsning og meddelelse af ny tilladelse i stk. 3 og 4, jf. lovforslagets § 2, nr. 3, den gældende bestemmelse om tilbagekaldelse i stk. 3, som bliver stk. 5, og den foreslåede bestemmelse om tilbagekaldelse af tilladelse i stk. 6, jf. lovforslagets § 2, nr. 4, ikke medfører ændringer i de beføjelser, der i byggelovgivningen er tillagt bygningsmyndighederne.

Til nr. 7

Det følger af vandforsyningsloven § 28, stk. 3, at for anlæg, der omfattes af § 26, stk. 4, afgøres erstatningsspørgsmålet efter reglerne i lov om vandløb.

Det følger af vandforsyningsloven § 26, stk. 4, at sænkning af grundvandsstanden, der foretages i dyrkningsøjemed efter reglerne i lov om vandløb, ikke omfattes af § 26, stk. 1-3.

Det foreslås i § 28, *stk. 3*, at ændre stk. 4 til stk. 7.

Den foreslåede ændring af § 28, stk. 3, er en konsekvensændring af den foreslåede indsættelse af nye stk. 3 og 4 i § 26, jf. lovforslagets § 2, nr. 3 og 4, hvorefter § 26, stk. 4, bliver § 26, stk. 7, og medfører ikke nogen indholdsmæssig ændring.

Til § 3

Til nr. 1

Spildevandsbetalingslovens § 1, stk. 4, regulerer, hvilke udgifter et spildevandsforsyningsselskab kan indregne i de bidrag, som opkræves fra de berørte ejere af fast ejendom (grundejere), der tilleder til spildevandsforsyningsselskabers anlæg, eller som er kontraktligt tilknyttet spildevandsforsyningsselskabet, jf. § 7 a. Bestemmelsen lovfæster hvile i sig selv-princippet, som indebærer, at selskaberne kun kan opkræve takstmidler i form af bidrag til brug for udgifter, der er nødvendige for det pågældende selskabs almindelige forsyningsaktiviteter.

Spildevandsforsyningsselskaberne må således kun opkræve betaling til dækning af nødvendige udgifter til udførelse, drift og vedligeholdelse af spildevandsforsyningsselskabers spildevandsanlæg og andre anlæg til brug for selskabets håndtering af spildevand samt visse yderligere anlæg, som selskabet skal drive.

Spildevandsforsyningsselskaberne kan i dag udelukkende håndtere spildevand, herunder tag- og overfladevand, som afledes til selskabets anlæg, og indregne udgifter hertil i bidrag efter spildevandsbetalingslovens § 1, stk. 4.

Spildevandsforsyningsselskaberne kan ikke efter gældende ret indregne udgifter i form af håndtering af terrænnært grundvand til grundvandssænkende foranstaltninger i bidrag, bortset fra udgifter til håndtering, der sker som en del af deres spildevandsforsyningsaktivitet, når uvedkommende vand, herunder grundvand utilsigtet trænger ind i spildevandsanlæggene. Endvidere kan der være udgifter for selskabet, når private grundejeres omfangsdræn er tilkoblet spildevandssystemet. Spildevandsforsyningsselskaberne kan således ikke aktivt foretage grundvandssænkning – ud over eventuel grundvandssænkning, som de som grundejere foretager på egne arealer – eller indregne udgifter hertil i bidrag efter § 1, stk. 4, i spildevandsbetalingsloven.

Der henvises til pkt. 3.4.1.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Det foreslås i spildevandsbetalingslovens § 1, *stk. 4, 1. pkt.*, at der efter »spildevand« indsættes: »eller terrænnært grundvand«.

Ændringen har sammenhæng med, at spildevandsforsyningsselskaberne med lovforslaget får en udvidet forsyningspligt i forhold til grundvandssænkende foranstaltninger og dermed skal håndtere terrænnært

grundvand i de af kommunen fastlagte områder, jf. det foreslåede nye stk. 2 i miljøbeskyttelseslovens § 32 b, jf. lovforslagets § 1, nr. 11, og bemærkningerne hertil.

Formålet med den foreslåede ændring er at sikre, at spildevandsforsyningsselskaberne vil kunne indregne nødvendige udgifter vedrørende håndtering af terrænnært grundvand i bidrag efter spildevandsbetalingslovens § 1, stk. 4, og dermed opkræve udgifterne til håndtering af terrænnært grundvand ved grundvandssænkende foranstaltninger som en del af de almindelige spildevandstakster. Spildevandsforsyningsselskabets opgaver vedrørende terrænnært grundvand vil som udgangspunkt indebære, at selskabet skal håndtere vandet ved transport, behandling eller afledning.

Som en forudsætning for spildevandsforsyningsselskabernes iværksættelse af grundvandssænkende foranstaltninger efter den ovennævnte udvidede forsyningspligt i den foreslåede stk. 2, i § 32 b, i miljøbeskyttelsesloven, jf. lovforslagets § 1, nr. 11, og bemærkninger hertil, vil selskaberne blive forpligtede til at skulle gennemføre beregninger af samfundsøkonomien for potentielle grundvandssænkende foranstaltninger i medfør af de regler, der forventes udstedt med hjemmel i det foreslåede stk. 8, nr. 1, i miljøbeskyttelseslovens § 32 b. Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 19, og bemærkningerne hertil.

Spildevandsforsyningsselskabet vil efter den foreslåede ændring af spildevandsbetalingslovens § 1, stk. 4, kunne indregne udgifter forbundet med den krævede samfundsøkonomiske beregning både i de tilfælde, hvor et projekt vedrørende en grundvandssænkende foranstaltning viser sig at være samfundsøkonomisk hensigtsmæssig, og i de tilfælde, hvor et projekt vedrørende en grundvandssænkende foranstaltning ikke er samfundsøkonomisk hensigtsmæssig. Dette begrundes med, at det først er efter beregningen er foretaget, at det kan konstateres, om projektet vil være samfundsøkonomisk hensigtsmæssigt eller ikke. Selskabet vil kun kunne indregne udgifter til gennemførelse af grundvandssænkende foranstaltninger, hvis den samfundsøkonomiske beregning viser, at projektet er samfundsøkonomisk hensigtsmæssigt, jf. pkt. 3.2.2.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Det er hensigten, at de nærmere betingelser for, at udgifter til håndtering af terrænnært grundvand kan indregnes i bidragene efter spildevandsbetalingslovens § 1, stk. 4, vil blive fastsat med hjemmel i den foreslåede bemyndigelse i spildevandsbetalingslovens § 1, stk. 10, jf. lovforslagets § 3, nr. 3, og bemærkningerne hertil.

Udgifterne til håndtering af terrænnært grundvand vil skulle indregnes i bidragene på samme måde som de øvrige udgifter, som dækkes af bidrag efter spildevandsbetalingslovens § 1, stk. 4. De vil skulle indregnes i bidragene i overensstemmelse med reglerne om fastsættelse af bidrag, særlig kubikmetertaksten for det variable vandaflædningsbidrag, jf. spildevandsbetalingslovens § 2 a, stk. 7. Det foreslås, at den mængde terrænnært grundvand, som afledes fra den enkelte ejendom, ikke skal indgå i beregningen af størrelsen af det variable vandaflædningsbidrag, som den enkelte grundejer skal betale, jf. den foreslåede ændring af spildevandsbetalingslovens § 2 a, stk. 2, i lovforslagets § 3, nr. 4, og bemærkningerne hertil. Udgifterne vil således ikke udelukkende skulle betales af de grundejere, hvis ejendomme er beliggende i områder, hvor selskabet iværksætter løsninger i forhold til terrænnært grundvand. Der henvises i øvrigt til pkt. 3.4.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Spildevandsforsyningsselskabers mulighed for i særlige tilfælde at kunne differentiere kubikmetertaksterne og faste bidrag for forskellige områder i medfør af spildevandsbetalingslovens § 3, stk. 1, 3. pkt., vil ikke finde anvendelse i forbindelse med spildevandsforsyningsselskabernes håndtering af terrænnært grundvand.

Til nr. 2

Efter spildevandsbetalingslovens § 1, stk. 5, 1. pkt., kan et spildevandsforsyningsselskab aftale med andre parter, at selskabet etablerer og opretholder et højere serviceniveau i selskabets håndtering af spildevand end det, selskabet er forpligtet til, eller at selskabet etablerer og driver anlæg til brug for selskabets håndtering af spildevand, som samlet set er dyrere end nødvendigt til varetagelse af selskabets opgaver. Efter stk. 5, 2. pkt. kan et spildevandsforsyningsselskab kun indgå en aftale som nævnt i 1. pkt. mod betaling fra den eller de andre parter til fuld dækning af selskabets meromkostninger til etablering og drift.

Bestemmelsen omfatter både aftaler vedrørende spildevandsforsyningsselskabernes håndtering af tag- og overfladevand, og andet spildevand end tag- og overfladevand, som selskabet er forpligtet til at håndtere.

Det fremgår af § 1, stk. 2, nr. 4, i bekendtgørelsen om tilknyttet virksomhed, at et vandselskabs opfyldelse af aftaler efter spildevandsbetalingslovens § 1, stk. 5, anses som hovedvirksomhed.

Bestemmelsen omfatter ikke aftaler om håndtering af terrænnært grundvand, da dette efter gældende ret ikke er en del af spildevandsforsyningsselskabets forsyningsopgaver.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.4.1.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Det foreslås to steder i spildevandsbetalingslovens § 1, stk. 5, 1. pkt., efter »spildevand« at indsætte: »eller terrænnært grundvand«.

Formålet med den foreslåede ændring er at sikre, at spildevandsforsyningsselskaberne også vil kunne aftale med andre parter, at selskabet etablerer og opretholder et højere serviceniveau i selskabets håndtering af terrænnært grundvand end det, selskabet er forpligtet til, eller at selskabet etablerer og driver anlæg til brug for selskabets håndtering af terrænnært grundvand, som samlet set er dyrere end nødvendigt til varetagelse af selskabets opgaver.

Ved et højere serviceniveau i selskabets håndtering af terrænnært grundvand skal forstås håndtering af terrænnært grundvand ud over den udvidede forsyningspligt i form af en samfundsøkonomisk hensigtsmæssig grundvandssænkende foranstaltning, som spildevandsforsyningsselskabet foreslås pålagt med den i lovforslaget foreslåede bestemmelse i miljøbeskyttelseslovens § 32 b, stk. 2, og de regler, der vil blive udstedt i medfør af den med lovforslaget foreslåede bestemmelse i miljøbeskyttelseslovens § 32 b, stk. 8, jf. lovforslagets § 1, nr. 11 og 19, og bemærkningerne hertil.

Tilsvarende vil etablering og drift af anlæg til brug for selskabets håndtering af terrænnært grundvand, som samlet set er dyrere end nødvendigt til opfyldelse af selskabets forsyningspligt vedrørende terrænnært grundvand, skulle forstås som etablering og drift af anlæg, der samlet set er dyrere end nødvendigt til opfyldelse af den foreslåede udvidede forsyningspligt med samfundsøkonomisk hensigtsmæssige grundvandssænkende foranstaltninger, som nævnt ovenfor.

Forslaget vil endvidere indebære, at spildevandsforsyningsselskabets aftaler med andre parter, om et højere serviceniveau eller dyrere løsning vedrørende håndtering af terrænnært grundvand vil blive omfattet af den gældende bestemmelse i spildevandsbetalingslovens § 1, stk. 5, 2. pkt., og at spildevandsforsynings-

selskabet dermed kun vil kunne indgå en sådan aftale mod betaling fra den eller de andre parter til fuld dækning af selskabets meromkostninger til etablering og drift.

Et eksempel på dette kan være en aftale om, at et spildevandsforsyningsselskab udvider et projektområde ud over det samfundsøkonomisk hensigtsmæssige for at tilgodese en række grundejere, som dog selv skal afholde alle ekstra omkostninger til dette.

Et andet eksempel kan være en aftale om etablering af en dyrere løsning, hvor der ny, eller reetableres rekreativ natur, forudsat at andre parter betaler meromkostningerne hertil.

Det er hensigten, at der vil blive fastsat nærmere regler herom, og om betingelserne for indgåelse af sådanne aftaler i øvrigt, med hjemmel i den foreslåede § 1, stk. 10, i spildevandsbetalingsloven, jf. lovforslagets § 3, nr. 3, og bemærkningerne hertil.

Til nr. 3

Det følger af den gældende bestemmelse i spildevandsbetalingslovens § 1, stk. 10, 1. pkt., at klima-, energi- og forsyningsministeren kan fastsætte nærmere regler om indregning af udgifter i bidrag efter stk. 4 og 6-8, herunder om opgørelse af udgifter, om indregning af lån og afdrag herpå, om hvilke udgifter der kan betales af spildevandsforsyningsselskabet, om omkostningsfordeling med andre parter, om betingelser for indregning, herunder samfundsøkonomisk hensigtsmæssighed og sikring af selskabsøkonomisk omkostningseffektivitet, om krav til aftaler med andre parter, om dokumentation for overholdelse af de fastsatte regler og tilsyn hermed og om offentliggørelse af aftaler og dokumentation og lign. på spildevandsforsyningsselskabets hjemmeside. Endvidere følger det af spildevandsbetalingslovens § 1, stk. 10, 2. pkt., at klima-, energi- og forsyningsministeren endvidere kan fastsætte nærmere regler om aftaler efter stk. 5, herunder om krav til aftalerne og andre parters betaling, om dokumentation for overholdelse af de fastsatte regler og tilsyn hermed og om offentliggørelse af aftaler og dokumentation og lign. på spildevandsforsyningsselskabets hjemmeside.

Bemyndigelsen blev indsat i spildevandsbetalingsloven ved lov nr. 2210 af 29. december 2020, som bl.a. omhandlede spildevandsforsyningsselskabernes klimatilpasning i forhold til tag- og overfladevand, og den blev ændret ved lov nr. 668 af 11. juni 2024. Bemyndigelsen er udmøntet i omkostningsbekendtgørelsen.

Omkostningsbekendtgørelsen indeholder regler om spildevandsforsyningsselskabernes omkostninger til klimatilpasning i forhold til tag- og overfladevand og omkostninger til projekter uden for selskabernes egne spildevandsanlæg og med andre parter i øvrigt.

Bekendtgørelsen fastsætter betingelser for, at udgifter hertil kan indregnes i bidrag efter spildevandsbetalingslovens § 1, stk. 4.

For så vidt angår spildevandsforsyningsselskabets klimatilpasning vedrørende tag- og overfladevand er reglerne om samfundsøkonomisk hensigtsmæssighed fastsat i serviceniveaubekendtgørelsen, som har hjemmel i miljøbeskyttelsesloven. I medfør af reglerne i serviceniveaubekendtgørelsen er det kommunerne, der foretager en samfundsøkonomisk beregning, og dermed fastlægger et serviceniveau, medmindre kommunen har pålagt spildevandsforsyningsselskabet at foretage den samfundsøkonomiske beregning og dermed fastsætte serviceniveauer for håndtering af tag- og overfladevand.

Reglerne i omkostningsbekendtgørelsen fastsætter regler om, at der ikke må indregnes omkostninger til klimatilpasningsprojekter vedrørende tag- og overfladevand, hvad enten de foregår på selskabets spildevandsanlæg eller ej, ud over et samfundsøkonomisk hensigtsmæssigt serviceniveau for selskabets håndtering af tag- og overfladevand.

Selskabet skal endvidere i medfør af reglerne i omkostningsbekendtgørelsen dokumentere, at det enkelte projekt er selskabsøkonomisk omkostningseffektivt, efter reglerne i § 3, stk. 3 og stk. 4, nr. 5, § 5 og bilag 1 i omkostningsbekendtgørelsen.

Omkostningsbekendtgørelsen indeholder endvidere regler om krav til aftaler med andre parter, herunder krav til aftalernes indhold og f.eks. omkostningsfordeling med andre parter.

Vandsektortilsynet fører tilsyn med, at reglerne i omkostningsbekendtgørelsen overholdes, og herunder med at serviceniveauet for klimatilpasning i forhold til tag- og overfladevand er fastsat i overensstemmelse med reglerne.

Vandsektortilsynets tilsyn foregår hovedsagelig i forbindelse med spildevandsforsyningsselskabernes ansøgning til Vandsektortilsynet om tillæg og eventuel forhåndsgodkendelse af tillæg efter reglerne i ØR-bekendtgørelsen.

For projekter, hvor selskabet ikke agter at søge om tillæg til deres økonomiske ramme, fører Vandsektortilsynet udelukkende tilsyn med reglerne om projekter uden for selskabernes egne spildevandsanlæg og med andre parter i øvrigt.

I øvrigt henvises til pkt. 3.4.1.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Det foreslås at nyaffatte spildevandsbetalingslovens § 1, stk. 10, hvorefter klima-, energi- og forsyningsministeren kan fastsætte nærmere regler om de i bestemmelsens nr. 1-3 oplistede emner.

Det er hensigten med nyaffattelsen, at den gældende bemyndigelse som er udmøntet i omkostningsbekendtgørelsens regler, videreføres med den udvidelse, at der fremover i medfør af bemyndigelsen også vil kunne fastsættes nærmere regler i omkostningsbekendtgørelsen om spildevandsforsyningsselskabernes indregning af udgifter vedrørende terrænnært grundvand, herunder krav om samfundsøkonomisk hensigtsmæssighed, og selskabsøkonomisk omkostningseffektivitet, og nærmere krav til aftaler med andre parter om højere serviceniveau eller dyrere løsninger i forhold til terrænnært grundvand, jf. også de foreslåede ændringer af spildevandsbetalingslovens § 1, stk. 4 og 5, jf. lovforslagets § 3, nr. 1 og 2, og bemærkningerne hertil.

Ved et højere serviceniveau i selskabets håndtering af terrænnært grundvand skal forstås håndtering af terrænnært grundvand ud over den udvidede forsyningspligt i form af en samfundsøkonomisk hensigtsmæssig grundvandssænkende foranstaltning, som spildevandsforsyningsselskabet foreslås pålagt med den i lovforslaget foreslåede bestemmelse i miljøbeskyttelseslovens § 32 b, stk. 2, og de regler, der vil blive udstedt i medfør af den med lovforslaget foreslåede bestemmelse i miljøbeskyttelseslovens § 32 b, stk. 8, jf. lovforslagets § 1, nr. 11 og 19, og bemærkningerne hertil.

Tilsvarende vil bemyndigelsen vedrørende krav til dokumentation for overholdelse af de fastsatte regler og tilsyn hermed samt krav om offentliggørelse efter forslaget fremover også omfatte lignende krav i forhold til spildevandsforsyningsselskabernes håndtering af terrænnært grundvand.

Endvidere er formålet med nyaffattelsen af ordensmæssig karakter, så bemyndigelsen bliver mere overskuelig.

Med hjemmel i det foreslåede § 1, stk. 10, *nr. 1*, kan der fastsættes nærmere regler om indregning af udgifter i bidrag efter stk. 4 og 6-8, herunder om de i litra a-d oplistede emner.

Det foreslåede § 1, stk. 10, *nr. 1, litra a*, omhandler, hvilke udgifter der kan indregnes i bidrag og betingelserne herfor.

Der vil som efter den gældende bemyndigelse med hjemmel heri kunne fastsættes nærmere regler om, hvilke udgifter der kan anses for nødvendige i henhold til hvile i sig selv-princippet, som det er udmøntet i spildevandsbetalingslovens § 1, stk. 4 og 6-8, og dermed hvilke udgifter der kan indregnes i bidragene efter de nævnte bestemmelser og betingelserne herfor.

Der vil efter den foreslåede bemyndigelse kunne fastsættes regler om alle de typer af udgifter, som spildevandsforsyningsselskaberne efter de nævnte regler kan indregne, og udgifter til alle spildevandsforsyningsselskabernes opgaver. Dette vil efter lovforslagets foreslåede udvidelse af spildevandsforsyningsselskabernes forsyningspligt også omfatte udgifter til håndtering af terrænnært grundvand.

Det forventes på nuværende tidspunkt, at der vil blive fastsat regler for spildevandsforsyningsselskabernes udgifter til håndtering af terrænnært grundvand, der, så vidt det er hensigtsmæssigt, vil svare til reglerne om tag- og overfladevand.

Det forventes på nuværende tidspunkt således, at der vil blive fastsat regler om, at der alene vil kunne indregnes udgifter til håndtering af terrænnært grundvand, som er nødvendige for at opfylde de regler, der foreslås fastsat i miljøbeskyttelseslovens stk. 2, i § 32 b, jf. lovforslagets § 1, nr. 11, og bemærkningerne hertil, og de regler, der vil blive fastsat i medfør af de foreslåede bemyndigelser i miljøbeskyttelseslovens stk. 8, i § 32 b, jf. lovforslagets § 1, nr. 19, og bemærkninger hertil.

Det forventes på nuværende tidspunkt, at de gældende betingelser for indregning af bidrag, som er fastsat i omkostningsbekendtgørelsen, vil blive videreført. Dvs. betingelser vedrørende krav om samfundsøkonomisk hensigtsmæssighed, jf. det foreslåede § 1, stk. 10, nr. 1, litra b, og krav om selskabsøkonomisk omkostningseffektivitet, jf. det foreslåede § 1, stk. 10, nr. 1, litra c. Endvidere vil betingelserne for indregning af bidrag kunne være krav til aftaler, herunder om omkostningsfordeling med andre aftaleparter og krav om offentliggørelse af aftalerne på spildevandsforsyningsselskabets hjemmeside, jf. det foreslåede § 1, stk. 10, nr. 2.

Betingelser for indregning kan herudover også omfatte krav til dokumentation for overholdelse af de fastsatte regler og tilsyn hermed samt offentliggørelse af dokumentation og anden relevant information på spildevandsforsyningsselskabets hjemmeside, jf. det foreslåede § 1, stk. 10, nr. 3. For nærmere beskrivelse af de nævnte betingelser henvises til de efterfølgende afsnit herunder vedrørende de pågældende bestemmelser.

Det foreslåede § 1, stk. 10, nr. 1, *litra b*, omhandler krav om samfundsøkonomisk hensigtsmæssighed.

Med hjemmel i det foreslåede § 1, stk. 10, nr. 1, *litra b*, vil der kunne fastsættes nærmere regler om betingelser for indregning af udgifter i bidrag vedrørende samfundsøkonomisk hensigtsmæssighed af spildevandsforsyningsselskabernes aktiviteter.

Regler om, at spildevandsforsyningsselskabers forsyningspligt afgrænses af krav om samfundsøkonomisk hensigtsmæssighed, vil skulle fastsættes i miljølovgivningen.

Det er hensigten, at der ligesom i de gældende regler i omkostningsbekendtgørelsen, vil blive fastsat krav om samfundsøkonomisk hensigtsmæssighed vedrørende udgifter til alle de typer af aktiviteter, som ligger inden for spildevandsforsyningsselskabernes forsyningspligt.

Den foreslåede bemyndigelse i spildevandsbetalingsloven vil sikre, at sådanne krav kan overføres til betalingsreglerne i loven, således at de samme krav stilles som betingelse for, at udgifter til den pågældende type aktivitet kan indregnes i bidrag i medfør af spildevandsbetalingslovens § 1, stk. 4.

Der vil ikke efter den foreslåede bemyndigelse i spildevandsbetalingsloven § 1, stk. 10, nr. 1, *litra b*, kunne fastsættes betingelser om samfundsøkonomisk hensigtsmæssighed, som medfører, at selskaberne ikke vil kunne opkræve de nødvendige udgifter til at opfylde selskabernes forsyningspligt som fastlagt i miljølovgivningen.

Det forventes på nuværende tidspunkt, at de gældende regler vedrørende samfundsøkonomisk hensigtsmæssighed for tag- og overfladevand, som findes i omkostningsbekendtgørelsen, vil blive videreført.

For så vidt angår terrænnært grundvand, vil spildevandsforsyningsselskaberne kun skulle gennemføre grundvandssænkende foranstaltninger til forsyning af områder, hvis det er samfundsøkonomisk hensigtsmæssigt, jf. pkt. 3.2.2.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger og lovforslagets § 1, nr. 11 og 19, og bemærkningerne hertil.

Det er hensigten på nuværende tidspunkt, at der vil blive fastsat regler i medfør af spildevandsbetalingslovens § 1, stk. 10, nr. 1, *litra b*, om, at det vil være en forudsætning for, at selskaberne kan indregne udgifter til projekter til håndtering af terrænnært grundvand i bidragene, at projektet opfylder reglerne om samfundsøkonomisk hensigtsmæssighed, som fastsættes efter den foreslåede bemyndigelse i miljøbeskyttelseslovens § 32 b, stk. 8, jf. lovforslagets § 1, nr. 19 og bemærkningerne hertil. Dette vil også gælde, såfremt spildevandsforsyningsselskaberne gennemfører projekter med flere formål, hvor håndtering af terrænnært grundvand udgør en del af et større projekt.

Den foreslåede udvidede bemyndigelse vil kunne anvendes til at fastsættes andre krav i medfør af den foreslåede bestemmelse i stk. 10, nr. 1, *litra b*, hvis et krav om samfundsøkonomisk hensigtsmæssighed på et senere tidspunkt indføres i reglerne i miljølovgivningen vedrørende spildevandsforsyningsselskabernes forsyningspligt. F.eks. krav om samfundsøkonomisk hensigtsmæssighed i forhold til andre typer af udgifter end udgifter til håndtering af tag- og overfladevand, terrænnært grundvand og projekter med andre parter.

Det vil ikke være lovligt for spildevandsforsyningsselskabet at takstfinansiere de pågældende udgifter,

hvis et eller flere af de fastsatte krav om samfundsøkonomisk hensigtsmæssighed, som fastsat i miljøbeskyttelsesloven, ikke er opfyldt.

Den foreslåede § 1, stk. 10, nr. 1, *litra c*, omhandler krav om selskabsøkonomisk omkostningseffektivitet.

Der vil med hjemmel i den foreslåede bemyndigelse kunne fastsættes betingelser om selskabsøkonomisk omkostningseffektivitet vedrørende udgifter til alle de typer af aktiviteter, som ligger inden for spildevandsforsyningsselskabernes opgaver.

Det er hensigten, at der ligesom i de gældende regler i omkostningsbekendtgørelsen vil blive fastsat krav vedrørende selskabsøkonomisk omkostningseffektivitet for tag- og overfladevand og for aftaler med andre parter. Dette indebærer bl.a., at selskabet vil skulle dokumentere, at et klimatilpasningsprojekt vedrørende tag- og overfladevand eller et projekt med andre parter er selskabsøkonomisk omkostningseffektivt efter de nærmere regler i omkostningsbekendtgørelsen.

Spildevandsforsyningsselskabets beregning af, om et projekt er samfundsøkonomisk hensigtsmæssigt, jf. lovforslagets § 1, nr. 19, og bemærkningerne hertil, forventes for terrænnært grundvand også at ville omfatte en afklaring af, om en grundvandssænkende foranstaltning til forsyning af et område er selskabsøkonomisk omkostningseffektivt, jf. den foreslåede *litra b*, som nævnt ovenfor. Det vil således være overflødigt at stille et særskilt krav om selskabsøkonomisk omkostningseffektivitet. Derfor er det ikke hensigten, at der vil blive fastsat et særskilt generelt krav i omkostningsbekendtgørelsen om, at et projekt vedrørende terrænnært grundvand skal være selskabsøkonomisk omkostningseffektivt.

Reglerne om selskabsøkonomisk omkostningseffektivitet vil dog skulle tage højde for tilfælde vedrørende projekter med flere formål, hvor projekter vil kunne opfylde formål både vedrørende terrænnært grundvand og tag- og overfladevand eller spildevandsforsyningsselskabets indsats f.eks. i forhold til overløb. Det samme gælder tilfælde, hvor et spildevandsforsyningsselskabets indsats over for terrænnært grundvand f.eks. kombineres med almindelig vedligeholdelse af spildevandsanlæg. Det forventes derfor, at der for sådanne projekter vil blive fastsat regler i omkostningsbekendtgørelsen, der skal sikre, at kravet om selskabsøkonomisk omkostningseffektivitet bliver opfyldt for de dele af et projekt, hvor der ville være et tilsvarende krav for den pågældende projekt type, f.eks. i forhold til tag- og overfladevand. Desuden forventes det foreløbig, at det fastsættes, at det skal dokumenteres, at det er selskabsøkonomisk omkostningseffektivt, at de pågældende formål opfyldes ved et samlet projekt i stedet for ved særskilte projekter.

Den foreslåede udvidede bemyndigelse kan endvidere anvendes til at fastsættes andre krav i medfør af den foreslåede bestemmelse i stk. 10, nr. 1, *litra c*, hvis et krav om selskabsøkonomisk omkostningseffektivitet på et senere tidspunkt indføres i reglerne i miljølovgivningen vedrørende spildevandsforsyningsselskabernes forsyningspligt. F.eks. krav om selskabsøkonomisk omkostningseffektivitet i forhold til andre typer af udgifter end udgifter til håndtering af tag- og overfladevand, terrænnært grundvand og projekter med andre parter.

Det vil ikke være lovligt for spildevandsforsyningsselskabet at takstfinansiere de pågældende udgifter, hvis en eller flere af de fastsatte krav om selskabsøkonomisk omkostningseffektivitet ikke er opfyldt.

Den foreslåede § 1, stk. 10, nr. 1, *litra d*, omhandler opgørelse af udgifter og indregning af lån og afdrag på lån.

Bemyndigelsen i litra d viderefører en udvidelse af stk. 10, der blev indsat ved ændring af spildevandsbetalingsloven i lov nr. 668 af 11. juni 2024, i forbindelse med at hvile i sig selv-princippet blev præciseret som et kontantprincip, bl.a. ved at der blev indsat et nyt stk. 8, i spildevandsbetalingslovens § 1, hvorefter lån indregnes i bidrag efter stk. 4, 6 og 7, som afdrag på lån fratrasket optagne lån.

Med bemyndigelsen vil der kunne fastsættes nærmere regler om hvile i sig selv-princippets krav om balance mellem udgifter og indtægter, herunder om hvordan nødvendige udgifter efter spildevandsbetalingslovens § 1, stk. 4, vil skulle opgøres efter kontantprincippet, om hvordan lån og afdrag på lån vil skulle indregnes samt om underskud og henlæggelser.

Den foreslåede § 1, stk. 10, *nr. 2*, omhandler krav til aftaler, herunder om omkostningsfordeling med andre aftaleparter og krav om offentliggørelse af aftalerne på spildevandsforsyningsselskabets hjemmeside.

Med den foreslåede bemyndigelse vil der kunne fastsættes regler i omkostningsbekendtgørelsen både vedrørende krav til aftaler efter spildevandsbetalingslovens § 1, stk. 5, og aftaler om projekter med andre parter i øvrigt, herunder om omkostningsfordeling med andre aftaleparter og offentliggørelse af aftaler på spildevandsforsyningsselskabets hjemmeside.

Med bemyndigelsen videreføres den gældende retstilstand, og bemyndigelsen vil, med de foreslåede ændringer, fremadrettet også skulle omfatte spildevandsforsyningsselskabernes aftaler efter spildevandsbetalingslovens § 1, stk. 5, vedrørende håndtering af terrænnært grundvand.

Det forventes på nuværende tidspunkt, at der vil blive fastsat tilsvarende regler, som i dag er fastsat i omkostningsbekendtgørelsen, herunder om, at det vil være et krav, at spildevandsforsyningsselskabet indgår en skriftlig aftale med andre parter som betingelse for, at spildevandsforsyningsselskabet kan takstfinansiere projekter med andre parter. Det forventes også fortsat at skulle gælde tilfælde, hvor den anden part ikke har nytte af projektet, men f.eks. blot stiller et anlæg eller areal til rådighed for spildevandsforsyningsselskabet.

Der vil endvidere kunne fastsættes lignende krav, som omtalt nedenfor vedrørende indgåelse af skriftlig aftale i de tilfælde, hvor to eller flere spildevandsforsyningsselskaber samarbejder om et projekt.

Det forventes på nuværende tidspunkt, at projekter vil kunne blive undtaget fra kravet om indgåelse af aftale efter omkostningsbekendtgørelsens regler, hvis det pågældende projekt f.eks. udelukkende går ud på, at spildevandsrør og lignende nedgraves på fremmed grund, herunder i veje, uden at andre parter har nytte af projektet, og det er hensigten, at dette vil skulle gælde tilsvarende for spildevandsforsyningsselskabets drænrør, der nedgraves som led i selskabets håndtering af terrænnært grundvand. Den præcise afgrænsning af kravet vil kunne blive fastsat i udmøntningen.

I de tilfælde, der vil blive undtaget kravet om aftale efter omkostningsbekendtgørelsens regler, er det hensigtsmæssigt, at forholdet mellem grund- eller vejejer og selskab afklares i en skriftlig aftale, men da der er tale om helt sædvanlige aftaleforhold mellem selskab og grundejer, vurderes det ikke, at det vil være nødvendigt at fastsætte særlige regler herom i omkostningsbekendtgørelsen. Disse aftaler skal dog følge kravet, der følger af vandsektorlovens § 19, hvoraf det bl.a. af stk. 4 og 5 fremgår, at aftaler,

der indgås af vandselskaber, herunder spildevandsforsyningsselskaber, skal indgås på markedsvilkår og foreligge i skriftlig form på aftaletidspunktet.

Det forventes endvidere, at der, ligesom i de gældende regler i omkostningsbekendtgørelsen, vil blive fastsat krav til indholdet af aftaler. Det er hensigten, at de gældende regler herom i hovedtræk vil blive videreført. Kravene til aftalerne vil variere, alt efter om der er tale om et projekt, som andre end spildevandsforsyningsselskabet har nytte af.

Det forventes på nuværende tidspunkt, at der vil blive fastsat krav om, at aftaler som minimum indeholder

- projektets formål, beskrivelse af de tiltag, det indebærer, forventede levetid og serviceniveau,
- for aftaler, der omfatter håndtering af terrænnært grundvand, endvidere projektområdets afgrænsning og resultatet af den samfundsøkonomiske beregning,
- i hvilken udstrækning udførelse og drift, herunder vedligeholdelse, varetages af de enkelte parter,
- ansvar for sikring og bevarelse af den hydrauliske funktion og eventuelle øvrige forudsætninger for effektiv drift af anlægget, f.eks. sikring af adgangsmuligheder, eksterne til- eller afløbsfunktioner m.v. inden for anlæggets forventede levetid,
- hvilke omkostningsposter der betales af det eller de enkelte spildevandsforsyningsselskaber, som deltager i aftalen, og hvilke omkostningsposter der betales af andre parter,
- specifikation af meromkostningerne, som den eller de andre parter skal betale til spildevandsforsyningsselskabet,
- størrelse af en eventuel betaling fra spildevandsforsyningsselskabet til andre parter,
- fordeling af risikoen for eventuelle uforudsete fordyrelser af projektet,
- spildevandsforsyningsselskabets og andre parters adgang til opsigelse af aftalen, herunder, at spildevandsforsyningsselskabet skal kunne opsiges aftalen, hvis Vandsektortilsynet meddeler, at betingelserne for, at spildevandsforsyningsselskabet kan afholde omkostninger til opfyldelse af aftalen, ikke er opfyldt, og
- hvad der skal ske ved ophør af projektet.

Det er derudover hensigten at der, ligesom i de gældende regler i omkostningsbekendtgørelsen, vil blive fastsat regler om den omkostningsfordeling, der skal ske mellem parterne, hvis et spildevandsforsyningsselskab indgår aftale om et projekt med andre parter, som får nytte af projektet. Med de foreslåede ændringer vil bemyndigelsen fremadrettet også skulle omfatte spildevandsforsyningsselskabernes aftaler efter spildevandsbetalingslovens § 1, stk. 5, vedrørende håndtering af terrænnært grundvand.

Det forventes på nuværende tidspunkt, at der vil blive fastsat krav om

- at omkostningsfordelingen i aftaler mellem flere spildevandsforsyningsselskaber skal være forholdsmæssig, og der vil skulle udarbejdes en redegørelse og begrundelse for omkostningsfordelingen,
- omkostningsfordelingen for projekter skal baseres på, hvilken nytte de enkelte parter har af projektet,
- at spildevandsforsyningsselskaberne ikke vil kunne afholde omkostninger ud over det, der er nødvendigt af hensyn til selskabets håndtering af spildevand (herunder tag- og overfladevand samt terrænnært grundvand),
- at der skal udarbejdes en redegørelse for omkostningsfordelingen, som specificerer, hvilke dele af projektet der kun har nytte for en enkelt part og hvilke dele der har fælles nytte, og en begrundelse for de dele, der har fælles nytte,
- ved projekter med et højere serviceniveau eller dyrere løsning: Meromkostningerne vil skulle beregnes i forhold til de omkostninger, som i øvrigt ville have været nødvendige for at løse spildevandsforsy-

- ningsselskabets opgaver, og der skal udarbejdes en redegørelse for beregning af meromkostningerne, og
- at spildevandsforsyningsselskaberne vil skulle tilvejebringe den nødvendige dokumentation og redegørelser, og disse vil skulle offentliggøres på spildevandsforsyningsselskabets hjemmeside.

Det er endvidere fortsat hensigten, at disse regler vil skulle gælde uanset formålet med projektet, herunder om der er tale om klimatilpasning i forbindelse med håndtering af tag- og overfladevand, projekter vedrørende håndtering af terrænnært grundvand eller et projekt med andre formål eller flere formål i kombination.

Der vil også kunne fastsættes andre krav i medfør af den foreslåede bestemmelse i stk. 10, nr. 2, hvis det vurderes hensigtsmæssigt.

Spildevandsforsyningsselskabet vil ikke lovligt kunne takstfinansiere et projekt, hvis en eller flere af de fastsatte betingelser vedrørende krav til aftaler, omkostningsfordeling og offentliggørelse ikke er opfyldt.

Med hjemmel i det foreslåede § 1, stk. 10, nr. 2, vil der endvidere kunne fastsættes regler om offentliggørelse af aftaler på spildevandsforsyningsselskabets hjemmeside.

På nuværende tidspunkt er det hensigten, at de gældende regler om offentliggørelse af aftaler, der er fastsat i omkostningsbekendtgørelsen vil blive videreført.

Det er således hensigten, at der vil blive fastsat regler i omkostningsbekendtgørelsen, om at aftaler skal være offentligt tilgængelige på spildevandsforsyningsselskabets hjemmeside.

Endvidere er det hensigten at fastsætte, at spildevandsforsyningsselskaberne vil kunne undlade at offentliggøre de dele af deres aftaler, der ikke er obligatoriske efter reglerne i omkostningsbekendtgørelsen.

Den foreslåede § 1, stk. 10, nr. 3, omhandler krav til dokumentation for overholdelse af de fastsatte regler og tilsyn hermed samt offentliggørelse af dokumentation og anden relevant information på spildevandsforsyningsselskabets hjemmeside.

Bemyndigelsen er en videreførelse af den gældende bemyndigelse, som er udmøntet i regler i omkostningsbekendtgørelsen, for så vidt angår Vandsektortilsynets tilsyn med spildevandsforsyningsselskabernes klimatilpasning vedrørende tag- og overfladevand. Den foreslåede bemyndigelse vil fremadrettet også skulle omfatte Vandsektortilsynets tilsyn med spildevandsforsyningsselskabernes håndtering af terrænnært grundvand. Vandsektortilsynet vil i den forbindelse også skulle føre tilsyn med spildevandsforsyningsselskabernes projekter med flere formål, hvor spildevandsforsyningsselskabet f.eks. både håndterer tag- og overfladevand og terrænnært grundvand eller en af delene i kombination med selskabets almindelige vedligeholdelse af ledningsnettet.

Udmøntningen af bemyndigelsen vil ikke ændre de gældende regler om opgørelse af udgifter og indregning af lån og afdrag på lån, som er fastsat i bekendtgørelse om anmeldelse og godkendelse af spildevandsforsyningsselskabers betalingsvedtægter og vandaflædningsbidrag m.v., og kommunalbestyrelsen vil således fortsat skulle føre tilsyn med overholdelsen i forbindelse med godkendelse af spildevandsforsyningsselskabernes bidrag i henhold til spildevandsbetalingslovens § 3 a, stk. 1.

For så vidt angår de gældende regler om tag- og overfladevand og om spildevandsforsyningsselskabernes aftaler med andre parter, som forventes videreført, er det hensigten, at de gældende regler om dokumentation og tilsyn vil blive videreført, så de fremadrettet herudover også vil gælde for selskabernes håndtering af terrænnært grundvand. Det er således bl.a. hensigten, at der vil blive fastsat regler, hvorefter Vandsektortilsynet vil blive tilsynsmyndighed, som i hidtidigt omfang.

For så vidt angår de påtænkte regler om spildevandsforsyningsselskabernes udgifter til håndtering af terrænnært grundvand forventes det på nuværende tidspunkt, at der vil blive fastsat regler, der, så vidt det er hensigtsmæssigt, vil svare til reglerne om dokumentation og tilsyn i forhold til reglerne om tag- og overfladevand. Der forventes således, at der vil blive fastsat regler om, at Vandsektortilsynet vil skulle føre tilsyn med reglerne i forbindelse med behandling af spildevandsforsyningsselskabets ansøgning om tillæg og eventuel forhåndsgodkendelse af tillæg efter reglerne i ØR-bekendtgørelsen.

For at Vandsektortilsynet vil kunne håndhæve kravene er det hensigten, at der ligesom i den gældende omkostningsbekendtgørelse vil blive fastsat krav om, at spildevandsforsyningsselskabet inden en vis frist vil skulle give meddelelse til Vandsektortilsynet om, hvilke foranstaltninger selskabet har truffet på baggrund af Vandsektortilsynets meddelelse om, at et spildevandsforsyningsselskab vil være forpligtet til at stoppe et projekt, og at udgifter ikke lovligt vil kunne indregnes i bidragene.

Det er endvidere hensigten at videreføre den gældende regel i omkostningsbekendtgørelsen om, at Vandsektortilsynet orienterer spildevandsforsyningsselskabet og kommunalbestyrelsen i den eller de kommuner, der godkender spildevandsforsyningsselskabets bidrag og takster, hvis Vandsektortilsynet på baggrund af spildevandsforsyningsselskabets oplysninger vurderer, at selskabet har afholdt eller planlægger at afholde en udgift, som ikke lovligt kan indregnes i bidragene.

Vandsektortilsynets tilsyn med regler i omkostningsbekendtgørelsen vil blive suppleret af den kontrol, som Vandsektortilsynet gennemfører i forbindelse med kontrol af spildevandsforsyningsselskabernes økonomiske ramme og markedsmæssighed af aftaler i medfør af reglerne i vandsektorloven og ØR-bekendtgørelsen.

Efter vandsektorlovens § 19, stk. 4, skal aftaler, der indgås af vandselskaber, indgås på markedsvilkår. I forhold til aftaler, som er omfattet af regler i omkostningsbekendtgørelsen, vil en aftale med vilkår om omkostningsfordeling med andre parter og de øvrige vilkår i den pågældende aftale ikke kunne anses for at være i strid med kravet i vandsektorlovens § 19, stk. 4, hvis kravene i omkostningsbekendtgørelsen er overholdt. Hvis kravene i omkostningsbekendtgørelsen derimod ikke er overholdt, vil Vandsektortilsynet kunne foretage en særskilt vurdering af, om vandsektorlovens § 19, stk. 4, om markedsmæssighed er overholdt. Hvis dette ikke er tilfældet, vil Vandsektortilsynet have mulighed for at anvende de håndhævelsesmidler, som er fastsat i vandsektorlovens § 19, herunder at Vandsektortilsynet efter § 19, stk. 7, kan fastsætte den markedsmæssige pris, og at Vandsektortilsynet efter § 19, stk. 8, vil kunne påbyde koncernforbundne selskaber og andre parter, der er interesseforbundet med vandselskabet, at tilbageføre betalinger fra vandselskabet, der overstiger den fastsatte markedsmæssige pris, jf. § 19, stk. 7, eller foretage efterbetaling i tilfælde, hvor der er betalt mindre end den markedsmæssige pris til vandselskabet, herunder spildevandsforsyningsselskabet.

Det er endvidere formålet med den foreslåede bemyndigelse i spildevandsbetalingslovens § 1, stk. 10, nr. 3, at sikre gennemsigtighed om spildevandsforsyningsselskabets dokumentation og anden relevant

information, som selskabet vil skulle tilvejebringe som følge af regler, der udstedes i medfør af den foreslåede bestemmelse, eller andre bestemmelser i spildevandsbetalingsloven.

Det er hensigten, at de gældende regler om offentliggørelse, der er fastsat i omkostningsbekendtgørelsen vil blive videreført. Det betyder, at der kan fastsættes regler om spildevandsforsyningsselskabernes offentliggørelse af aftaler med andre parter. Endvidere vil der kunne fastsættes regler i omkostningsbekendtgørelsen om offentliggørelse, der både vil gælde for spildevandsforsyningsselskabernes klimatilpasning vedrørende tag- og overfladevand samt for selskabernes håndtering af terrænnært grundvand.

Det er endvidere hensigten, at de gældende krav om offentliggørelse af dokumentation og redegørelser vedrørende omkostningsfordeling i aftaler omfattet af omkostningsbekendtgørelsens regler vil blive videreført.

Til nr. 4

Spildevandsbetalingslovens § 2 a omhandler bl.a. det løbende vandafledningsbidrag, som betales af de til spildevandsforsyningsselskabets tilsluttede ejere af fast ejendom (grundejere) for afledning af spildevand og vand, der kan sidestilles med spildevand, til spildevandsforsyningsselskabet.

Det fremgår af hovedreglen i spildevandsbetalingslovens § 2 a, stk. 1, at der skal betales et årligt vandafledningsbidrag for afledning af spildevand, herunder filterskyllevand, kølevand og genanvendt tagvand, og vand, der kan sidestilles med spildevand, til spildevandsforsyningsselskabet.

Spildevandsbetalingslovens § 2 a, stk. 2, er en undtagelse til stk. 1, og har betydning for beregningen af vandafledningsbidraget, som den enkelte grundejer skal betale, jf. spildevandsbetalingslovens § 2 a, stk. 4-7. Det fremgår af § 2 a, stk. 2, at for afledning af tag- og overfladevand, der ikke genanvendes, og vand fra omfangsdræn betales ikke vandafledningsbidrag. Det fremgår af bemærkningerne til bestemmelsen, jf. Folketingstidende 1999-2000, tillæg A, spalte 5213, at baggrunden for reglen er hensyn til reguleringens enkelhed samt de betydelige praktiske komplikationer, der ville være ved at skulle medtage afledningen af disse typer vand i beregningen af vandafledningsbidraget.

Efter spildevandsbetalingslovens § 2 a, stk. 4, fastsættes vandafledningsbidraget med udgangspunkt i vandforbruget.

For erhvervsejendomme fastsættes vandafledningsbidraget ifølge spildevandsbetalingslovens § 2 a, stk. 5, efter vandforbruget fratrukket den vandmængde, der medgår til produktionen eller af anden grund ikke tilledes et spildevandsforsyningsselskab.

Efter spildevandsbetalingslovens § 2 a, stk. 6, beregnes vandafledningsbidraget i tilfælde, hvor der afledes vand, uden at der har været et vandforbrug, ud fra den afledte vandmængde.

Efter spildevandsbetalingsloven § 2 a, stk. 7, kan vandafledningsbidraget opdeles i en fast og en variabel del, og det variable vandafledningsbidrag beregnes som vandforbruget multipliceret med de af spildevandsforsyningsselskabet fastsatte og af kommunalbestyrelsen godkendte kubikmetertakster, jf. spildevandsbetalingsloven § 3, stk. 1 og 2.

Reglen i spildevandsbetalingslovens § 2 a, stk. 2, vedrører ikke, hvilke udgifter der kan indregnes i bidragene, og dermed ikke hvilken variabel takst pr. m³ der fastsættes af spildevandsforsyningsselskabet efter reglen i spildevandsbetalingslovens § 3, stk. 1. Hvilke udgifter der kan indregnes, reguleres af spildevandsbetalingslovens § 1, særlig stk. 4, og regler udstedt i omkostningsbekendtgørelsen i medfør af spildevandsbetalingslovens § 1, stk. 10.

§ 2 a, stk. 2, vedrører beregningen af den andel af selskabets samlede udgifter, der kan indregnes i det variable vandaflædningsbidrag, som den enkelte grundejer skal betale. Dvs. reglen vedrører udgiftsfordelingen imellem de tilsluttede grundejere, og den fastsætter, hvilken vandmængde der skal lægges til grund for beregningen. Reglen betyder, at vand af de nævnte typer ikke skal medregnes ved beregningen af den enkelte grundejerens vandaflædningsbidrag, selv om de afledes til spildevandsforsyningsselskabet og dermed påvirker størrelsen af de samlede udgifter, der fordeles forbrugerne imellem.

Det foreslås i § 2 a, stk. 2, at der efter »genanvendes,« indsættes: »terrænnært grundvand «.

Den foreslåede ændring vil betyde, at intet af det terrænnære grundvand, som afledes til spildevandsforsyningsselskabet, vil skulle indgå i beregningsgrundlaget for den enkelte grundejers vandaflædningsbidrag, uanset om der er tale om vand fra omfangsdræn eller terrænnært grundvand, som afledes via spildevandsforsyningsselskabernes grundvandssænkende foranstaltninger efter de regler, der foreslås i dette lovforslag.

Den foreslåede ændring vil ikke vedrøre, hvilke udgifter der vil kunne indregnes i bidragene, og dermed ikke, hvilken variabel takst pr. m³ der vil blive fastsat af spildevandsforsyningsselskabet, jf. spildevandsbetalingslovens § 2 a, stk. 7. Dette vil fortsat blive reguleret af spildevandsbetalingslovens § 1, særlig stk. 4, og regler udstedt i medfør af spildevandsbetalingslovens § 1, stk. 10, i omkostningsbekendtgørelsen.

Spildevandsforsyningsselskaberne vil med de foreslåede ændringer af spildevandsbetalingslovens § 1, stk. 4, kunne indregne udgifterne forbundet med håndtering af terrænnært grundvand, jf. lovforslagets § 3, nr. 1, og bemærkningerne hertil, forudsat at kravene i de regler, der forventes udstedt i omkostningsbekendtgørelsen i medfør af den foreslåede § 1, stk. 10, i spildevandsbetalingsloven, jf. lovforslagets § 3, nr. 3, og bemærkningerne hertil, er opfyldt.

Udgifterne til spildevandsforsyningsselskabernes håndtering af terrænnært grundvand vil dermed i praksis indgå i spildevandsforsyningsselskabernes fastsættelse af den variable takst pr. m³ efter spildevandsbetalingslovens § 3, stk. 1.

Til § 4

Til nr. 1

I vandsektorlovens § 2, stk. 8, nr. 4, er »spildevandsforsyningsaktivitet« defineret som: Transport, behandling eller afledning af spildevand mod betaling.

I § 3, nr. 1, i spildevandsbekendtgørelsen er »spildevand« defineret som: Spildevand: Alt vand, der afledes fra beboelse, virksomheder, øvrig bebyggelse og befæstede arealer.

For nærmere om definitionen af spildevand henvises der til pkt. 3.1.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Spildevandsforsyningsselskaberne har ikke efter den gældende definition af »spildevandsforsyningsaktivitet« i vandsektorlovens § 2, stk. 8, nr. 4, kunne foretage grundvandssænkende foranstaltninger og dermed håndtere terrænnært grundvand mod betaling.

Det foreslås i vandsektorlovens § 2, stk. 8, nr. 4, at der efter »betaling« indsættes: », og håndtering af terrænnært grundvand mod betaling«.

Den foreslåede ændring i vandsektorlovens § 2, stk. 8, nr. 4, er en forudsætning for, at spildevandsforsyningsselskaberne vil kunne opfylde den udvidede forsyningspligt med grundvandssænkende foranstaltninger vedrørende terrænnært grundvand efter den foreslåede § 32 b, stk. 2, i miljøbeskyttelsesloven, hvis forsyningen af området er samfundsøkonomisk hensigtsmæssigt, jf. lovforslagets § 1, nr. 11 og 19, og bemærkningerne hertil.

Den foreslåede ændring vil medføre, at spildevandsforsyningsselskaberne mod betaling vil kunne håndtere terrænnært grundvand, herunder etablere og drive kollektive grundvandssænkende foranstaltninger, og selskaberne vil endvidere kunne foretage transport, behandling og afledning af terrænnært grundvand samt foretage beregninger af samfundsøkonomisk hensigtsmæssighed, som vil være en forudsætning for iværksættelse af projekter vedrørende terrænnært grundvand.

Den foreslåede ændring af vandsektorlovens § 2, stk. 8, nr. 4, skal ses i sammenhæng med den foreslåede ændring af spildevandsbetalingslovens § 1, stk. 4, jf. lovforslagets § 3, nr. 1, og bemærkninger hertil. Spildevandsforsyningsselskabet vil dermed kunne indregne udgifter forbundet med grundvandssænkende foranstaltninger vedrørende terrænnært grundvand i bidrag efter spildevandsbetalingslovens § 1, stk. 4, fordi selskabet vil kunne håndtere terrænnært grundvand som en del af dets spildevandsforsyningsaktivitet, som defineres i vandsektorlovens § 2, stk. 8, nr. 4.

Til nr. 2

Ifølge § 15, stk. 1, i vandsektorloven kan kommuner kun deltage i aktiviteter forbundet med vand- eller spildevandsforsyning omfattet af lovens § 2, stk. 1, nr. 1, hvis aktiviteterne udøves i et eller flere selskaber, som drives i aktie- eller anpartsselskabsform.

Efter § 15, stk. 2, i vandsektorloven kan en kommune indgå aftale med et spildevandsforsyningsselskab om, at selskabet etablerer og opretholder et højere serviceniveau i selskabets håndtering af spildevand end det, selskabet er forpligtet til, eller at selskabet etablerer og driver anlæg til håndtering af spildevand, som samlet set er dyrere end nødvendigt til varetagelse af selskabets opgaver, jf. § 1, stk. 5, i spildevandsbetalingsloven. En kommune kan endvidere indgå aftale med et spildevandsforsyningsselskab om, at kommunen forestår etablering eller drift af projekter i kommunale anlæg, selv om projektet helt eller delvis har til formål at bidrage til spildevandsforsyningsselskabets håndtering af spildevand.

Vandsektorlovens § 15, stk. 2, medfører, at vandsektorlovens § 15, stk. 1, ikke afskærer kommunerne fra at indgå aftaler som omhandlet i spildevandsbetalingslovens § 1, stk. 5, eller aftaler om, at kommunen forestår etablering eller drift af projekter i kommunale anlæg, selv om projektet helt eller delvis har til formål at bidrage til selskabets opgaveløsning.

Det foreslås to steder i vandsektorlovens § 15, stk. 2, 1. pkt., og i 2. pkt., efter »spildevand« at indsætte: »eller terrænnært grundvand«.

Formålet med de foreslåede ændringer skal ses i sammenhæng med, at terrænnært grundvand foreslås indsat i spildevandsbetalingslovens § 1, stk. 5, jf. lovforslagets § 3, nr. 2. Ændringen vil bl.a. medføre, at kommuner kan indgå aftaler med spildevandsforsyningsselskabet om dyrere løsninger, jf. spildevandsbetalingslovens § 1, stk. 5, vedrørende terrænnært grundvand. Kommunen vil også kunne indgå aftale med et spildevandsforsyningsselskab om, at kommunen forestår etablering og drift af projekter i kommunale anlæg, selv om projektet helt eller delvist har til formål at bidrage til selskabets håndtering af spildevand eller terrænnært grundvand.

Til § 5

Det foreslås i *stk. 1*, at loven træder i kraft den 1. juli 2025.

Det foreslås i *stk. 2*, at § 2 ikke finder anvendelse for bortledning af grundvand eller anden sænkning af grundvandsstanden, der finder sted før den 1. juli 2035, når bortledning m.v. er påbegyndt inden lovens ikrafttræden og efter de hidtil gældende regler i § 26 i vandforsyningsloven ikke har været omfattet af krav om tilladelse, jf. dog *stk. 3*.

Bestemmelsen medfører, at bortledning af grundvand eller anden sænkning af grundvandsstanden, som er påbegyndt inden lovens ikrafttræden, og som efter de hidtil gældende regler i § 26 i vandforsyningsloven ikke har været omfattet af kravet om tilladelse, vil blive omfattet af et krav om tilladelse efter den foreslåede § 26, stk. 1, 1. pkt., jf. lovforslagets § 2, nr. 1, fra den 1. juli 2035.

Alle, som før denne lovs ikrafttræden, jf. *stk. 1*, foretager bortledning af grundvand eller anden sænkning af grundvandsstanden uden krav om tilladelse, og som fortsat ønsker at bortlede m.v. efter den 1. juli 2035, vil skulle søge om en tilladelse efter den foreslåede § 26, stk. 1, 1. pkt., inden den 1. juli 2035 med henblik på at få den nødvendige tilladelse. Der henvises i øvrigt til lovforslagets almindelige bemærkninger i pkt. 3.3.2.

Det foreslås i *stk. 3*, at § 2 finder ikke anvendelse for bortledning af grundvand eller anden sænkning af grundvandsstanden ved bestående vej- og jernbaneanlæg, som er påbegyndt inden lovens ikrafttræden, og som efter de hidtil gældende regler i § 26 i vandforsyningsloven ikke har været omfattet af krav om tilladelse.

Den foreslåede ændring indebærer, at § 2 i lovforslaget som vedrører ændring af vandforsyningslovens §§ 26 og 28, jf. § 2, nr. 1-7, ikke vil skulle finde anvendelse på bortledning eller anden sænkning af grundvandsstanden ved bestående vej- og jernbaneanlæg, som er påbegyndt inden lovens ikrafttræden, og som efter de hidtil gældende regler i § 26 i vandforsyningsloven ikke har været omfattet af krav om tilladelse. Sådanne bortledninger m.v. vil således ikke være omfattet af krav om tilladelse efter den foreslåede § 26, stk. 1, 1. pkt., jf. lovforslagets § 2, nr. 1.

Det foreslås i *stk. 4*, at regler udstedt i medfør af § 32, stk. 4 og 5, og § 32 b, stk. 5 og 6, i lov om miljøbeskyttelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 1093 af 11. oktober 2024, forbliver i kraft, indtil de

ophæves eller afløses af regler udstedt i medfør af § 32, stk. 5 og 6, og § 32 b, stk. 6 og 7, i lov om miljøbeskyttelse, jf. denne lovs § 1, nr. 4 og 11.

Den foreslåede bestemmelse skal sikre, at gældende regler, som er udstedt i medfør af regler i miljøbeskyttelsesloven, og som rykker som følge af at nye stykker indsættes ved denne lov, opretholdes, indtil de ophæves eller afløses af forskrifter fastsat i medfør af bestemmelser i miljøbeskyttelsesloven, der er indsat eller ændret ved denne lov.

Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland. Lov om miljøbeskyttelse gælder ikke for Færøerne og Grønland og kan heller ikke sættes i kraft for Færøerne og Grønland, jf. § 118 i lov om miljøbeskyttelse.

Lov om vandforsyning m.v. gælder ikke for Færøerne og Grønland og kan heller ikke sættes i kraft for Færøerne og Grønland, jf. § 90 i lov om vandforsyning m.v.

Lov om vandsektorens organisering og økonomiske forhold gælder ikke for Færøerne og Grønland og kan heller ikke sættes i kraft for Færøerne og Grønland, jf. vandsektorlovens § 38.

Lov om betalingsregler for spildevandsforsyningsselskaber m.v. gælder ikke for Færøerne og Grønland og kan heller ikke sættes i kraft for Færøerne og Grønland, jf. § 13 i lov om betalingsregler for spildevandsforsyningsselskaber m.v.

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

Gældende formulering

Lovforslaget

§ 1

I lov om miljøbeskyttelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 1093 af 11. oktober 2024, som ændret senest ved lov nr. 1684 af 30. december 2024, foretages følgende ændringer:

1. Overalt i loven ændres »lov om vandsektorens organisering og økonomiske forhold« til: »vandsektorloven«.

2. *Overskriften* til kapitel 4 affattes således:

»Kapitel 4

Beskyttelse af overfladevand m.v.«

3. I § 30, stk. 1, 1. pkt., ændres »§ 32, stk. 4« til: »§ 32, stk. 5«.

4. I § 32 indsættes efter stk. 1 som nyt stykke:

»Stk. 2. I spildevandsplanen fastlægger kommunalbestyrelsen områder inden for eksisterende eller planlagte kloakerede områder til håndtering af tag- og overfladevand, jf. stk. 1, 1. pkt., hvor terrænnært grundvand medfører en fare for oversvømmelse af infrastruktur og bygninger eller for uønsket indsigning i spildevandsanlæg, der tilhører spildevandsforsyningsselskaber, som er omfattet af § 2, stk. 1, i vandsektorloven.«

Stk. 2-5 bliver herefter stk. 3-6.

5. I § 32, stk. 2, der bliver stk. 3, ændres »stk. 4« til: »stk. 5«.

6. I § 32, stk. 4, 1. pkt., der bliver stk. 5, 1. pkt., indsættes efter »stk. 1«: »og 2«.

Kapitel 4

Beskyttelse af overfladevand

§ 30. Hvis et spildevandsanlæg ikke fungerer miljømæssigt forsvarligt, herunder ikke opfylder eller tilgodeser de krav, der er fastsat efter § 28 og § 29, samt forudsætninger fastsat efter § 32, stk. 4, kan tilsynsmyndigheden påbyde, at der foretages den nødvendige forbedring eller fornyelse af anlægget. Tilsynsmyndigheden kan endvidere ændre vilkår fastsat i en tilladelse efter § 28, hvis de tidligere fastsatte vilkår må anses for utilstrækkelige eller uhensigtsmæssige.

Stk. 2-7. ---

§ 32. ---

Stk. 2. Spildevandsplanen må ikke stride mod regler om indsatsprogram udstedt med hjemmel i lov om vandplanlægning, kommuneplanen og forudsætninger efter stk. 4.

Stk. 3. ---

Stk. 4. Miljøministeren kan fastsætte nærmere regler om planlægningen efter stk. 1, herunder om planens indhold, inddragelse af offentligheden, tidsfrister og procedure her-

for. Inddragelse af offentligheden kan ske udelukkende ved digital annoncering. Ministeren kan endvidere bestemme og fastsætte regler om, at nærmere angivne forudsætninger skal lægges til grund for planlægningen og administrationen af loven.

Stk. 5. Miljøministeren kan efter forhandling med klima-, energi- og forsyningsministeren og erhvervsministeren fastsætte regler om,

1) ---

2) ---

3) at kommunalbestyrelsen i planlægningen efter stk. 1 kan pålægge spildevandsforsyningsselskaberne at fastsætte et serviceniveau for håndtering af tag- og overfladevand i henhold til regler fastsat i medfør af denne bestemmelse og § 32 b, stk. 6, og at lægge specifikke forudsætninger til grund for den samfundsøkonomiske analyse, og

4) ---

§ 32 a. Den, der er ansvarlig for driften af et spildevandsforsyningsselskab, der er omfattet af § 2, stk. 1, i lov om vandsektorens organisering og økonomiske forhold, skal efter anmodning fra kommunalbestyrelsen give alle oplysninger, herunder om økonomiske og regnskabsmæssige forhold, som har betydning for kommunalbestyrelsens planlægning efter § 32, stk. 1.

Stk. 2-4. ---

§ 32 b. ---

Stk. 2. Spildevandsforsyningsselskaber, som er omfattet af § 2, stk. 1, i lov om vandsektorens organisering og økonomiske forhold, må ikke anlægge ledningsnet i strid med spildevandsplanen, jf. § 32, stk. 1. Spildevandsforsyningsselskaber er dog alene forpligtet til at opfylde et i spildevands-

7. I § 32, *stk. 4, 3. pkt.*, der bliver stk. 5, 3. pkt., indsættes efter »nærmere angivne forudsætninger«: », herunder kortlægning, data m.v.,«.

8. I § 32, *stk. 4*, der bliver stk. 5, indsættes som *4. pkt.*: »Ministeren kan i den forbindelse fastsætte regler om, at visse områder ikke må fastlægges efter stk. 2.«

9. I § 32, *stk. 5, nr. 3*, der bliver stk. 6, nr. 3, ændres »stk. 6« til: »stk. 7«.

10. I § 32 *a, stk. 1*, indsættes efter »§ 32, stk. 1«: »og 2«.

11. I § 32 *b* indsættes efter stk. 1 som nyt stykke:

»*Stk. 2.* Spildevandsforsyningsselskaber, som er omfattet af § 2, stk. 1, i vandsektorloven, er forpligtet til at forsyne områder, som fastlagt af kommunalbestyrelsen, jf. § 32, stk. 2, med grundvandssænkende foranstaltninger i spildevandsforsyningsselskabets kloakeringsområde, jf. stk. 1, hvis det er samfundsøkonomisk hensigtsmæssigt efter regler fastsat i medfør af stk. 8.«

Stk. 2-6 bliver herefter stk. 3-7.

12. I § 32 *b, stk. 2, 2. pkt.*, og to steder i *3. pkt.*, der bliver stk. 3, 2. og 3. pkt., ændres »§ 32, stk. 5« til: »§ 32, stk. 6«.

vandsplanen fastsat serviceniveau for håndtering af tag- og overfladevand, hvis det er fastsat i overensstemmelse med regler fastsat i medfør af § 32, stk. 5. Hvis kommunalbestyrelsen i spildevandsplanen har bestemt, at serviceniveau skal fastsættes af spildevandsforsyningsselskabet, eller hvis kommunalbestyrelsen i øvrigt ikke har fastsat et serviceniveau i spildevandsplanen i overensstemmelse med regler fastsat i medfør af § 32, stk. 5, skal spildevandsforsyningsselskabet fastsætte et serviceniveau i henhold til regler fastsat i medfør af stk. 6 og § 32, stk. 5.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen aftaler i forbindelse med den årlige drøftelse om forsyningsforholdene i kommunen, jf. § 32 c, omfang og tidsfrist for opfyldelse af forsyningspligten, jf. stk. 1, med spildevandsforsyningsselskabet.

Stk. 4. Kan der ikke opnås en aftale, jf. stk. 3, på rimelige vilkår, eller overtrædes aftalen af spildevandsforsyningsselskabet, kan kommunalbestyrelsen påbyde spildevandsforsyningsselskaber, som er omfattet af § 2, stk. 1, i lov om vandsektorens organisering og økonomiske forhold, at forsyne et område inden for det kloakeringsområde, der er fastlagt i spildevandsplanen, inden for en nærmere fastsat frist.

Stk. 5. Miljøministeren fastsætter regler om forsyningspligt, herunder omfang og tidsfrist, jf. stk. 1.

Stk. 6. Miljøministeren kan efter forhandling med klima-, energi- og forsyningsministeren og erhvervsministeren fastsætte regler om,

1) at et serviceniveau for håndtering af tag- og overfladevand efter stk. 2, 3. pkt., skal fastsættes af spildevandsforsyningsselskaber, der er omfattet af § 2, stk. 1, i vandsektorloven, til et samfundsøkonomisk hensigtsmæssigt niveau,

2) ---

3) at spildevandsforsyningsselskaber skal offentliggøre de serviceniveauer, de har fastsat i medfør af stk. 2, 3. pkt., og de kortlægninger, beregninger og vurderinger, der ligger til grund for serviceniveauerne, på deres hjemmeside.

13. I § 32 b, stk. 2, 1. pkt., der bliver stk. 3, 1. pkt., indsættes efter »stk. 1«: »og 2«.

14. I § 32 b, stk. 2, 3. pkt., der bliver stk. 3, 3. pkt., ændres »stk. 6« til: »stk. 7«.

15. I § 32 b, stk. 3, der bliver stk. 4, indsættes efter »stk. 1«: »og 2, og pligt til beregninger efter regler fastsat i medfør af stk. 8«.

16. I § 32 b, stk. 4, der bliver stk. 5, ændres »stk. 3« til: »stk. 4«, og efter »spildevandsplanen,« indsættes: »eller at foretage beregninger efter regler fastsat i medfør af stk. 8,«.

17. I § 32 b, stk. 5, der bliver stk. 6, indsættes efter »stk. 1«: »og 2«.

18. I § 32 b, stk. 6, nr. 1 og 3, der bliver stk. 7, nr. 1 og 3, ændres »stk. 2, 3. pkt.« til: »stk. 3, 3. pkt.«

19. I § 32 b indsættes som *stk. 8*:

»*Stk. 8.* Miljøministeren kan fastsætte regler om:

- 1) Pligt for spildevandsforsyningsselskaber til at beregne den samfundsøkonomiske hensigtsmæssighed ved forsyning af områder med grundvandssænkende foranstaltninger i spildevandsforsyningsselskabets kloakeringsområde, jf. stk. 2, og om tidsfrister herfor. Ministeren kan i den forbindelse fastsætte regler om beregningen af den samfundsøkonomiske hensigtsmæssighed, herunder hvilke kortlægninger, data, beregninger og vurderinger, som spildevandsforsyningsselskaberne

skal udarbejde, foretage og lægge til grund for beregningen.

- 2) Pligt for spildevandsforsyningsselskaber til at inddrage kommunalbestyrelsen ved beregning af den samfundsøkonomiske hensigtsmæssighed, jf. nr. 1.
- 3) Pligt for spildevandsforsyningsselskaber til at offentliggøre resultatet af selskabernes beregninger, herunder hvilke kortlægninger, data, beregninger og vurderinger, som indgår i beregningerne på spildevandsforsyningsselskabernes hjemmeside.«

§ 2

I lov om vandforsyning m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 1149 af 28. oktober 2024, som ændret senest ved § 2 i lov nr. 668 af 11. juni 2024 foretages følgende ændringer:

1. § 26, stk. 1, 1. pkt., affattes således:

»Bortledning af grundvand eller anden sænkning af grundvandsstanden må ikke ske uden tilladelse.«

2. I § 26, stk. 2, indsættes som 3. pkt.:

»Bortledning af grundvand eller anden sænkning af grundvandsstanden kan foretages uden tilladelse, når bortledning af grundvand eller anden sænkning af grundvandsstanden hvert år må antages højst at omfatte 10.000 m³ grundvand.«

3. I § 26 indsættes efter stk. 2 som nye stykker:

»Stk. 3. Tilladelse efter stk. 1, bortset fra tilladelse ved bygge- og anlægsarbejder eller indvinding af råstoffer, meddeles for et bestemt tidsrum, som højst kan være 30 år.

Stk. 4. Når en tilladelse efter stk. 1 bortfalder som følge af en tidsbegrænsning, skal en ny tilladelse meddeles i det omfang, der fortsat er behov for bortledning af grundvand eller anden sænkning af grundvandsstanden, medmindre samfundsmæssige hensyn, jf. lovens §§ 1 og 2, er til hinder herfor.«

Stk. 3 bliver herefter stk. 5.

4. I § 26 indsættes efter stk. 3, der bliver stk. 5, som nyt stykke:

»Stk. 6. En tilladelse efter stk. 1 kan tilbagekaldes uden erstatning, hvis bortledning af grundvand eller anden sænkning af grundvandsstanden ikke er sket inden for et sammenhængende tidsrum af fem år.«

§ 26. Ved bygge- og anlægsarbejder, gravning af ler, grus, brunkul, kridt m.v. må bortledning af grundvand eller anden sænkning af grundvandsstanden ikke ske uden tilladelse. Tilladelsen meddeles af kommunalbestyrelsen, jf. dog § 27.

Stk. 2. Tilladelse til bortledning er dog ikke nødvendig, når bortledningen må antages at blive af højst to års varighed, når bortledningen hvert af disse år må antages højst at omfatte 100.000 m³ grundvand, og når der endvidere ikke inden for 300 m fra bortledningsanlægget findes anlæg til indvinding af grundvand, der efter deres art er omfattet af § 20, bortset fra indvindinger omfattet af § 20, stk. 1, nr. 1 og 2. Bortledning kan endvidere foretages uden tilladelse, når der opstår mulighed for skade på bestående vej- og jernbaneanlæg.

Stk. 3. ---

Stk. 4. Sænkning af grundvandsstanden, der foretages i dyrkningsøjemed efter reglerne i lov om vandløb, omfattes ikke af stk. 1-3

Stk. 5. Bestemmelserne i stk. 1-3 medfører ingen ændringer i de beføjelser, der i byggelovgivningen er tillagt bygningsmyndighederne

§ 28. ---

Stk. 2. ---

Stk. 3. For anlæg, der omfattes af § 26, stk. 4, afgøres erstatningsspørgsmålet efter reglerne i lov om vandløb.

Stk. 4 og 5 bliver herefter stk. 7 og 8.

5. I § 26, *stk. 4*, der bliver stk. 7, ændres »stk. 1-3« til: »stk. 1-6«.

6. I § 26, *stk. 5*, der bliver stk. 8, ændres »stk. 1-3« til: »stk. 1-6«.

7. I § 28, *stk. 3*, ændres »stk. 4« til: »stk. 7«.

§ 3

I lov om betalingsregler for spildevandsforsyningsselskaber m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 187 af 19. februar 2025, foretages følgende ændringer:

§ 1. ---

Stk. 2-3. ---

Stk. 4. Nødvendige udgifter til udførelse, drift og vedligeholdelse af spildevandsforsyningsselskabers spildevandsanlæg og andre anlæg til brug for selskabets håndtering af spildevand samt anlæg, der er etableret efter § 7 a, herunder udgifter til opfyldelse af anmodninger efter miljøbeskyttelseslovens § 32 a og regler fastsat i medfør heraf, dækkes af bidrag fra de berørte ejere af fast ejendom (herunder umatrikulerede arealer), der tilleder til spildevandsforsyningsselskabers anlæg, eller som er kontraktligt tilknyttet spildevandsforsyningsselskabet, jf. § 7 a. I bidraget efter 1. pkt. kan indregnes spildevandsforsyningsselskabets indbetaling til dækning af udgifter til oprettelse og drift af et godkendt privat tvistløsningsorgan efter § 6 i lov om alternativ tvistløsning i forbindelse med forbrugerklager og efter § 12 a i lov om vandsektorens organisering og økonomiske forhold samt regler udstedt i medfør af de nævnte love. I bidraget efter 1. pkt. kan herudover indregnes spildevandsforsyningsselskabets bidrag til dækning af udgifter til opgaver, der falder ind under en forening oprettet i medfør af vandsektorlovens § 21 og regler udstedt i medfør heraf, som kan yde støtte til projekter, der har til formål at forbedre vandsektorens effektivitet og kvalitet.

1. I § 1, *stk. 4, 1. pkt.*, indsættes efter »spildevand«: »eller terrænnært grundvand«.

Stk. 5. Et spildevandsforsyningsselskab kan aftale med andre parter, at selskabet etablerer og opretholder et højere serviceniveau i selskabets håndtering af spildevand end det, selskabet er forpligtet til, eller at selskabet etablerer og driver anlæg til brug for selskabets håndtering af spildevand, som samlet set er dyrere end nødvendigt til varetagelse af selskabets opgaver. Et spildevandsforsyningsselskab kan kun indgå en aftale som nævnt i 1. pkt. mod betaling fra den eller de andre parter til fuld dækning af selskabets meromkostninger til etablering og drift.

Stk. 6-9. ---

Stk. 10. Klima-, energi- og forsyningsministeren kan fastsætte nærmere regler om indregning af udgifter i bidrag efter stk. 4, 6, 7 og 8, herunder om opgørelse af udgifter, om indregning af lån og afdrag herpå, om hvilke udgifter der kan betales af spildevandsforsyningsselskabet, om omkostningsfordeling med andre parter, om betingelser for indregning, herunder samfundsøkonomisk hensigtsmæssighed og sikring af selskabsøkonomisk omkostningseffektivitet, om krav til aftaler med andre parter, om dokumentation for overholdelse af de fastsatte regler og tilsyn hermed og om offentliggørelse af aftaler og dokumentation og lign. på spildevandsforsyningsselskabets hjemmeside. Ministeren kan endvidere fastsætte nærmere regler om aftaler efter stk. 5, herunder om krav til aftalerne og andre parters betaling, om dokumentation for overholdelse af de fastsatte regler og tilsyn hermed og om offentliggørelse af aftaler og dokumentation og lign. på spildevandsforsyningsselskabets hjemmeside.

§ 2 a. ---

Stk. 2. For afledning af tag- og overfladevand, der ikke genanvendes, og vand fra omfangsdræn betales ikke vandafledningsbidrag.

Stk. 3-13. ---

§ 2. ---

Stk. 2-7. ---

2. To steder i § 1, stk. 5, 1. pkt., indsættes efter »spildevand«: »eller terrænnært grundvand«.

3. § 1, stk. 10, affattes således:

»Stk. 10. Klima-, energi- og forsyningsministeren kan fastsætte nærmere regler om følgende:

- 1) Indregning af udgifter i bidrag efter stk. 4 og 6-8, herunder om,
 - a) hvilke udgifter der kan indregnes i bidrag og betingelser herfor,
 - b) krav om samfundsøkonomisk hensigtsmæssighed,
 - c) krav om selskabsøkonomisk omkostningseffektivitet og
 - d) opgørelse af udgifter og indregning af lån og afdrag på lån.
- 2) Krav til aftaler, herunder om omkostningsfordeling med andre aftaleparter og offentliggørelse af aftalerne på spildevandsforsyningsselskabets hjemmeside.
- 3) Krav til dokumentation for overholdelse af de fastsatte regler og tilsyn hermed samt offentliggørelse af dokumentation og anden relevant information på spildevandsforsyningsselskabets hjemmeside.«

4. I § 2 a, stk. 2, indsættes efter »genanvendes,«: »terrænnært grundvand«.

§ 4

I vandsektorloven, jf. lovebekendtgørelse nr. 265 af 6. marts 2025, foretages følgende ændringer:

Stk. 8. ---

1)-3) ---

4) *Spildevandsforsyningsaktivitet*: Transport, behandling eller afledning af spildevand mod betaling.

1. I § 2, *stk. 8, nr. 4*, indsættes efter »betaling«: », og håndtering af terrænnært grundvand mod betaling«.

5) ---

§ 15. ---

Stk. 2. En kommune kan indgå aftale med et spildevandsforsyningsselskab om, at selskabet etablerer og opretholder et højere serviceniveau i selskabets håndtering af spildevand end det, selskabet er forpligtet til, eller at selskabet etablerer og driver anlæg til håndtering af spildevand, som samlet set er dyrere end nødvendigt til varetagelse af selskabets opgaver, jf. § 1, *stk. 5*, i lov om betalingsregler for spildevandsforsyningsselskaber m.v. En kommune kan endvidere indgå aftale med et spildevandsforsyningsselskab om, at kommunen forestår etablering eller drift af projekter i kommunale anlæg, selv om projektet helt eller delvis har til formål at bidrage til selskabets håndtering af spildevand.

2. To steder i § 15, *stk. 2, 1. pkt.*, og i 2. *pkt.*, indsættes efter »spildevand«: »eller terrænnært grundvand«.

Stk. 3-5. ---